

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.4521.23.2021

Druk nr 1925
Warszawa, 31 grudnia 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

przekazuję przyjęty przez Radę Ministrów dokument:

- Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku wraz z raportem o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku.

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Prezesa Rady Ministrów do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY PUBLICZNEJ W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2020 ROKU

Warszawa, grudzień 2021 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	5
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU	8
1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy	8
2. Formy pomocy	9
3. Wartość pomocy	10
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	11
5. Pozostałe założenia metodologiczne	13
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA (Z WYŁĄCZENIEM POMOCY KRYZYSOWEJ)	14
1. Synteza wyników za 2020 rok	14
2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2016-2020 ..	15
IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM.....	18
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy	18
2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy	23
3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy	27
4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów	43
5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta	46
6. Najwięksi beneficjenci pomocy	47
V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ)	49
1. Pomoc horyzontalna	49
1.1. Badania, rozwój i innowacje.....	49
1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią	51
1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	54
1.4. Zatrudnienie.....	56
1.5. Restrukturyzacja.....	57
1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	58
1.7. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów.....	60
1.8. Kapitał podwyższonego ryzyka	61
1.9. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania.....	61
1.10. Infrastruktura lokalna	62
1.11. Działalność sportowa i rekreacyjna	63
2. Pomoc regionalna	65
3. Pomoc sektorowa	69
3.1. Sektor górnictwa węgla.....	69
3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej	70
3.3. Sektor kinematografii	71
3.4. Sektor gazu ziemnego.....	71
3.5. Sektor telekomunikacyjny.....	72
3.6. Sektor bankowy	72
4. Inne przeznaczenia	74
4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych.....	74

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU.....	76
1. Informacje ogólne	76
2. Transport lądowy	78
3. Transport morski	78
4. Transport śródlądowy	79
5. Transport lotniczy	79
6. Transport intermodalny.....	79
7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie	79
VII. POMOC KRYZYSOWA W 2020 ROKU.....	80
1. Dane ogólne.....	83
2. Przeznaczenia pomocy kryzysowej	86
3. Formy pomocy kryzysowej	88
4. Podmioty udzielające pomocy kryzysowej.....	91
5. Pomoc kryzysowa w podziale według wielkości beneficjentów	95
6. Pomoc kryzysowa w podziale według sektora działalności beneficjenta	98
7. Źródła finansowania pomocy.....	98
8. Pomoc kryzysowa w podziale według województw	100
VIII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ	101
SPIS TABEL.....	109
SPIS WYKRESÓW	111
ZAŁĄCZNIKI	112
Zał. 1. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2020 roku*	112
Zał. 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2020 roku	131
Zał. 3. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej w 2020 roku	139

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) **pomoc publiczna** to pomoc udzielana przez państwo członkowskie lub ze źródeł państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

Na podstawie art. 31 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2021 r. poz. 743), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) jest organem monitorującym pomoc publiczną w Polsce** (z wyłączeniem pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie). Monitorowanie pomocy publicznej obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, na podstawie zgromadzonych sprawozdań i informacji przestanych przez podmioty udzielające pomocy, **Prezes UOKiK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w danym roku**. Niniejszy raport stanowi wypełnienie tego obowiązku i zawiera wyniki monitorowania pomocy publicznej udzielonej w Polsce w 2020 roku, tj. w szczególności dane dotyczące wartości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji. **Raport nie uwzględnia natomiast pomocy udzielonej w sektorze rolnictwa** (w rozumieniu art. 38 TFUE), za monitorowanie której odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

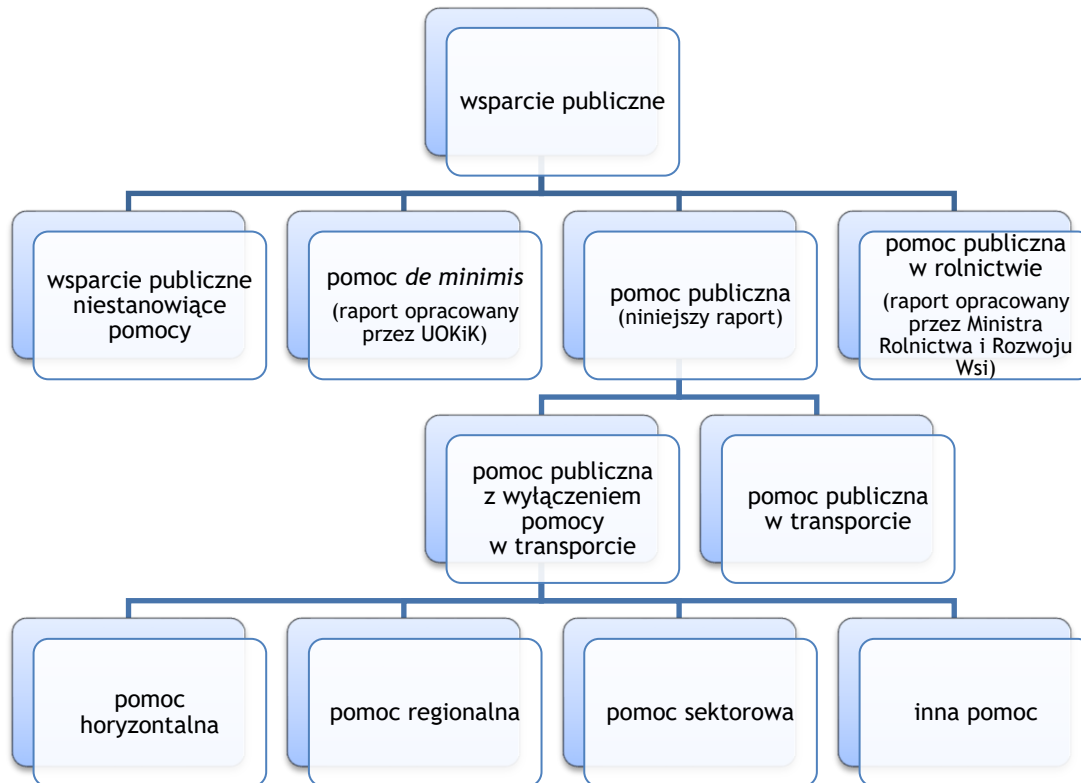
Jednocześnie, zgodnie z [rozporządzeniem Komisji \(UE\) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis](#) (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) oraz [rozporządzeniem Komisji \(UE\) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym](#) (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.), pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro (lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów lub 500 tys. euro w przypadku rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie wchodzi w zakres przepisu art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym, **pomoc de minimis nie została uwzględniona w niniejszym raporcie**. Informacje o pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku zostały przedstawione w przygotowanym przez Prezesa UOKiK odrębnym raporcie, pn. „*Raport o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku*”.

Ponadto, w dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2014-2020 Komisja Europejska wyraźnie wskazuje na **konieczność zapewnienia zgodności udzielanego wsparcia ze środkami unijnymi z obowiązującymi przepisami prawa, w tym o pomocy publicznej**¹. Zapewnienie takiej zgodności w praktyce wymaga przygotowania

¹ Dla przykładu można wskazać art. 6 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne*

odpowiednich programów pomocowych, zgodnie z którymi będzie udzielane wsparcie w ramach funduszy unijnych.

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

Z uwagi na to, że środki unijne stanowią dochód budżetu państwa, w sytuacji gdy beneficjent środków pochodzących z funduszy unijnych prowadzi działalność gospodarczą i spełnione są pozostałe przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE (korzyść, selektywność, groźba zakłócenia lub zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE), **środki te stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE**. Oznacza to, że mają do nich zastosowanie przepisy art. 32 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Tak więc organy udzielające wsparcia ze środków unijnych mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej. Ze względu na powyższe w niniejszym raporcie (podobnie jak w raportach za lata 2008-2019), do całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej wliczono środki unijne finansujące programy pomocowe lub udzielone jako pomoc indywidualna.

dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), który stanowi, iż „Operacje wspierane z EFSI są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego odnoszącymi się do jego stosowania.” oraz art. 37 ust. 1 akapit 2 ww. rozporządzenia, który stanowi, iż „Instrumenty finansowe wdraża się, by wesprzeć inwestycje, które uznaje się jako finansowo wykonalne i nie otrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Stosując przepisy niniejszego tytułu, instytucje zarządzające, podmioty wdrażające fundusze i podmioty wdrażające instrumenty finansowe zapewniają zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w zakresie pomocy państwa i zamówień publicznych.”

Rola Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej, poza wspomnianym powyżej monitorowaniem, polega na zapewnieniu zgodności projektów tej pomocy z odpowiednimi przepisami unijnymi (wynikającymi z przepisów TFUE oraz regulacji wydanych przede wszystkim przez Komisję Europejską, która jest organem odpowiedzialnym za kontrolę pomocy publicznej). Swoje kompetencje w zakresie pomocy publicznej Prezes UOKiK realizuje poprzez:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- wydawanie opinii o projektach programów pomocowych i projektach pomocy indywidualnej w zakresie ich zgodności z prawem unijnym dotyczącym pomocy publicznej,
- zgłaszanie (notyfikowanie) Komisji Europejskiej projektów programów pomocowych i projektów pomocy indywidualnej, a następnie działanie na rzecz uzyskania jej formalnej akceptacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych na temat pomocy publicznej i opracowywanie zbiorczych raportów dla Komisji Europejskiej oraz Rady Ministrów,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu pomocy (niezgodność z przepisami unijnymi lub przepisami zatwierdzonego programu pomocowego) oraz jej sprawozdaniu (brak sprawozdań, niezgodność sprawozdań z przepisami sprawozdawczymi).

Co do zasady, Prezes UOKiK nie posiada kompetencji w zakresie inicjowania, projektowania, wprowadzania w życie oraz realizowania instrumentów polityki gospodarczej państwa takich jak wspieranie określonych grup przedsiębiorców². Uprawnienia w tym zakresie posiadają ministrowie i/lub inne organy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej, posiadające w dyspozycji odpowiednie zasoby budżetowe pozwalające im na udzielanie takiego wsparcia. Natomiast działania Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej są zawsze pochodną aktywności tych organów i ograniczają się do zapewnienia zgodności projektów pomocy z przepisami o pomocy publicznej oraz jej monitorowania.

W konsekwencji Prezes UOKiK nie dokonuje również oceny efektywności i skuteczności udzielanej przedsiębiorcom pomocy. Natomiast zgromadzone i przetworzone dane o udzielonej pomocy (czyli sposobie realizacji poszczególnych instrumentów pomocowych) oraz dokonane na ich podstawie i zawarte w raporcie analizy wielkości pomocy w różnych aspektach (np. ze względu na przeznaczenie, formę, rodzaj beneficjenta, region itp.), mogą służyć organowi, który jest właściwy jeśli chodzi o określony instrument wsparcia, do przeprowadzenia dogłębnych analiz co do celowości, skuteczności i efektywności danego instrumentu w obszarze gospodarki, na który ten organ chciał wywrzeć określony wpływ. Wynikiem tych analiz może być podjęcie decyzji o kontynuacji udzielania danej pomocy, jej zmianie bądź zakończeniu jej udzielania czy też ewentualnie przygotowaniu nowych lepszych lub komplementarnych instrumentów.

² Jedynym wyjątkiem, w którym Prezes UOKiK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* jest sytuacja wskazana w art. 113 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) w odniesieniu do nałożonych przez siebie kar (odroczenie, rozłożenie na raty). Przepis ten nie stanowi jednak instrumentu polityki gospodarczej państwa, lecz ma na celu incydentalne ułatwienie spłaty kary przedsiębiorcy, na którego została nałożona znaczna kara. W 2020 roku Prezes UOKiK udzielił 2 podmiotom pomocy *de minimis* w łącznej wysokości 190,5 tys. zł.

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy

Informacje zawarte w raporcie pochodzą ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej do Prezesa UOKiK. Obowiązek składania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej wynika z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z którym podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK:

- sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo
- informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Podmiotami udzielającymi pomocy są organy administracji publicznej oraz inne podmioty (w tym przedsiębiorcy publiczni), które są uprawnione (posiadają kompetencje) do udzielania pomocy. Udzielenie pomocy następuje najczęściej w wyniku wydania decyzji lub zawarcia umowy. Wśród podmiotów, które w 2020 roku udzielały pomocy, można wymienić³:

- Ministra Aktywów Państwowych,
- Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej,
- Ministra Infrastruktury,
- Ministra Klimatu i Środowiska,
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii,
- Marszałków województw,
- Dyrektorów izb administracji skarbowej oraz naczelników urzędów skarbowych (dalej jako organy podatkowe⁴),
- Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezesa Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.,
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Prezesów Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesa Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.,

³ Ze względu na zmiany w strukturze administracyjnej rządu, które miały miejsce w 2020 roku, wszystkie organy udzielające pomocy wymieniono wg stanu na 31.12.2020 r.

⁴ Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

- Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa,
- Dyrektora Generalny Służby Więziennej,
- Dyrektora Instytut Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego,
- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- Dyrektora Narodowego Centrum Kultury,
- Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
- Krajową Radę Radiofonii i Telewizji,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- Prezydentów i burmistrzów miast oraz wójtów gmin,
- Starostów powiatów,
- Inne podmioty, które otrzymały kompetencje do udzielania pomocy, głównie beneficjenci krajowych i regionalnych programów operacyjnych (dalej jako Pozostałe, w tym przedsiębiorcy).

Podmioty udzielające pomocy **przekazują sprawozdania przy pomocy aplikacji SHRIMP**. Jest to aplikacja informatyczna umożliwiająca wprowadzanie przez podmioty udzielające pomocy informacji o udzielonej pomocy bezpośrednio do centralnej bazy danych na zasadzie dostępu *on-line*. Poprzez aplikację SHRIMP przekazywana jest także roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej przez podmioty, które w danym okresie sprawozdawczym były uprawnione do udzielania pomocy publicznej, a które jej nie udzieliły. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy publicznej w 2020 roku w wyniku zidentyfikowania podmiotów uchylających się od obowiązków sprawozdawczych i podjęcia wobec nich działań mających na celu uzyskanie odpowiednich sprawozdań lub informacji.

2. Formy pomocy

Przedmiotem analizy raportu są formy pomocy zgrupowane zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Dodatkowo kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2 w zależności od źródła pochodzenia pomocy (odpowiednio stanowiące wydatek z budżetu lub uszczuplenie wpływu do budżetu). W tabeli wymieniono formy pomocy przypisane do poszczególnych podgrup i grup.

Tabela 1. Formy pomocy publicznej

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
Grupa A dotacje i ulgi podatkowe	A1 dotacje	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacja
		rekompensata

	A2 ulgi podatkowe	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar lub odstąpienie od nałożenia kary
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
umorzenie kosztów procesu sądowego		
Grupa B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
	B2	konwersja wierzytelności na kapitał
Grupa C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1 pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	pożyczki preferencyjne
		kredyty preferencyjne
		dotacje do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
		zaliczka zwrotna
	C2 odroczenia i rozłożenia na raty	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary)
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
Grupa D poręczenia i gwarancje	D1	poręczenia i gwarancje

3. Wartość pomocy

Ze względu na fakt, iż pomoc publiczna udzielana jest w różnych formach (dotacje, pożyczki, gwarancje, odroczenia), których kwoty, w aspekcie związanej z nimi korzyści ekonomicznej,

nie są ze sobą porównywalne⁵, aby możliwe było agregowanie, a następnie dokonywanie analiz zagregowanych wielkości, konieczne jest najpierw sprowadzenie wartości poszczególnych przypadków udzielenia pomocy w różnych formach do wspólnego mianownika poprzez przeliczenie ich na równą każdej formie pomocy wartość dotacji, czyli przeliczenie jej na tzw. ekwiwalent dotacji brutto (EDB). **Ekwiwalent dotacji brutto wyraża rzeczywistą korzyść ekonomiczną, jaką otrzymał przedsiębiorca w danej formie pomocy.** W związku z powyższym **wszystkie wartości pomocy zawarte w raporcie zostały przedstawione w postaci EDB, obliczonego zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2018 r. poz. 461).**

Jednocześnie wartość udzielonej pomocy jest przedstawiana zgodnie z zasadą ustalania wartości pomocy na dzień jej udzielenia. **Przez dzień udzielenia pomocy należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do jej otrzymania,** w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji⁶. Oznacza to, iż wartość udzielonej pomocy w danym roku to inaczej wartość zobowiązań budżetowych podjętych w tym roku, która nie zawsze pokrywa się z wartością poniesionych wydatków lub uszczupień wpływów do budżetu w danym roku. Przykładowo, w przypadku pomocy udzielanej w formie wieloletnich pożyczek lub gwarancji, faktyczna wartość „obciążeń budżetu” z tego tytułu jest rozłożona na kilka lat, a w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej widnieje jako całkowita wartość pomocy udzielona w danym dniu (dniu udzielenia pomocy).

W niniejszym raporcie w celu przedstawienia trendów w kształtowaniu się wielkości, form udzielonej pomocy i jej przeznaczenia, przedstawiono dane historyczne o udzielonej pomocy. **Dokonano aktualizacji danych o pomocy publicznej za rok poprzedni w stosunku do roku, którego raport dotyczy, czyli 2019.** W konsekwencji dane za 2019 i 2020 rok zostały podane według stanu z dnia 30 sierpnia 2021 roku. **Dane te nie uwzględniają zatem zmian wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK w terminie późniejszym.** W wyniku aktualizacji danych za 2019 rok przedstawionych w raporcie za 2019 rok wartość pomocy publicznej (bez transportu) zmniejszyła się o **1,8 mln zł.** Dane za lata wcześniejsze (2016-2018) również przedstawiono w wersjach zaktualizowanych po roku (przykładowo, źródłem danych o wartości pomocy udzielonej w 2018 roku był raport za 2019 rok).

4. Przeznaczenie pomocy publicznej

Przeznaczenie pomocy czyli dopuszczalne na mocy przepisów unijnych cele, na których realizację pomoc może być udzielona, pogrupowane według poszczególnych rodzajów pomocy (pomoc horyzontalna, regionalna, sektorowa), zostały przedstawione w tabeli 2. Wyodrębnienie pomocy sektorowej związane jest z obowiązywaniem pewnych szczególnych zasad udzielania pomocy w odniesieniu do danego sektora gospodarki. Wskazując wielkość pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w tym sektorze nie uwzględnia się pomocy udzielonej im na zasadach ogólnych (tj. pomocy horyzontalnej czy regionalnej).

⁵ Oczywiście jest, iż większą korzyścią dla przedsiębiorcy jest uzyskanie np. 100 tys. zł dotacji niż pożyczki w wysokości 100 tys. zł (którą to pożyczkę będzie musiał zwrócić wraz z oprocentowaniem) czy też uzyskanie odroczenia spłaty zaległości podatkowej w wysokości 100 tys. zł (zaległość tę ostatecznie i tak będzie musiał spłacić).

⁶ Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego, bez wymogu wydania decyzji, gdzie za dzień udzielenia pomocy uznaje się dzień, w którym upływa termin złożenia deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego.

Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej)

Grupa	Przeznaczenie pomocy
Pomoc horyzontalna	Badania, rozwój i innowacje
	Ochrona środowiska i cele związane z energią
	Małe i średnie przedsiębiorstwa
	Zatrudnienie
	Szkolenia
	Ratowanie
	Restrukturyzacja, w tym tymczasowa pomoc na restrukturyzację
	Wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim
	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
	Kapitał podwyższonego ryzyka
	Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania
	Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych
	Infrastruktura lokalna
Działalność sportowa i rekreacyjna	
Pomoc sektorowa	Sektor górnictwa węgla
	Sektor energetyki
	Sektor kinematografii
	Sektor gazu ziemnego
	Sektor telekomunikacyjny
	Sektor bankowy
Pomoc regionalna	Wspieranie nowych inwestycji
	Tworzenie nowych miejsc pracy
	Duże projekty inwestycyjne
	Pomoc operacyjna
	Pomoc na rzecz rozwoju obszarów miejskich
Inne tytuły	Rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

5. Pozostałe założenia metodologiczne

Dane o pomocy publicznej, które posłużyły do opracowania raportu są również przekazywane Komisji Europejskiej w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.). Dane te służą Komisji do opracowania przez nią raportu o pomocy publicznej udzielanej w krajach UE, tzw. *State Aid Scoreboard*⁷.

Niemniej jednak, porównując dane z raportu z danymi przedstawianymi w *State Aid Scoreboard*, należy mieć na uwadze występujące różnice metodologiczne. Niniejszy raport uwzględnia pomoc udzielaną jako rekompensata z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, natomiast w raportach Komisji Europejskiej pomoc ta nie jest uwzględniana z uwagi na trudności, jakie Komisja ma w ustaleniu, które z udzielanych dotychczas w poszczególnych państwach członkowskich rekompensat za realizację zadań publicznych należy uznać za pomoc publiczną. Ponadto, w odróżnieniu od danych przedstawionych w *State Aid Scoreboard*, raport uwzględnia pomoc, w odniesieniu do której Komisja Europejska nie wydała na dzień jego sporządzenia decyzji zatwierdzającej, a pomoc została już udzielona.

W niniejszym raporcie (tak jak w raportach z lat poprzednich) z ogólnej wartości pomocy publicznej wyodrębniono pomoc udzieloną w sektorze transportu i opisano ją osobno w rozdziale VI. Ponadto ze względu na wystąpienie szczególnej sytuacji wywołanej epidemią COVID-19 i wprowadzenie programów pomocowych mających na celu zaradzenie wywołanym przez tę epidemię negatywnym konsekwencjom gospodarczym, w raporcie wyodrębniono pomoc kryzysową i opisano ją osobno w rozdziale VII.

Do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego,
- pomoc w pozostałych sektorach transportu,
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczb 49, 50, 51 lub 52).

Nie uwzględniono w tym rozdziale natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Wszystkie tabele, zestawienia i wykresy przedstawione w raporcie stanowią opracowania własne UOKiK przygotowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy. Przedstawiane w raporcie zaokrąglone sumy poszczególnych kwot są obliczane z uwzględnieniem ich pełnego rozwinięcia (przed zaokrągleniem) i nie zawsze są równe sumie poszczególnych kwot zaokrąglonych.

W tabelach użyto następujących oznaczeń: „—” - nie dotyczy, „0,0” - nie udzielono pomocy, „b.d.” - brak danych.

⁷ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA (Z WYŁĄCZENIEM POMOCY KRYZYSOWEJ)

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy kryzysowej.

1. Synteza wyników za 2020 rok

Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	417
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	45,1 tys.
Liczba przypadków pomocy	402,0 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	8,9
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	809,4 tys. zł

* Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnym przeznaczeniu czy formie,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania pomocy na dzień realizacji płatności w przypadku, gdy w dniu zawarcia aktu stanowiącego podstawę realizacji tych płatności brak jest możliwości ustalenia wartości udzielonej pomocy,
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w zakresie wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2020 roku

	mln zł	mln euro	%	% PKB
Ogólna wartość pomocy* w tym:	36 517,0	8 215,7	100,0	1,57
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu	25 442,3	5 724,1	69,7	1,09
Wartość pomocy w sektorze transportu	11 074,6	2 491,6	30,3	0,48

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

Ogólna wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku wyniosła 36 517,0 mln zł, co stanowi 8 215,7 mln euro (przyjmując średni kurs z 2020 roku 1 euro = 4,4448 zł). Udzielona w 2020 roku pomoc publiczna stanowiła 1,56 procent PKB (równego 2 323 859 mln zł). Wartość udzielonej pomocy z wyłączeniem pomocy w transporcie wyniosła 25 442,3 mln zł (1,09 procent PKB), natomiast wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu wyniosła 11 074,6 mln zł (0,48 procent PKB). Więcej informacji na temat pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawiono w rozdziale VI.

2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2016-2020

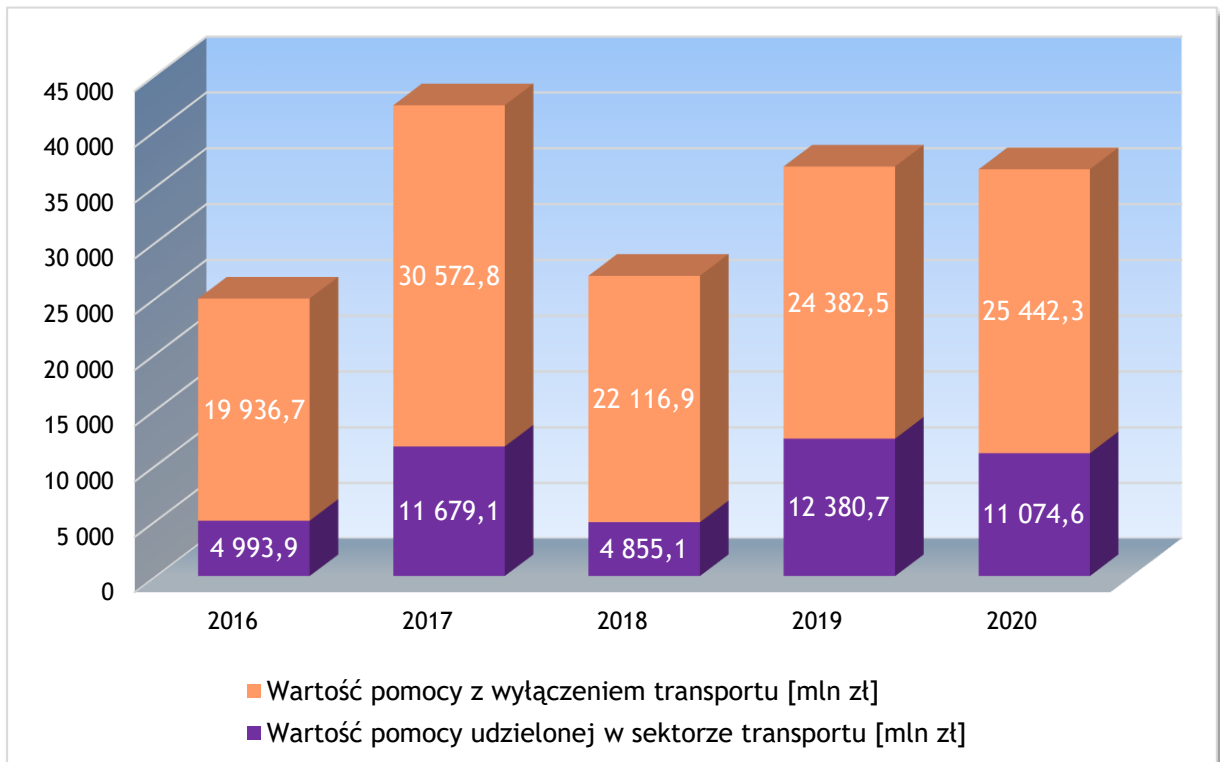
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2016-2020

Rok	2016*	2017*	2018*	2019*	2020*
Ogólna wartość udzielonej pomocy [mln zł], w tym:	24 930,6	42 251,9	26 972,0	36 763,2	36 517,0
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu [mln zł]	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 382,5	25 442,3
Wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu [mln zł]	4 993,9	11 679,1	4 855,1	12 380,7	11 074,6
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w ogólnej wartości pomocy	20,0%	27,6%	18,0%	33,7%	30,3%
Udział ogólnej wartości pomocy w PKB, w tym:	1,35%	2,12%	1,27%	1,60%	1,57%
Udział wartości pomocy z wyłączeniem transportu w PKB	1,08%	1,54%	1,04%	1,06%	1,09%
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w PKB	0,27%	0,59%	0,23%	0,54%	0,48%

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

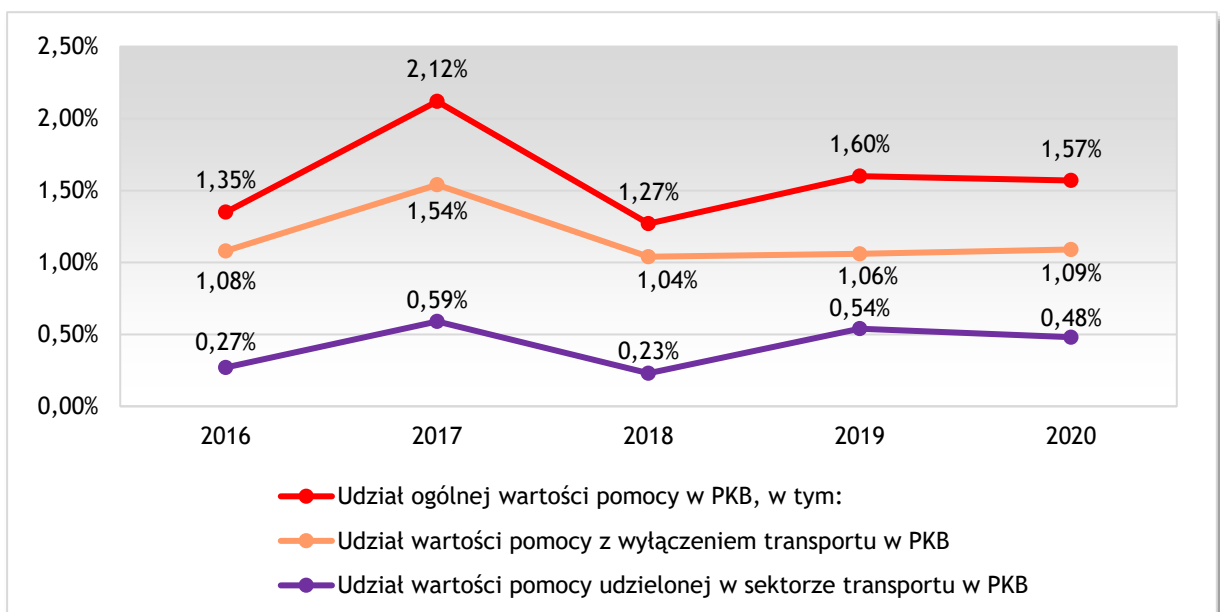
Po znacznym wzroście wartości udzielonej pomocy publicznej w 2017 roku (w dużej mierze mającym związek z realizacją programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020, wzrostem wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu oraz pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym), w 2018 roku nastąpił jej spadek; wartość pomocy była znacznie niższa niż w roku 2017, lecz nieco wyższa niż w roku 2016. W 2019 roku całkowita wartość pomocy ponownie znacząco wzrosła (głównie w związku z udzieleniem znacznej pomocy w sektorze transportu), nie osiągając jednak poziomu z 2017 roku. W 2020 roku nie nastąpiły znaczące zmiany (z wyłączeniem pomocy kryzysowej): wartość pomocy ogółem nieznacznie spadła w porównaniu do roku poprzedniego, przy czym wartość pomocy z wyłączeniem transportu była nieco wyższa niż w roku 2019.

Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2016-2020

Ogólna wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,57 procent produktu krajowego brutto w 2020 roku, zatem udział ten spadł o 0,03 punktu procentowego w porównaniu z 2019 rokiem.

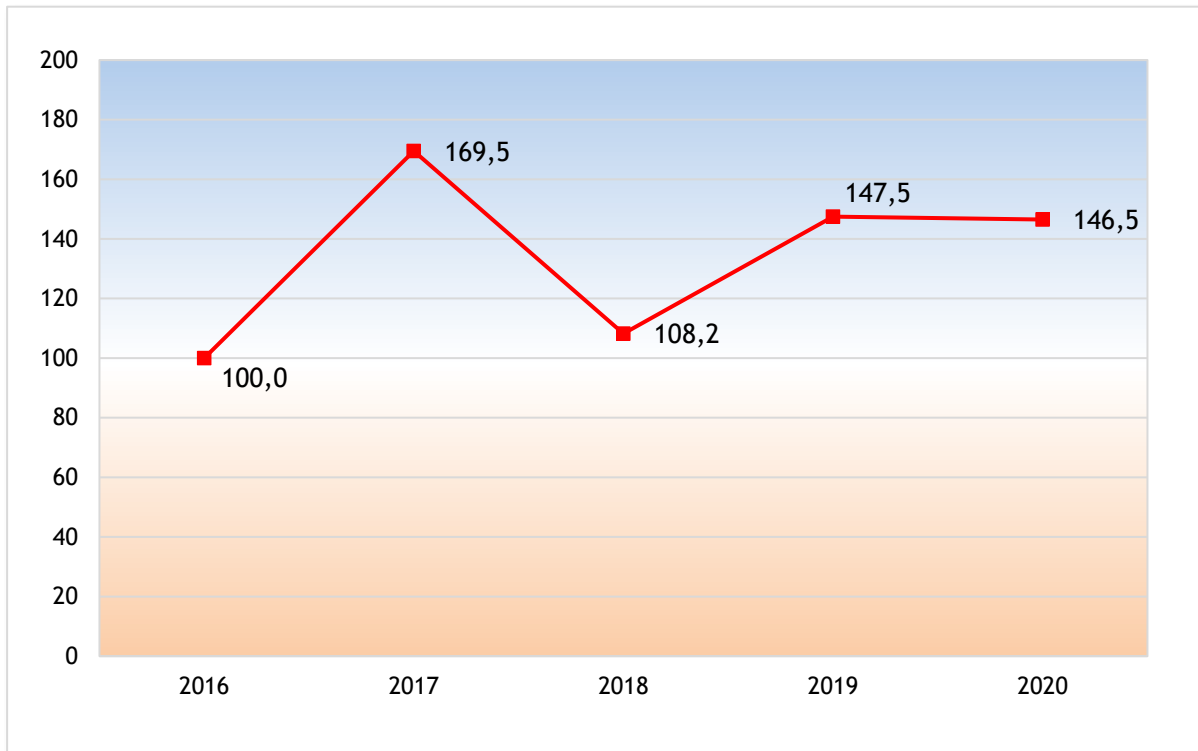
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2016-2020

Analizując udział wartości pomocy publicznej w wartości PKB w poszczególnych latach można zauważyć, że w 2017 roku znacznie wzrósł udział wartości udzielonej pomocy w PKB, co wynikało ze wzrostu wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu, jak również wartości pomocy z wyłączeniem transportu. W roku 2018 nastąpił spadek obu wartości

i udziałów pomocy w PKB, natomiast w 2019 roku wartość pomocy ponownie wzrosła, głównie ze względu na udzielenie znacznej pomocy w sektorze transportu. W 2020 roku udziały pomocy (z wyłączeniem pomocy kryzysowej) pozostały na zbliżonych poziomach.

Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2016-2020 (2016 r. = 100)

Obserwując dynamikę udzielonej pomocy można zauważyć, że do 2019 roku jej wartość na przemian wzrastała i spadała, a w 2020 roku ustabilizowała się. Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku (z wyłączeniem pomocy kryzysowej) była wyższa o 46,5 procent w stosunku do roku 2016.

IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej.

1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy

Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2016-2020

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 382,5	25 442,3
Grupa A	19 729,3	30 060,9	21 551,3	23 874,4	24 037,2
Podgrupa A1	16 994,4	27 244,9	18 169,9	20 914,0	21 568,7
Podgrupa A2	2 734,9	2 815,9	3 381,4	2 960,4	2 468,5
Grupa B	38,3	432,1	244,6	63,8	1 217,8
Podgrupa B1	38,3	432,1	244,6	63,8	1 217,8
Podgrupa B2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C	34,0	78,0	235,4	116,2	156,6
Podgrupa C1	34,0	78,0	235,4	116,2	156,6
Podgrupa C2	0,0006	0,0000	0,002	0,0001	0,0024
Grupa D	135,0	1,9	75,7	326,1	30,7
Podgrupa D1	135,0	1,9	75,7	326,1	30,7
Grupa E	0,0	0,0	10,0	2,0	0,02

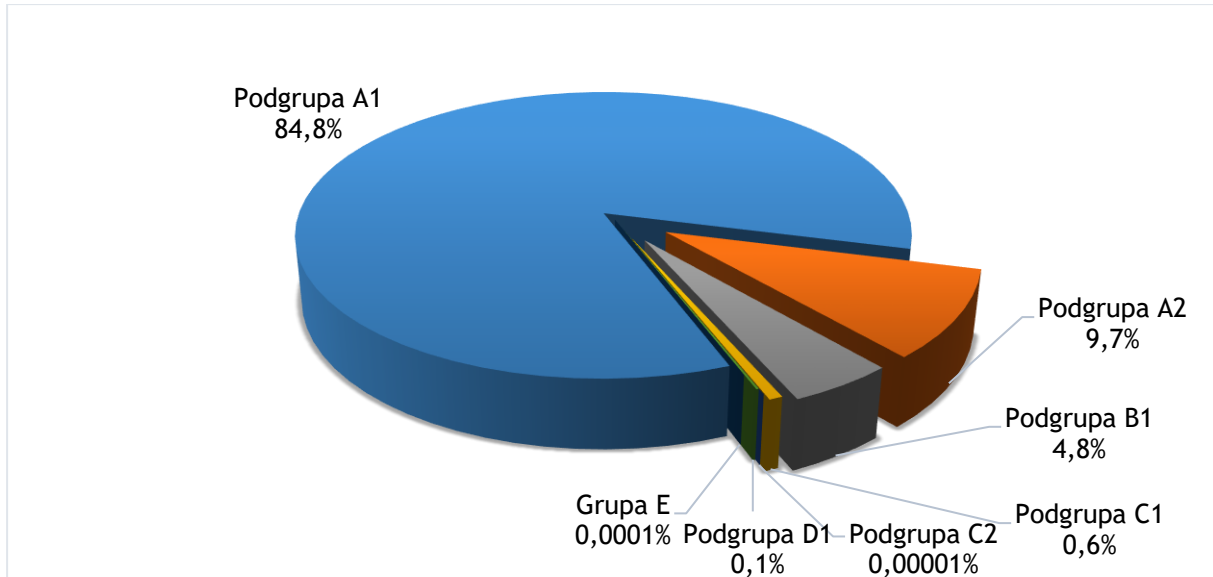
Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, największą część pomocy stanowiła pomoc udzielona w formach należących do podgrupy A1 (dotacje i inne bezzwrotne świadczenia, refundacje, rekompensaty). Wartość tej pomocy wyniosła 21 568,7 mln zł i była wyższa o ponad 3 proc. w porównaniu do 2019 roku (wzrost o 654,7 mln zł). Natomiast dla pomocy udzielonej w formie ulg podatkowych (podgrupa A2) zanotowano spadek prawie o 17 proc. w porównaniu do wartości zanotowanej w roku 2019 - zmniejszenie o 491,9 mln zł.

Wartość pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) wzrosła o 1 154 mln zł (wyniosła 1 217,8 mln zł w 2020 roku, czyli była niemal 18-krotnie wyższa niż w 2019 roku). Podobnie w przypadku pomocy udzielonej w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych (podgrupa C1) - tu wartość w 2020 roku wyniosła 156,6 mln zł i była o blisko 35 proc. wyższa niż w roku poprzednim (wzrost o 40,4 mln zł).

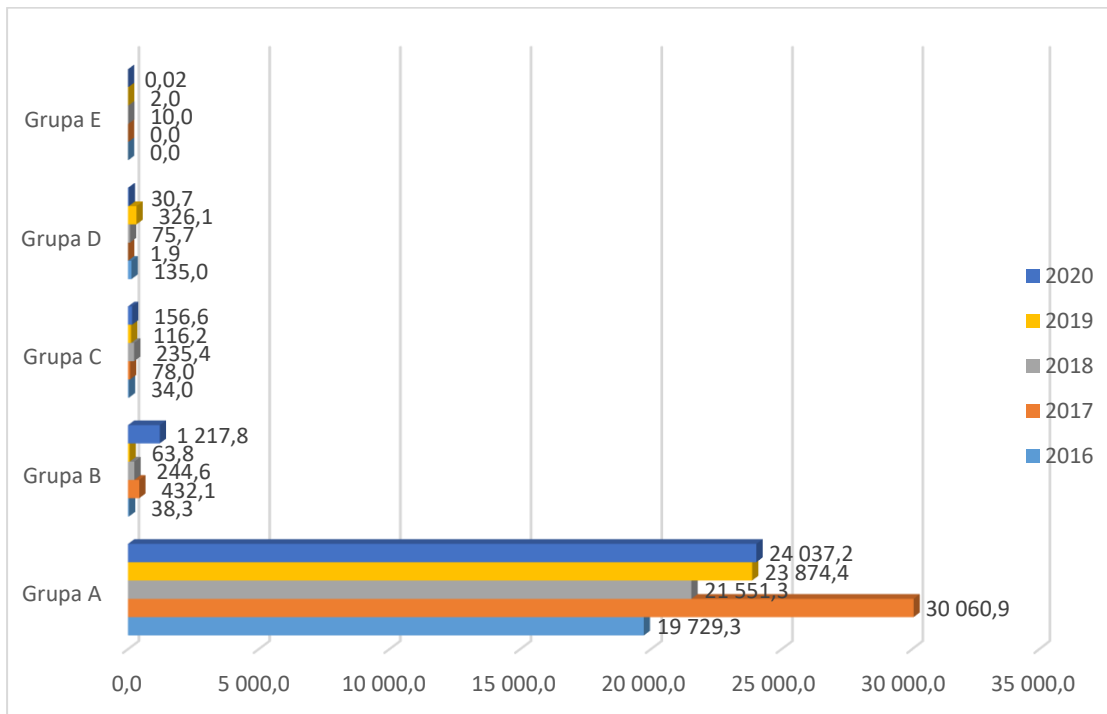
Pomoc udzielona w formie poręczenia i gwarancji (podgrupa D1) wyniosła w 2020 roku 30,7 mln zł, co oznacza spadek o 91 proc. w stosunku do roku 2019 (zmniejszenie wartości pomocy o 295,4 mln zł).

Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2020 roku

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2016-2020

Grupy: A - dotacje i ulgi podatkowe, B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, C - „miękkie kredytowanie”, D - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2016-2020

Podział pomocy publicznej	Dynamika (rok poprzedni = 100)				Udział (%)				
	'17/'16	'18/'17	'19/'18	'20/'19	'16	'17	'18	'19	'20
Grupy ogółem:	153,3	72,3	110,2	104,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grupa A:	152,4	71,7	110,8	100,7	99,0	98,3	97,4	97,9	94,5
- Podgrupa A1	160,3	66,7	115,1	103,1	85,2	89,1	82,2	85,8	84,8
- Podgrupa A2	103,0	120,1	87,5	83,4	13,7	9,2	15,3	12,1	9,7
Grupa B:	1128,2	56,6	26,1	1 908,8	0,2	1,4	1,1	0,3	4,8
- Podgrupa B1	1128,2	56,6	26,1	1 908,8	0,2	1,4	1,1	0,3	4,8
- Podgrupa B2	-	-	-	-	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C:	229,4	301,8	49,4	134,7	0,2	0,3	1,1	0,5	0,6
- Podgrupa C1	229,4	301,8	49,4	134,7	0,2	0,3	1,1	0,5	0,6
- Podgrupa C2	0,0	-	4,1	2 400,0	0,0	0,0	0,00001	0,0000004	0,00001
Grupa D:	1,4	3 963,4	431,0	9,4	0,7	0,0	0,3	1,3	0,1
- Podgrupa D1	1,4	3 963,4	431,0	9,4	0,7	0,0	0,3	1,3	0,1
Grupa E	-	-	20,0	1,1	0	0,0	0,05	0,008	0,0001

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzona, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Pomoc udzielana w formach takich jak **dotacje, refundacje, rekompensaty** (podgrupa A1) stanowiła 84,8 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2020 roku. Jej udział wzrósł o ok. 1 punkt procentowy w porównaniu z udziałem form z tej podgrupy w 2019 roku.

Największy wzrost wartości pomocy udzielonej w formach z podgrupy A1 odnotowano w zakresie pomocy udzielonej przez:

- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (wzrost o 1 166,4 mln zł);
- Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (wzrost o 690 mln zł);
- Prezesa Urzędu Regulacji i Energetyki (wzrost o 407,5 mln zł);
- Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (wzrost o 391,4 mln zł);
- wójtów, burmistrzów i prezydentów Miast (wzrost o 243,9 mln zł);
- Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (wzrost o 151 mln zł).

W przypadku niektórych podmiotów udzielających pomocy wartość pomocy udzielanej w formie dotacji, refundacji lub rekompensat spadła. Największy spadek wartości pomocy udzielonej nastąpił w przypadku pomocy udzielonej przez:

- Ministra Klimatu i Środowiska (spadek o 1 157,1 mln zł);
- Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego (spadek o 541,8 mln zł);
- Marszałków województw (spadek o 428,8 mln zł);
- Dyrektora Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego (spadek o 387,8 mln zł);

- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (spadek o 324,3 mln zł);
- Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (spadek o 293,9 mln zł).

Drugą istotną pod względem wartości formą pomocy była pomoc udzielana w formie **ulg podatkowych** (podgrupa A2). Jej wartość stanowiła 9,7 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2020 roku. Pomocy publicznej w formie ulg podatkowych udzielały przede wszystkim organy podatkowe (82,9 procent wartości pomocy udzielonej w tej formie).

Wartość pomocy udzielonej w formie **wniesienia kapitału** (podgrupa B1) w 2020 roku wyniosła 1 217,8 mln zł i była **wyższa** w porównaniu z rokiem wcześniejszym o **1 154 mln zł**. Wynikało to głównie ze wzrostu pomocy udzielonej przez Ministra Aktywów Państwowych (wzrost o 879,5 mln zł) oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny (wzrost o 100 mln zł).

Wartość udzielonej pomocy w formie **tzw. „miękkiego kredytowania”** (podgrupa C1), czyli przysporzenia związanego z udzieleniem preferencyjnych pożyczek i kredytów lub pożyczek warunkowo umorzonych **wzrosła o 40,4 mln zł**. Wynikało to głównie ze zwiększenia udzielenia pomocy przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego (wzrost o 28,5 mln zł).

Znacznie **spadła** wartość pomocy udzielanej w formie **poręczeń i gwarancji** (podgrupa D1). W 2019 roku udzielono 326,1 mln zł takiej pomocy, a w 2020 roku nastąpił spadek o 295,3 mln zł. Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił o 271,8 mln zł mniej pomocy niż w poprzednim roku.

Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2010-2020⁸

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2020	89,6%	10,4%
2019	86,0%	14,0%
2018	85,6%	14,4%
2017	90,5%	9,5%
2016	85,4%	14,6%
2015	79,1%	20,9%
2014	82,5%	17,5%
2013	86,6%	13,4%
2012	85,7%	14,3%
2011	86,9%	13,1%

W 2020 roku, podobnie jak latach poprzednich, zdecydowanie więcej pomocy udzielono w formie bezpośrednich wydatków (89,6 procent) niż w formie uszczupień wpływów do budżetu (10,4 procent). Udział bezpośrednich wydatków wzrósł w stosunku do poprzedniego roku poprzedniego o ponad 3 punkty procentowe.

⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (podgrupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (podgrupa B1).

Analizując pomoc udzieloną na przestrzeni kilku ostatnich lat należy zauważyć utrzymującą się **wysoką wartość pomocy udzielanej w formie dotacji** oraz **przewagę pomocy publicznej udzielanej w tzw. „aktywnych” formach** (np. w formie dotacji) **nad pomocą udzielaną w tzw. „pasywnych” formach** (np. w formie ulgi podatkowej).

Wzrosty i spadki wartości pomocy udzielanej w formie dotacji, a tym samym udziały tej formy w ogólnej wartości pomocy, związane są przede wszystkim z procesem wydatkowania środków z funduszy unijnych i jego cyklicznością wynikającą z 7-letnich okresów programowania i planowania budżetu (perspektyw finansowych). I tak w 2016 roku rozpoczęto wdrażanie programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 i w konsekwencji nastąpił zauważalny wzrost udziału dotacji. Udział ten osiągnął szczytową wartość w 2017 roku, a w 2019 roku powrócił do poziomu z roku 2016. W 2020 roku poziom bezpośrednich wydatków wzrósł o kolejne 3 punkty procentowe, osiągając poziom 89,6 proc.

2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy

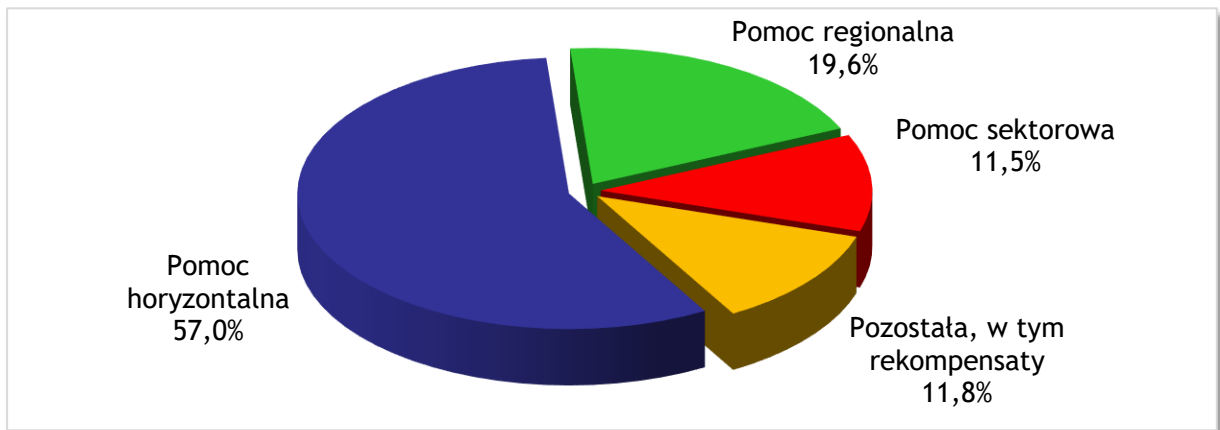
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2019-2020

Przeznaczenie pomocy	2019		2020	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
OGÓŁEM, w tym:	24 382,5	100,0	25 442,3	100,0
POMOC HORYZONTALNA, w tym:	14 063,0	57,7	14 502,4	57,0
• badania, rozwój i innowacje	4 717,1	19,3	5 614,6	22,1
• ochrona środowiska i cele związane z energią	4 914,1	20,2	3 671,5	14,4
• rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	31,2	0,1	57,0	0,2
• zatrudnienie	3 274,3	13,4	3 214,4	12,6
• restrukturyzacja	0,0	0,0	4,2	0,02
• wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	307,2	1,3	968,2	3,8
• pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,9	0,004	0,8	0,003
• kapitał podwyższonego ryzyka	0,0	0,0	0,01	0,00004
• dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	223,6	0,9	332,1	1,3
• infrastruktura lokalna	516,9	2,1	263,2	1,0
• działalność sportowa i rekreacyjna	77,7	0,3	164,0	0,6
POMOC REGIONALNA, w tym:	6 342,2	26,0	4 997,4	19,6
• inwestycyjna	6 226,2	25,5	4 939,4	19,4
• zatrudnienie	88,6	0,4	40,6	0,2
• rozwój obszarów miejskich	27,5	0,1	17,4	0,1
POMOC SEKTOROWA, w tym:	1 731,1	7,1	2 935,0	11,5
• sektor górnictwa węgla	733,4	3,0	1 960,4	7,7
• sektor energetyki*	289,0	1,2	268,1	1,1
• sektor kinematografii	152,6	0,6	286,6	1,1
• sektor gazu ziemnego	0,5	0,002	4,9	0,02
• sektor telekomunikacyjny	106,2	0,4	223,4	0,9
• sektor bankowy	449,3	1,8	191,6	0,8
POZOSTAŁA, w tym:	2 246,3	9,2	3 007,6	11,8
• pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych	2 246,3	9,2	3 007,6	11,8

* Kwoty obejmują pomoc udzieloną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Udzielenie przez Prezesa URE pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1874, z późn. zm.) następuje poprzez wypłatę zaliczek na poczet kosztów osieroconych, których wysokość określa wytwórca we wniosku. Następnie Prezes URE, działając na podstawie ww. ustawy, do dnia 31 lipca każdego roku, wydaje decyzje administracyjne o korektach rocznych wartości udzielonej pomocy publicznej w formie zaliczek, nakazujące np. częściowy zwrot wypłaconych zaliczek albo wypłatę dodatkowej rekompensaty za rok poprzedni. Po upływie

okresu korygowania, trwającym od momentu uruchomienia programu pomocy do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, lecz nie dłużej niż do końca 2025 roku, Prezes URE w terminie do 31 sierpnia roku następnego, dokonuje ostatecznego rozliczenia tego programu. W wyniku tego procesu wytwórca zobowiązany jest do zwrotu części otrzymanych środków lub otrzymuje dopłatę. Maksymalna kwota środków możliwa do otrzymania przez każdego beneficjenta programu pomocy publicznej określonego ww. ustawą została wpisana w tej ustawie. Beneficjenci mają prawo złożenia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym kwoty za 2019 i 2020 rok uwzględniają, oprócz zaliczek, również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich, od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok.

Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2020 roku

W 2020 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, **udzielono najwięcej pomocy horyzontalnej (14 502,4 mln zł), która stanowiła 57 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy.** Największa część pomocy horyzontalnej została udzielona z przeznaczeniem na:

- prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne – 5 614,6 mln zł,
- ochronę środowiska i cele związane z energią – 3 671,5 mln zł,
- zatrudnienie – 3 214,4 mln zł.

Udział pomocy przeznaczonej na trzy wyżej wymienione cele horyzontalne wyniósł 86 procent łącznej wartości udzielonej pomocy horyzontalnej. W porównaniu z 2019 rokiem wartość pomocy horyzontalnej **wzrosła o 439,5 mln zł.** Największy wzrost wartości miał miejsce w pomocy na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne (o 897,5 mln zł) oraz pomocy na kulturę (o 661,0 mln zł); największy spadek wartości pomocy horyzontalnej odnotowano w pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią (o 1 242,5 mln zł).

Drugim co do wartości przeznaczeniem pomocy była pomoc regionalna (4 997,4 mln zł). Jej wartość spadła o 1 344,8 mln zł w porównaniu z kwotą pomocy regionalnej udzielonej w 2019 roku, głównie w wyniku spadku wartości pomocy na wspieranie nowych inwestycji (o 1 286,8 mln zł). Udział pomocy regionalnej wyniósł 19,8 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy, co oznacza spadek o około 6 pkt proc. w stosunku do 2019 roku. Wysoka wartość pomocy regionalnej jest związana m.in. z utrzymującą się możliwością korzystania z ulg w podatku dochodowym przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

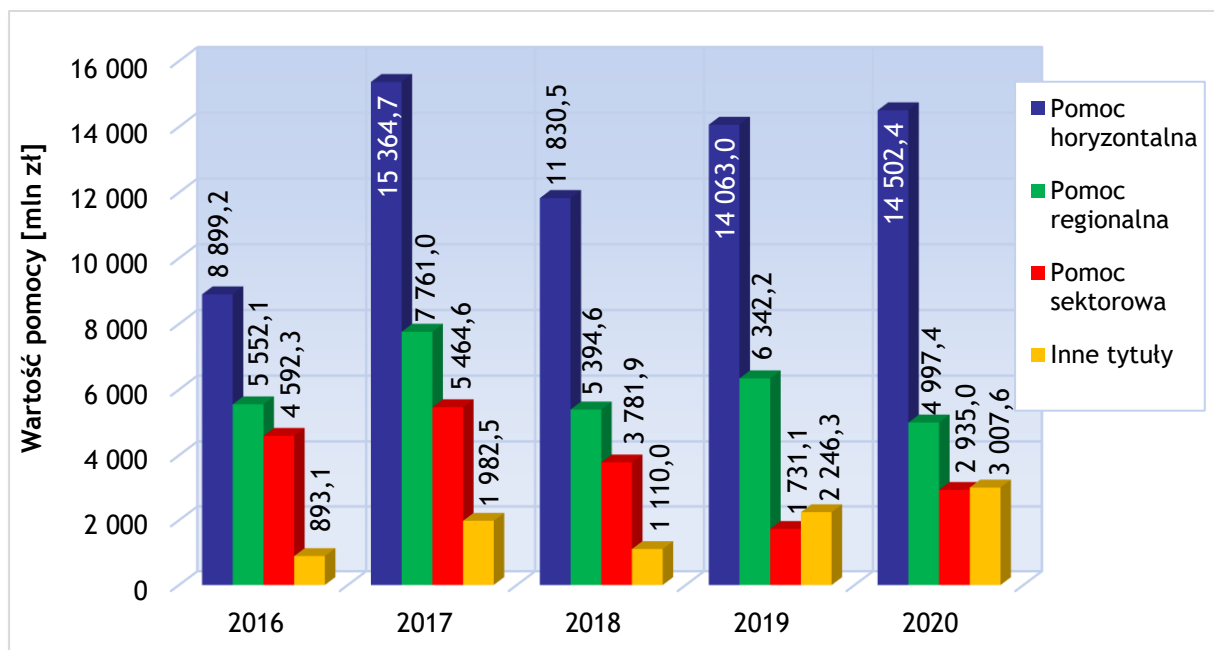
Wartość pomocy sektorowej (2 935,0 mln zł) wzrosła o 1 203,9 mln zł w porównaniu do 2019 roku, co spowodowało zwiększenie się jej udziału w pomocy publicznej do 11,6 procent (wzrost o 4,5 pkt proc.). Największy wzrost jej wartości wystąpił w sektorze górnictwa węgla (o 1 227,0 mln zł), natomiast największy spadek - w sektorze bankowym (o 257,7 mln zł).

Wartość pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, wyniosła 3 007,6 mln zł (wzrost o 761,3 mln zł, tj. o 2,7 pkt. proc.) i stanowiła rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych. Ponad 86 procent wartości tej pomocy stanowiła rekompensata udzielona jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

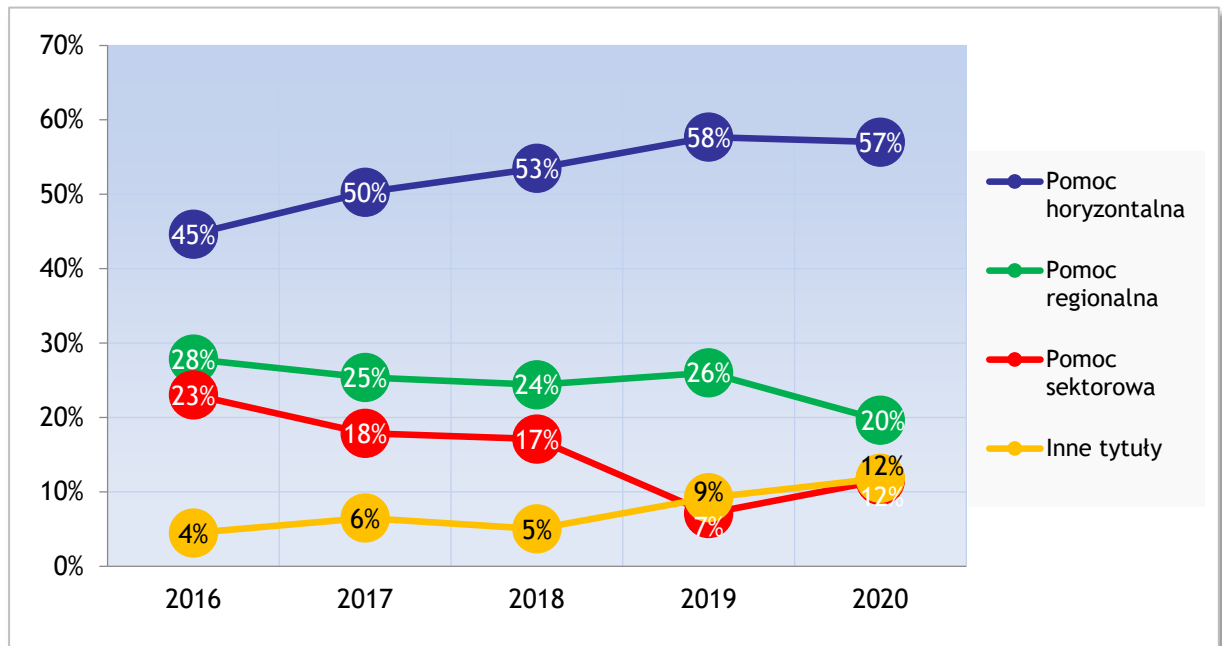
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2016-2020

Rodzaj pomocy	2016		2017		2018		2019		2020	
	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]
Pomoc horyzontalna	8 899,2	44,6	15 364,7	50,3	11 830,5	53,5	14 063,0	57,7	14 502,4	57,0
Pomoc regionalna	5 552,1	27,8	7 761,0	25,4	5 394,6	24,4	6 342,2	26,0	4 997,4	19,6
Pomoc sektorowa	4 592,3	23,0	5 464,6	17,9	3 781,9	17,1	1 731,1	7,1	2 935,0	11,5
Pozostała pomoc	893,1	4,5	1 982,5	6,5	1 110,0	5,0	2 246,3	9,2	3 007,6	11,8
Suma	19 936,7	100	30 572,8	100	22 116,9	100	24 382,5	100	25 260,6	100

Wykres 8. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2016-2020

Wykres 9. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2016-2020

Analizując kształtowanie się wartości poszczególnych przeznaczeń pomocy publicznej w latach 2016-2020 należy zauważyć, że w całym tym okresie największą część stanowiła pomoc horyzontalna. Jej udział wzrastał od początku omawianego okresu, osiągając 58 proc. w latach 2019-2020. We wcześniejszych latach dominowała pomoc regionalna,⁹ a zmiana trendu nastąpiła w 2014 roku. Było to spowodowane rozpoczęciem udzielania pomocy na ochronę środowiska w formie przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, utrzymującym się wysokim udziałem pomocy na zatrudnienie oraz spadkiem wartości pomocy regionalnej w związku z końcem perspektywy finansowej na lata 2007-2013. W 2017 roku, w wyniku zwłaszcza wzrostu wartości pomocy na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne, udział wartości pomocy horyzontalnej w całkowitej wartości pomocy był około dwukrotnie wyższy niż analogiczny udział wartości pomocy regionalnej. Proporcje te nie uległy zasadniczej zmianie w latach 2018-2019. Udział pomocy horyzontalnej nieznacznie wzrósł, osiągając w 2019 roku 58 procent, a w 2020 - 57 procent. Wzrost udziału pomocy regionalnej był nieco mniejszy, a jej udział osiągnął około 26 procent w 2019 roku, po czym spadł do 20 procent w roku 2020. W latach 2015-2019 stopniowo malał też udział pomocy sektorowej. Zauważalny spadek tej pomocy w 2019 roku (o ponad 10 punktów procentowych) wynikał głównie z udzielenia pomocy o mniejszej wartości w sektorze telekomunikacyjnym i sektorze górnictwa węgla. W 2020 roku tendencja ta uległa odwróceniu, ponadto wzrosła wartość pomocy w sektorze kinematografii, co spowodowało ponowne zwiększenie się udziału pomocy sektorowej (do 12 proc.)

⁹ Wysoka wartość pomocy regionalnej przed 2014 rokiem była związana z udzielaniem pomocy publicznej współfinansowanej ze środków unijnych przez marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Pomocy publicznej (z wyłączeniem transportu) w 2020 roku udzieliło 318 podmiotów z ogólnej liczby ok. 5 tys. podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy. Wśród jednostek samorządu terytorialnego pomocy publicznej udzieliło:

- wszystkie 16 województw,
- 6 spośród 314 powiatów,
- 174 spośród 2 477 gmin.

Wartość pomocy publicznej w 2020 roku w podziale na podmioty udzielające pomocy przedstawiono w tabeli nr 11. Najwięksi dysponenci pomocy publicznej to:

- Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - 19,2 procent ogólnej wartości pomocy,
- Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 12,2 procent,
- marszałkowie województw - 10,7 procent,
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji - 10,2 procent,
- organy podatkowe - 8,1 procent,
- Minister Aktywów Państwowych - 7,2 procent,
- Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości - 5,9 procent,
- Minister Klimatu i Środowiska - 5,7 procent.

Wartości pomocy udzielonej przez poszczególne podmioty lub grupy podmiotów w podziale na formy jej udzielenia przedstawiono w Tabeli 11.

Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2019-2020

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje					2019	2020	2019
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	3 711,7	4 878,1			5,3	4,4											3 717,0	4 882,5	15,2	19,2
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 116,5	3 110,2	3,7	3,7													3 120,1	3 113,9	12,8	12,2
Marszałkowie województw	3 148,4	2 719,6	0,6	0,01													3 148,9	2 719,6	12,9	10,7
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	1 910,0	2 600,0															1 910,0	2 600,0	7,8	10,2
Organy podatkowe	17,6	12,0	2 652,9	2 045,7													2 670,5	2 057,8	11,0	8,1
Minister Aktywów Państwowych	860,8	958,3				879,5											860,8	1 837,8	3,5	7,2
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 301,0	1 499,2															1 301,0	1 499,2	5,3	5,9
Minister Klimatu i Środowiska	2 595,7	1 438,5															2 595,7	1 438,5	10,6	5,7
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	442,6	850,1	138,8	285,6													581,3	1 135,7	2,4	4,5
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	213,8	391,4				212,4			5,3	1,9							219,1	605,7	0,9	2,4
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	223,1	466,9	118,9	108,7	58,5	21,5					0,0001	0,002			2,0		402,5	597,1	1,7	2,3
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	892,1	567,7	0,01						7,0	9,7							899,1	577,4	3,7	2,3
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	19,6	411,1															19,6	411,1	0,1	1,6
Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	301,0	307,2															301,0	307,2	1,2	1,2
Polski Instytut Sztuki Filmowej	152,6	286,6															152,6	286,6	0,6	1,1
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	628,6	86,8							74,5	103,0			54,3	30,7			757,5	220,6	3,1	0,9
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	149,0	231,8															149,0	231,8	0,6	0,9

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje				2019	2020	2019	2020
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	177,5	91,6				100,0							271,8				449,3	191,6	1,8	0,8
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	27,4	120,3							29,4	37,8							56,8	158,1	0,2	0,6
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych		151,0															0,0	151,0	0,0	0,6
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego	538,4	150,6															538,4	150,6	2,2	0,6
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	154,7	101,6															154,7	101,6	0,6	0,4
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.		92,2															0,0	92,2	0,0	0,4
Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	324,1	30,2															324,1	30,2	1,3	0,1
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie			16,8	24,7													16,8	24,7	0,1	0,1
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	4,8	11,2	28,8							4,2							33,6	15,4	0,1	0,1
Starostowie powiatów	0,2	2,4													0,02		0,2	2,4	0,001	0,01
Minister Infrastruktury	2,8	1,8															2,8	1,8	0,01	0,01
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury	0,1	0,1															0,1	0,1	0,0004	0,0003
Pomoc publiczna ogółem [mln zł]	20 914,0	21 568,7	2 960,4	2 468,5	63,8	1 217,8			116,2	156,6	0,0001	0,002	326,1	30,7	2,0	0,02	24 382,5	25 442,3	100,0	100,0

W 2020 roku pomocy publicznej o największej wartości udzielił **Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** - **4 882,5 mln zł**, czyli o 1 165,5 mln zł więcej w porównaniu z 2019 rokiem (3 717,0 mln zł). Pomoc udzielona była na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (4 880,2 mln zł);
- nr SA.58757(2020/X) - *Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (2,3 mln zł).

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielił pomocy o wartości **3 113,9 mln zł**, czyli o 6,2 mln mniej niż rok wcześniej (3 120,1 mln zł w 2019 roku). Pomoc ta prawie w całości (99,7 procent) została udzielona w formie refundacji na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 104,3 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości **2 719,6 mln zł**, z czego ponad 1/3 (964,5 mln zł) stanowiła regionalna pomoc inwestycyjna, udzielona głównie w ramach programów:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (696,7 mln zł);
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (266,1 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili także pomocy horyzontalnej o wartości 1 730,6 mln zł, w tym z przeznaczeniem na: działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną (615,9 mln zł), ochronę środowiska i cele związane z energią (401,0 mln zł), wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego (279,0 mln zł), infrastrukturę lokalną (263,2 mln zł), pomoc na działalność sportową i rekreacyjną (158,6 mln zł). Pomoc ta była udzielana przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42839(2015/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (555,1 mln zł);
- nr SA.43229(2015/X) - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (316,8 mln zł);
- nr SA.43180(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (275,1 mln zł);
- nr SA.43141(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (263,2 mln zł);
- nr SA.43541(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę*

sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (158,6 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku przez marszałków województw spadła o 429,4 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej w 2019 roku (3 148,9 mln zł) i stanowiła 10,8 procent łącznej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, podobnie jak w latach wcześniejszych, udzieliła pomocy na podstawie *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji*, której wartość wyniosła 2 600,0 mln zł. Pomoc tę otrzymali: Telewizja Polska S.A. (2 042,9 mln zł), Polskie Radio S.A. w Warszawie (278,5 mln zł) oraz 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia (278,6 mln zł). Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku była wyższa o 690,0 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej rok wcześniej (1 910,0 mln zł w 2019 roku).

Pomoc publiczna udzielona w 2020 roku przez organy podatkowe wyniosła 2 057,8 mln zł i była o 612,8 mln zł niższa od pomocy udzielonej w 2019 roku (2 670,5 mln zł). Podobnie jak w latach wcześniejszych, pomocy tej udzielono głównie (92,8 procent) w formie ulg w podatku dochodowym podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych w ramach programów pomocowych:

- nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych* (1 910,5 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły również 112,8 mln zł w ramach tzw. pomocy istniejącej (przyznanej przed wejściem Polski do Unii Europejskiej).

Pomoc udzielona przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, marszałków województw, Krajową Radę Radiofonii i Telewizji oraz organy podatkowe wyniosła łącznie 15 373,8 mln zł, co stanowi 60,9 procent ogólnej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku.

Wartość pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku przez **Ministra Aktywów Państwowych** (1 837,8 mln zł) wzrosła o 977,0 mln zł w porównaniu do kwoty pomocy udzielonej rok wcześniej (860,8 mln zł). Pomoc ta udzielona była przede wszystkim podmiotom działającym w sektorze wydobywania węgla kamiennego w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (1 771,4 mln zł).

Minister udzielił także pomocy indywidualnej przeznaczonej na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego (65,9 mln zł):

- nr SA.36222(2013/N) - dla Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. (45,0 mln zł);
- nr SA.51767(2019/NN) - dla Kopalni Soli „Bochnia” Sp. z o.o. (15,7 mln zł);
- nr SA.38122(2014/N) - dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (5,2 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 1 499,2 mln zł (wzrost o 198,2 mln zł w stosunku do 2019 roku) w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42799(2015/X) i SA.55396(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (955,2 mln zł),

- nr SA.42798(2015/X), SA.50968(2018/X) i SA.52995(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 (544,0 mln zł).*

Minister Klimatu i Środowiska w 2020 roku udzielił pomocy o wartości **1 438,5 mln zł** na podstawie dwóch programów pomocowych:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej (pomoc w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych - 1 378,7 mln zł),*
- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (59,8 mln zł).*

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił pomocy o wartości **1 135,7 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.53850(2019/N) - *Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych (340,9 mln zł);*
- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych (271,3 mln zł);*
- nr SA.43697(2015/X) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników (142,6 mln zł).*
- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej (268,1 mln zł);*
- nr SA.51852(2018/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) (98,5 mln zł);*
- nr SA.52530(2019/N) - *Ulgi w opłacie kogeneracyjnej dla odbiorców przemysłowych (14,3 mln zł).*

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin (597,1 mln zł) udzielili przede wszystkim pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (288,4 mln zł), głównie na podstawie:

- *ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (118,8 mln zł);*
- *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (80,0 mln zł).*

Ponadto, prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin **udzielali pomocy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości** w ramach programów pomocowych (uchwał gminnych), przede wszystkim:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (66,8 mln zł);*
- nr XR119/2008 - *Zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną (13,7 mln zł).*

W 2020 roku pomocy indywidualnej o znacznej wartości udzielił Prezydent Miasta Torunia na mocy uchwały Rady Ministrów z dnia 28 września 2020 roku w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE”:

- nr SA.59171(2020/X) - Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE (194,0 mln zł).

W ramach tego środka pomocy indywidualnej o wartości 380,4 mln zł udzielił także Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyniosła 577,4 mln zł i była niższa o 321,7 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (899,1 mln zł). Pomoc ta została udzielona w formie dotacji i pożyczek preferencyjnych lub pożyczek warunkowo umorzonych, przede wszystkim w ramach programów pomocowych na ochronę środowiska i cele związane z energią:

- nr SA.43907(2015/X) - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (175,3 mln zł);
- nr SA.43904(2015/X) - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (168,6 mln zł);
- nr SA.47030(2016/X) - Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (156,9 mln zł);
- nr SA.44685(2016/X) - Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (20,5 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (411,1 mln zł) udzielił pomocy indywidualnej:

- nr SA.59171(2020/X) - Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE (380,4 mln zł);

a także w formie dotacji w ramach trzech programów pomocowych, z czego najwięcej pomocy udzielono w ramach programów:

- nr SA.47982(2017/X) - Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (17,7 mln zł);
- nr SA.49363(2017/X) - Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (11,0 mln zł).

Podmioty udzielające pomocy z grupy Pozostałe, w tym przedsiębiorcy (605,7 mln zł) to m.in. agencje rozwoju, parki technologiczne, stowarzyszenia, fundacje, firmy, które zazwyczaj realizują projekty dofinansowane ze środków unijnych. Podmioty te udzieliły głównie pomocy w formie kapitału podwyższonego ryzyka (212,4 mln zł), pomocy na

działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (208,8 mln zł), regionalnej pomocy inwestycyjnej (123,7 mln zł) oraz pomocy na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania (54,6 mln zł). Największa część pomocy została udzielona w ramach programów pomocowych:

- nr SA.47260(2017/X) - *Pomoc udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność* (212,4 mln zł);
- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (89,8 mln zł);
- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (69,5 mln zł).

Wśród podmiotów należących do grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** najwięcej pomocy zostało udzielone przez **PFR Ventures Sp. z o.o. (212,4 mln zł)** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.47260(2017/X) - *Pomoc udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność* (212,4 mln zł).

Drugim podmiotem w tej grupie, który udzielił pomocy o znacznej wartości, był **Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy (177,7 mln zł)**. Największe wsparcie zostało udzielone w postaci pomocy indywidualnej instytucjom naukowym realizującym projekty:

- nr SA.61421(2021/X), SA.61422(2021/X), SA.61423(2021/X), SA.61424(2021/X), SA.61425(2021/X), SA.61426(2021/X) - projekt „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” (29,4 mln zł);
- SA.61529(2021/X), SA.61530(2021/X), SA.61531(2021/X), SA.61532(2021/X), SA.61533(2021/X), SA.61534(2021/X), SA.61535(2021/X) - projekt „Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL” (28,4 mln zł);
- nr SA.61630(2021/X), SA.61656(2021/X), SA.61657(2021/X), SA.61658(2021/X), SA.61659(2021/X), SA.61660(2021/X), SA.61661(2021/X), SA.61662(2021/X), SA.61663(2021/X) - projekt „Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji” (26,3 mln zł);
- nr SA.57146(2020/X), SA.57156(2020/X), SA.57158(2020/X) - projekt „CLARIN - Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna” (26,1 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku przez **Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wyniosła 307,2 mln zł**. Pomoc ta została w całości udzielona w ramach programu:

- nr SA.43257(2015/X) - *Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020*.

Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (286,6 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w sektorze kinematografii w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (200,7 mln zł);
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej* (85,9 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy o wartości **220,6 mln zł**, czyli o 536,9 mln zł mniej niż rok wcześniej (757,5 mln zł w 2019 roku). Pomoc ta została udzielona w ramach programów pomocowych:

- nr SA.44348(2016/X), SA.57177(2020/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (86,8 mln zł);
- nr SA.51573(2018/X) - *Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (30,7 mln zł);
- nr SA.47209(2016/X) - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (17,4 mln zł).

Ponadto Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy w formie kredytów preferencyjnych, głównie towarzystwom budownictwa społecznego, na podstawie *ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego* (kwota udzielonych kredytów to 241,5 mln zł, wartość pomocy publicznej - 85,3 mln zł). Pomoc o największej wartości otrzymało Towarzystwo Budownictwa Społecznego Warszawa Północ Sp. z o.o. (28,2 mln zł).

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa (231,8 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.43484(2015/X) - *Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (218,4 mln zł);
- nr SA.45151(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (13,3 mln zł).

Bankowy Fundusz Gwarancyjny (191,6 mln zł) udzielił pomocy w formie wniesienia kapitału (100,0 mln zł) i dotacji (91,6 mln zł) w ramach programu:

- nr SA.54463(2019/N), SA.56141(2020/N) - *Przedłużenie programu przymusowej restrukturyzacji banków spółdzielczych i małych banków komercyjnych* (191,6 mln zł).

Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (158,1 mln zł) udzielili pomocy w formie dotacji oraz pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych, głównie w ramach programów pomocowych:

- nr SA.43907(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (66,8 mln zł);
- nr SA.43904(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (51,6 mln zł);

- nr SA.44685(2016/X) - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska* (20,5 mln zł);
- nr SA.46088(2016/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (18,2 mln zł).

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (151,0 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (151,0 mln zł).

Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego (150,6 mln zł) udzielił pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (145,7 mln zł);

a także indywidualnej pomocy inwestycyjnej Operatorowi Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.:

- nr SA.39050(2015/N) - *OGP Gaz-System S.A. (pomoc na realizację inwestycji w sieci przesyłowe gazu ziemnego w Polsce)* (4,9 mln zł).

Dyrektor Generalny Służby Więziennej (101,6 mln zł) udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (101,6 mln zł).

Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A. (92,2 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.51192(2019/N) - *System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji* (92,2 mln zł).

Minister Rozwoju, Pracy i Technologii (30,2 mln zł) udzielił pomocy indywidualnej w ramach „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030”, z czego najwięcej udzielono spółkom:

- nr SA.58559(2020/X) - *Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o.* (12,1 mln zł);
- nr SA.61182(2021/X) - *Foosung Poland Sp. z o.o.* (11,0 mln zł).

Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (24,7 mln zł) udzielił pomocy publicznej w formie zwolnienia z opłaty w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (24,7 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (15,4 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji i pożyczek preferencyjnych, w ramach programów pomocowych:

- nr SA.48057(2017/X) - *Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (11,2 mln zł);

- nr SA.58255(2020/N) - *Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP* (4,2 mln zł).

Pomocy publicznej w 2020 roku udzielili także: **starostowie powiatów** (2,4 mln zł), **Minister Infrastruktury** (1,8 mln zł) i **Dyrektor Narodowego Centrum Kultury** (0,1 mln zł).

Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	2 768,4
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	1 963,0
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	144,0
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka	4,4
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	1,5
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,2
	Ogółem	4 882,5
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	- pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych	3 104,3
	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	5,9
	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	3,7
	Ogółem	3 113,9
Marszałkowie województw	- regionalna pomoc inwestycyjna	964,5
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	351,2
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	302,3
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	279,0
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	263,2
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	164,1
	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	158,6
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	59,4
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	44,5
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe	39,8
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	24,6
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	19,5
	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	14,5
	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	11,1
	- pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych	10,5
	- sektor telekomunikacyjny	5,0
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	3,1
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,9
	- pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów	1,5
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	0,9
- pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	0,6	
- pomoc na badania środowiska	0,01	

	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	0,01
	Ogółem	2 719,6
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	2 600,0
	Ogółem	2 600,0
Organy podatkowe	- regionalna pomoc inwestycyjna	2 005,1
	- regionalna pomoc na zatrudnienie	40,6
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	12,0
	Ogółem	2 057,8
Minister Aktywów Państwowych	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	1 771,4
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	66,2
	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,3
	Ogółem	1 837,8
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	- regionalna pomoc inwestycyjna	1 015,0
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	311,3
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	128,0
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	25,1
	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	15,3
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	2,0
	- pomoc na studia wykonalności	1,5
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	0,4
	- pomoc dla klastrów innowacyjnych	0,3
	- pomoc szkoleniowa	0,3
	Ogółem	1 499,2
Minister Klimatu i Środowiska	- pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	1 378,7
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	59,8
	Ogółem	1 438,5
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	- pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	512,4
	- pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	340,9
	- sektor energetyki - pomoc na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	268,1
	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	14,3
	Ogółem	1 135,7
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	288,4
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	196,7
	- regionalna pomoc inwestycyjna	106,4
	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	5,4

	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	0,1	
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	0,02	
	Ogółem	597,1	
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	200,5	
	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	168,6	
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	164,2	
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	21,0	
	- pomoc na badania środowiska	10,4	
	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	9,5	
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	2,1	
	- pomoc inwestycyjna umożliwiającą przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych	1,2	
	Ogółem	577,4	
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	411,1	
	Ogółem	411,1	
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	- pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka	212,4	
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	177,7	
	- regionalna pomoc inwestycyjna	123,7	
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność	52,1	
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe	15,3	
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	13,1	
	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	2,7	
	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka	2,5	
	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw	1,6	
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	1,2	
	- pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych	0,8	
	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	0,8	
	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw	0,7	
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	0,6	
	- pomoc szkoleniowa	0,4	
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	0,03	
	- pomoc dla klastrów innowacyjnych	0,02	
	Ogółem	605,7	
	Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	- regionalna pomoc inwestycyjna	307,2
		- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe	0,04
Ogółem		307,2	

Polski Instytut Sztuki Filmowej	- sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	286,6
	Ogółem	286,6
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	- regionalna pomoc inwestycyjna	117,6
	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	85,3
	- pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	17,4
	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach	0,3
	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	0,05
	Ogółem	220,6
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	- sektor telekomunikacyjny	218,4
	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	13,3
	- pomoc szkoleniowa	0,03
	Ogółem	231,8
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	- sektor bankowy	191,6
	Ogółem	191,6
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	66,8
	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	51,9
	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	22,3
	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	14,0
	- pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych	2,1
	- regionalna pomoc inwestycyjna	1,0
	Ogółem	158,1
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	151,0
	Ogółem	151,0
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	145,7
	- sektor gazowy	4,9
	Ogółem	150,6
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	101,6
	Ogółem	101,6
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	- pomoc na wysokosprawną kogenerację	92,2
	Ogółem	92,2
Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	- regionalna pomoc inwestycyjna	30,2
	Ogółem	30,2
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	24,7
	Ogółem	24,7
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	- regionalna pomoc inwestycyjna	9,4
	- pomoc na restrukturyzację	4,2
	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	1,8

	Ogółem	15,4
Starostowie powiatów	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego	2,4
	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	0,1
	Ogółem	2,4
Minister Infrastruktury	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	1,3
	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,5
	Ogółem	1,8
Narodowe Centrum Kultury	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	0,1
	Ogółem	0,1
Pomoc publiczna ogółem		25 442,3

4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów

Wykres 10. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku

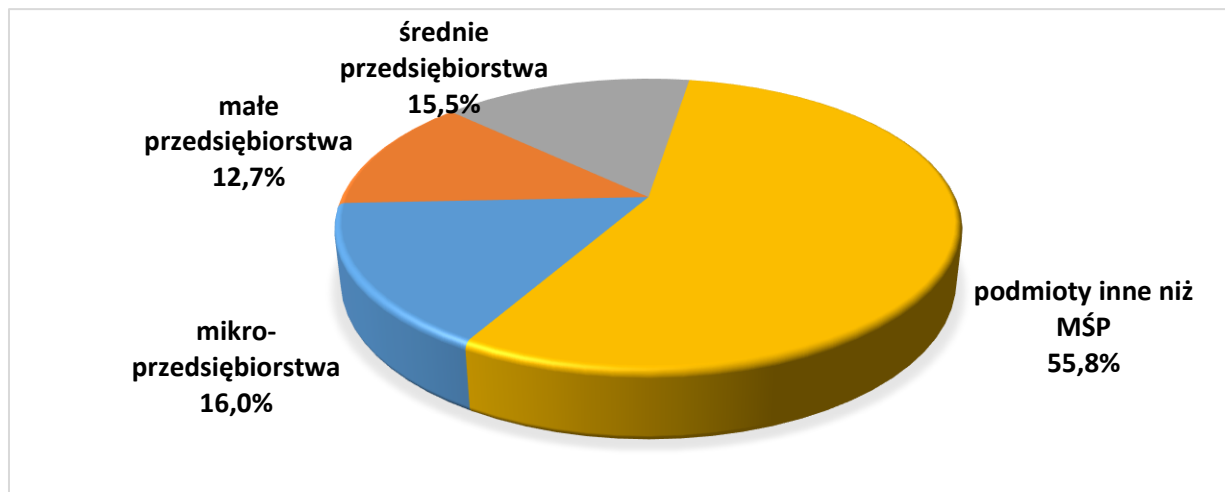

Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2016-2020

Wielkość przedsiębiorcy	Wartość pomocy publicznej [mln zł]				
	2016	2017	2018	2019	2020
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duże przedsiębiorstwa	12 578,2	18 231,1	13 010,0	13 390,5	14 196,9
Średnie przedsiębiorstwa	3 478,0	5 189,0	3 812,2	4 727,2	3 949,2
Małe przedsiębiorstwa	2 334,7	4 065,3	2 768,4	3 457,5	3 228,3
Mikroprzedsiębiorstwa	1 545,8	3 087,4	2 526,4	2 807,3	4 067,9
Suma	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 382,5	25 442,3

Podobnie jak w latach wcześniejszych, największa część pomocy publicznej (14 196,9 mln zł) została udzielona beneficjentom nie należącym do sektora MŚP, w tym dużym przedsiębiorcom (55,8 procent ogólnej wartości pomocy). Otrzymali oni pomoc głównie w ramach następujących programów pomocowych:

- PI - Pomoc przyznana przed akcesją w formie dotacji i zwolnień podatkowych, których realizacja (wyplata) nastąpiła w roku 2020 (2 430,2 mln zł);
- nr SA.52832(2019/N) - Zmiana programu pomocowego dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023 (1 960,4 mln zł);
- nr SA.41471(2015/X) - Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (1 433,2 mln zł);
- nr SA.34674(2013/X) - Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej (1 367,8 mln zł);

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (1 184,3 mln zł).

Spośród 10 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, 8 posiada status dużego przedsiębiorcy, a otrzymana przez nich w 2020 roku pomoc (7 135,7 mln zł) stanowiła 28,2 procent ogólnej wartości pomocy. Szczegółowe informacje na temat pomocy uzyskanej przez największych beneficjentów pomocy publicznej zostały przedstawione w rozdziale IV.6 (Najwięksi beneficjenci pomocy).

Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2016-2020 w podziale według wielkości przedsiębiorcy

Wielkość przedsiębiorcy	Udział w pomocy publicznej				
	2016	2017	2018	2019	2020
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duże przedsiębiorstwa	63,1%	59,6%	58,8%	54,9%	55,8%
Średnie przedsiębiorstwa	17,4%	17,0%	17,2%	19,4%	15,5%
Małe przedsiębiorstwa	11,7%	13,3%	12,5%	14,2%	12,7%
Mikroprzedsiębiorstwa	7,8%	10,1%	11,4%	11,5%	16,0%

W 2020 roku odnotowano wzrost o 253,4 mln zł wartości pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom - z 10 992 mln zł w 2019 roku do 11 245,4 mln zł w 2020 roku. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały pomoc o wartości 4 067,9 mln zł, małe - 3 228,3 mln zł, a średnie - 3 949,2 mln zł. Udział wartości pomocy udzielonej beneficjentom z sektora MŚP w 2020 roku wyniósł 44,2 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy i spadł o 0,8 punktu procentowego w porównaniu do udziału z 2019 roku (45 procent). Podmioty z sektora MŚP otrzymały pomoc przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (4 880,2 mln zł) - przedsiębiorstwa o statusie MŚP otrzymały 70,6 procent kwoty pomocy udzielonej w ramach ww. programu (3 447 mln zł);
- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 104,3 mln zł) - przedsiębiorstwa o statusie MŚP otrzymały 64 procent pomocy udzielonej w ramach ww. programu (1 986 mln zł);
- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (1 022,6 mln zł) - 99,7 procent pomocy zostało udzielone przedsiębiorcom o statusie MŚP (1 019 mln zł);
- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (789 mln zł) - 97,2 procent pomocy zostało udzielone przedsiębiorcom o statusie MŚP (768 mln zł).

Analizując powyższe dane należy również pamiętać, że **nie uwzględniają one pomocy de minimis**, której raport nie obejmuje. Niemniej jednak, ze względu na:

- proste reguły jej udzielania (brak powiązania z konkretnymi projektami, jedynie limit kwotowy),

- ograniczone możliwości absorpcji kapitału małych i średnich przedsiębiorców

pomoc *de minimis* jest szczególnie często udzielana mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom. Z tego względu, w celu zobrazowania całkowitego poziomu wsparcia ze środków państwowych, które otrzymali przedsiębiorcy z sektora MŚP, w poniższej tabeli (wyjątkowo) przedstawiono sytuację z uwzględnieniem otrzymanej pomocy *de minimis*.

Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy *de minimis* w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku

Grupa beneficjentów	Pomoc publiczna [mln zł]	Pomoc <i>de minimis</i> * [mln zł]	Pomoc ogółem [mln zł]	Udział w pomocy ogółem [%]
Podmioty spoza sektora MŚP, w tym duże przedsiębiorstwa	14 196,9	557,4	14 754,3	44,0%
Średnie przedsiębiorstwa	3 949,2	866,1	4 815,3	14,4%
Małe przedsiębiorstwa	3 228,3	1 686,0	4 914,3	14,7%
Mikroprzedsiębiorstwa	4 067,9	4 946,8	9 014,7	26,9%
Suma	25 442,3	8 056,2	33 498,5	100,0%

* Wartość pomocy *de minimis* obejmuje pomoc w sektorze transportu

Po uwzględnieniu całkowitego wsparcia udzielonego beneficjentom (pomoc publiczna i pomoc *de minimis*), **udział pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom w całkowitej wartości pomocy jest wyższy o 11,3 punktu procentowego i wynosi 26,9 procent.** Natomiast udział pomocy udzielonej całemu sektorowi MŚP (tj. mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom) jest wyższy o 12,2 punktu procentowego i wynosi 56 procent. Oznacza to, że udział pomocy udzielonej **podmiotom spoza sektora MŚP jest o prawie 12 punktów procentowych niższy (wynosi on 44,2 procent).**

5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta

Podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach otrzymywały pomoc nie tylko na szczególnych warunkach określonych dla danego sektora (w ramach pomocy sektorowej), lecz korzystały również z pomocy udzielanej na zasadach ogólnych (np. pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Prawie 56 procent całkowitej wartości pomocy publicznej w 2020 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2020 roku

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3 081,1	12,1
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	2 602,4	10,2
Badania naukowe i prace rozwojowe	2 017,4	7,9
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1 106,7	4,4
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	1 062,7	4,2
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	1 017,2	4,0
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	921,3	3,6
Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	863,0	3,4
Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	817,2	3,2
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	708,6	2,8
Pozostałe	11 244,6	44,2
Ogółem	25 442,3	100,0

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

W 2020 roku, podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i paliw** (3 081,1 mln zł), a udział tego sektora w ogólnej wartości pomocy przekroczył 12 proc. Drugim rodzajem działalności, w zakresie której przedsiębiorcy otrzymali pomoc o największej wartości było **nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych** (2 602,4 mln zł) - pomoc ta stanowiła ponad 10 proc. ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2020 roku. W sektorze **badań naukowych i prac rozwojowych** udzielono pomocy o wartości 2 017,4 mln zł (prawie 8 proc. pomocy udzielonej w 2020 roku).

6. Najwięksi beneficjenci pomocy

W 2020 roku pomoc o największej wartości otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze usług radiowo-telewizyjnych, wydobywania węgla, energetycznym, działalności kulturalnej, badawczo-rozwojowym oraz usuwania odpadów. Kwota pomocy udzielonej 10 beneficjentom, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, stanowiła 28 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2020 roku

Lp.	Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
1.	Telewizja Polska S.A.	2 042,9
2.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	1 922,8
3.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	785,0
4.	Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	574,3
5.	Onco Scanner Sp. z o.o.	521,0
6.	Elion Sp. z o.o.	514,6
7.	Polskie Radio S.A.	278,5
8.	Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o.	180,1
9.	PGE Energia Ciepła S.A.	169,7
10.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	146,7
Razem		7 135,7

Telewizja Polska S.A. otrzymała pomoc o wartości 2 042,9 mln zł, stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. Pomoc stanowiącą rekompensatę otrzymało także Polskie Radio S.A. - 278,5 mln zł.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. działająca w sektorze wydobywania węgla oraz usług wspomagających górnictwo i wydobywanie, otrzymała pomoc o wartości 1 922,8 mln zł w ramach programu:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (1 922,8 mln zł).

Pomoc dla SRK S.A. została udzielona głównie przez: Ministra Aktywów Państwowych (dotacje, wniesienie kapitału), Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dotacja), Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (zwolnienie z opłaty).

Przedsiębiorcy działający w sektorze wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych otrzymywali pomoc głównie na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

W grupie największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w tym sektorze znalazły się spółki:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** - 785,0 mln zł (w tym 782,2 mln zł na podstawie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych);

- **Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o.** - 180,1 mln zł (w całości na podstawie *ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej*);
- **PGE Energia Ciepła S.A.** - 169,7 mln zł (w tym 159,6 mln zł na podstawie *ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*);
- **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** - 146,7 mln zł (w tym 143,5 mln zł na podstawie *ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*).

Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE otrzymało pomoc indywidualną o wartości 574,3 mln zł (sprawa nr SA.59171(2020/X)). Pomoc ta jest przeznaczona na realizację programu wieloletniego „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE”.

Kolejne dwa podmioty otrzymały pomoc na projekty badawczo-rozwojowe:

- **Onco Scanner Sp. z o.o.** (działająca w sektorze badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczych i technicznych) - 521,0 mln zł;
- **Elion Sp. z o.o.** (działająca w sektorze obróbki i usuwania odpadów innych niż niebezpieczne) - 514,6 mln zł.

Pomoc ta została udzielona na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.*

V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU I POMOCY KRYZYSOWEJ)

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej.

1. Pomoc horyzontalna

14 502,4 mln zł

Wartość pomocy horyzontalnej udzielonej w 2020 roku wyniosła **14 502,4 mln zł** i była o 439,5 mln zł wyższa niż w 2019 roku (wyniosła wówczas 14 063,0 mln zł). Analizując poszczególne przeznaczenia pomocy można dostrzec zarówno znaczne wzrosty, jak i spadki wartości pomocy. Najbardziej wzrosła pomoc przeznaczona na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne - o 897,5 mln zł, zwiększyła się też wartość pomocy na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego - o 661,0 mln zł, na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - o 108,5 mln zł, na działalność sportową i rekreacyjną - o 86,3 mln zł. Jednocześnie znacznie spadła wartość pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią - o 1 242,5 mln zł, zmniejszyła się też pomoc na infrastrukturę lokalną - o 253,6 mln zł, na zatrudnienie - o 60,0 mln zł.

1.1. Badania, rozwój i innowacje

Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	4 732,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	4 732,9
Marszałkowie województw	615,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	594,3
		refundacja	21,6
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	53,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	53,1
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	208,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	208,8
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,1
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	1,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,8
Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	0,04	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,04
Suma	5 614,6		

W 2020 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na **działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną** wyniosła **5 614,6 mln zł**, co oznacza wzrost o 897,5 mln zł w stosunku do 2019 roku. Największa część tego wsparcia została przeznaczona na **eksperymentalne prace rozwojowe - 2 937,8 mln zł** oraz **badania przemysłowe - 2 329,5 mln zł**. Udzielono również pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą (237,0 mln zł), pomocy na wspieranie innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw (66,7 mln zł) oraz pomocy na badania podstawowe (41,2 mln zł). Mniejsze kwoty przeznaczono na wsparcie studiów wykonalności (1,5 mln zł), innowacje procesowe i organizacyjne (0,6 mln zł) oraz klastry innowacyjne (0,3 mln zł).

Największa pomoc na działalność badawczą rozwojową i innowacyjną (4 732,9 mln zł) została udzielone przez **Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (4 730,6 mln zł);
- nr SA.58757(2020/X) - *Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (2,3 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości 615,9 mln zł w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.42839(2015/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (555,1 mln zł);
- nr SA.46091(2016/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (59,4 mln zł);
- nr SA.43929(2015/X) - *Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (1,5 mln zł).

Pozostałe podmioty, w tym przedsiębiorcy, udzieliły pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną o łącznej wartości 208,8 mln zł. Główną część stanowiła pomoc indywidualna udzielana przez **Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy** (177,7 mln zł) instytucjom naukowym realizującym wspólnie projekty, z których największe to: „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” (29,4 mln zł), „Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL” (28,4 mln zł), „Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji” (26,3 mln zł), „CLARIN - Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna” (26,1 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 53,1 mln zł w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (53,1 mln zł).

Pomoc na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną o największej wartości otrzymały spółki:

- Onco Scanner Sp. z o.o. - 521,0 mln zł;
- Elion Sp. z o.o. - 514,6 mln zł;
- GlobalRnD Sp. z o.o. - 127,1 mln zł;

- ML System S.A. - 96,2 mln zł.

1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią

Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Klimatu i Środowiska	1 438,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1 378,7
		refundacja	59,8
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	867,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	582,0
		obniżenie wysokości opłaty	285,6
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	565,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	556,2
		pożyczka preferencyjna	5,6
		pożyczka warunkowo umorzona	4,1
Marszałkowie województw	401,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	401,0
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	157,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	120,3
		pożyczka preferencyjna	30,3
		pożyczka warunkowo umorzona	6,5
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego	145,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	145,7
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	92,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	92,2
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	2,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	1,3	pożyczka preferencyjna	1,3
Bank Gospodarstwa Krajowego	0,3	pożyczka preferencyjna	0,3
Suma	3 671,5		

Wartość pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią wyniosła 3 671,5 mln zł¹⁰ i była niższa o 1 242,5 mln zł w stosunku do poprzedniego roku (wyniosła wówczas 4 914,1 mln zł). Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzielił **Minister Klimatu i Środowiska** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (1 378,7 mln zł).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił pomocy o łącznej wartości 867,6 mln zł na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.53850(2019/N) - *Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych* (340,9 mln zł);
- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych* (271,3 mln zł);
- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników* (142,6 mln zł).
- nr SA.51852(2018/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)* (98,5 mln zł);
- nr SA.52530(2019/N) - *Ulgi w opłacie kogeneracyjnej dla odbiorców przemysłowych* (14,3 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w 2020 roku udzieliли pomocy w ramach pięciu programów pomocowych:

- nr SA.43907(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (242,1 mln zł);
- nr SA.43904(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (220,2 mln zł);
- nr SA.47030(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (156,9 mln zł).
- nr SA.44685(2016/X) - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie*

¹⁰ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), której celem była ochrona środowiska.

szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska (80,3 mln zł);

- nr SA.46088(2016/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (18,2 mln zł);

Prezesa ww. funduszy udzielili ponadto pomocy indywidualnej:

- *Centrum Obsługi Administracji Rządowej Instytucja Gospodarki Budżetowej (zwiększenie efektywności energetycznej budynków administracji rządowej)* - sprawa nr SA.59866(2020/X) (5,2 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią (400,1 mln zł) przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.43229(2015/X) - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (316,8 mln zł);
- nr SA.43254(2015/X) - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (47,5 mln zł);
- nr SA.43906(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (24,6 mln zł);
- nr SA.43908(2015/X) - *Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (10,5 mln zł).

Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu udzielił pomocy o wartości 145,7 mln zł w ramach programu:

- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (145,7 mln zł mln zł).

Pomocy na podstawie ww. programu udzielił także Minister Klimatu i Środowiska (59,8 mln zł).

Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A. udzielił pomocy o wartości 92,2 mln zł w ramach programu pomocowego:

- nr SA.51192(2019/N) - *System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji* (92,2 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 2,0 mln zł w ramach programu:

- nr SA.55396(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (2,0 mln zł).

Podmioty z grupy Pozostałe, w tym przedsiębiorcy udzieliły pomocy o wartości 1,3 mln zł przede wszystkim w ramach programu:

- nr SA.43254(2015/X) - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (1,2 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.43254(2015/X) - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,3 mln zł).

Najwięcej pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią otrzymały spółki:

- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - 782,2 mln zł;
- PGE Energia Ciepła S.A. - 169,7 mln zł;
- Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. - 146,7 mln zł;
- Enea Operator Sp. z o.o. - 126,2 mln zł;
- ArcelorMittal Poland S.A. - 116,6 mln zł;
- Enea Elektrownia Połaniec S.A. - 91,2 mln zł;
- Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. - 72,7 mln zł.

1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	40,4	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	40,4
Marszałkowie województw	13,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	13,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	2,4	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,4
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	1,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,2
Suma	57,0		

Wartość pomocy udzielonej w 2020 roku na **rozwój małych i średnich przedsiębiorstw** wyniosła **57,0 mln zł**¹¹ i była wyższa od kwoty pomocy udzielonej w 2019 roku o 25,8 mln zł (wynosiła wówczas 31,2 mln zł).

¹¹ Kwota pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw nie jest równoznaczna z kwotą pomocy, z której skorzystały małe i średnie przedsiębiorstwa. Część pomocy udzielonej takim przedsiębiorstwom kwalifikowana jest jako regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na zatrudnienie, pomoc na szkolenia czy pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania.

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 40,4 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42798(2015/X) i SA.50968(2018/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (24,5 mln zł);
- nr SA.42799(2015/X) i SA.55396(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (15,9 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43179(2015/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (13,0 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (1,2 mln zł).

W grupie **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzielono pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw o wartości 2,4 mln zł, głównie w ramach programów:

- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (1,2 mln zł);
- nr SA.43179(2015/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (1,0 mln zł).

Pomoc o największej wartości z przeznaczeniem na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw otrzymali:

- RS-Druk Sp. z o.o. - 3,0 mln zł;
- Max-Stone Sp. z o.o. Sp. k. - 3,0 mln zł;
- MP Papier Sp. z o.o. Sp. k. - 3,0 mln zł;
- WickerPL Radomska Joanna - 2,5 mln zł;
- Margo Pack Sp. z o.o. - 2,1 mln zł.

1.4. Zatrudnienie

Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 110,2	refundacja	3 104,5
		dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	5,7
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	101,6	rekompensata	59,6
		dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	42,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	2,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,0
		refundacja	0,06
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	0,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,3
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,1	refundacja	0,1
Starostowie powiatów	0,1	refundacja	0,1
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	0,03	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,03
Suma	3 214,4		

Wartość udzielonej w 2020 roku pomocy publicznej na zatrudnienie wyniosła **3 214,4 mln zł**¹² i spadła o 60,0 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 3 274,3 mln zł). Prawie 97 procent takiej pomocy stanowiły **refundacje i dotacje** udzielone przez **Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (3 110,2 mln zł) w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 104,3 mln zł);
- nr SA.40693(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (5,9 mln zł).

Pomocy na zatrudnienie udzielił również **Dyrektor Generalny Służby Więziennej** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (101,6 mln zł).

¹² Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która miała na celu wsparcie przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności.

Podmioty z grupy **Pozostałe**, w tym przedsiębiorcy udzieliły pomocy o wartości 2,0 mln zł głównie w ramach programów pomocowych:

- nr SA.43592(2015/X) - *Pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* (1,8 mln zł);
- nr SA.44683(2016/X) i SA.56782(2020/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój* (0,2 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 0,3 mln zł głównie w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42798(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (0,2 mln zł).

Prezydenci, burmistrzowie miast i wójtowie gmin (138,5 tys. zł) oraz **starostowie powiatów** (92,2 tys. zł) udzieliли pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40694(2015/X) - *Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych* (230,7 tys. zł).

Pomoc o największej wartości przeznaczoną na zatrudnienie otrzymali:

- AST Południe Sp. z o.o. - 32,4 mln zł;
- Inwemer System Sp. z o.o. - 25,1 mln zł;
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „CZA-TA” Niciak sp.j. - 24,4 mln zł.

1.5. Restrukturyzacja

Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na restrukturyzację w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	4,2	pożyczka preferencyjna	4,2
Suma	4,2		

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił w 2020 roku pomocy horyzontalnej na restrukturyzację o wartości 4,2 mln zł. Pomoc ta została udzielona w formie pożyczki preferencyjnej na podstawie programu:

- nr SA.58255(2020/N) - *Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP* (4,2 mln zł).

Jedynym beneficjentem tej pomocy była spółka:

- Union Sp. z o.o. - 4,2 mln zł.

1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	411,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	411,1
Marszałkowie województw	279,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	279,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	196,7	oddanie do korzystania mienia Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	196,6
		zwolnienie z podatku	0,1
Minister Aktywów Państwowych	66,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	66,2
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	13,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	13,3
Minister Infrastruktury	1,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,3
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	0,6	pożyczka preferencyjna	0,6
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury	0,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,1
Suma	968,2		

Wartość pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa narodowego wyniosła w 2020 roku 968,2 mln zł i wzrosła o 661,0 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 307,2 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielił pomocy w formie dotacji o wartości 411,1 mln zł. Największą część tej kwoty stanowiła pomoc indywidualna:

- Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE - sprawa nr SA.59171(2020/X) (380,4 mln zł).

Pozostała część pomocy (30,7 mln zł) została udzielona w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.47982(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (17,7 mln zł);
- nr SA.49363(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy*

na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (11,0 mln zł);

- nr SA.49970(2018/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury (2,0 mln zł).*

Marszałkowie województw udzielili pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego o wartości 279,0 mln zł głównie w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43180(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (275,1 mln zł).*

Ponadto, marszałkowie województw udzielili 19 pomocy indywidualnych o łącznej wartości 3,9 mln zł.

Pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2020 roku udzielili także **prezydenci miast**. Wartość tej pomocy wyniosła łącznie 196,7 mln zł.

Prezydent Miasta Torunia udzielił pomocy indywidualnej w formie dotacji, której beneficjentem było:

- Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE - sprawa nr SA.59171(2020/X) (194,0 mln zł).

Prezydent Miasta Wałbrzych udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu:

- nr SA.43180(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (2,7 mln zł).*

Prezydent Miasta Gliwice udzielił pomocy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach programu:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (0,9 mln zł).*

Minister Aktywów Państwowych udzielił pomocy o łącznej wartości 66,2 mln zł, głównie w ramach pomocy indywidualnej, której beneficjentami były:

- Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A. - sprawa nr SA.36222(2013/N) (45,0 mln zł);
- Kopalnia Soli „Bochnia” S.A. - sprawa nr SA.51767(2019/NN) (15,7 mln zł);
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze - sprawa nr SA.38122(2014/N) (5,2 mln zł).

Pozostała część pomocy została udzielona w ramach programu:

- nr SA.42843(2015/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2016-2021) (0,3 mln zł).*

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.45151(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis*

na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (13,3 mln zł).

Minister Infrastruktury udzielił pomocy na kulturę (dotyczącej zwolnienia z opłat pocztowych przesyłek zawierających obowiązkowe egzemplarze biblioteczne) Poczcie Polskiej S.A. w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42843(2015/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2016-2021)* (1,3 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Kultury udzielił pomocy na kulturę w ramach programu:

- nr SA.51875(2018/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021* (0,1 mln zł).

Podmioty z grupy **Pozostałe**, w tym przedsiębiorcy udzieliły pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.55626(2019/X) - *Program udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w formie pożyczek i poręczeń* (0,6 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2020 roku byli:

- Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE - 574,3 mln zł;
- Morskie Centrum Nauki im. prof. Jerzego Stelmacha - 96,8 mln zł;
- Małopolskie Centrum Nauki COGITEON - 61,8 mln zł;
- Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A. - 45,0 mln zł;
- Teatr Polski w Szczecinie - 38,7 mln zł.

1.7. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów

Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Infrastruktury	0,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,5
Minister Aktywów Państwowych	0,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,3
Suma	0,8		

Minister Infrastruktury udzielił spółce **Poczta Polska S.A.** pomocy o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów (w tym przypadku są to przede wszystkim osoby niewidome lub ociemniałe, których przesyłki zostały zwolnione od opłat pocztowych) w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42843(2015/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (0,5 mln zł).*

Minister Aktywów Państwowych także udzielił **Poczcie Polskiej S.A.** pomocy o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów w ramach ww. programu (0,3 mln zł).

1.8. Kapitał podwyższonego ryzyka

Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej w formie kapitału podwyższonego ryzyka w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	212,4	wniesienie kapitału	212,4
Suma	212,4		

Podmiot z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** - **PFR Ventures Sp. z o.o.** - udzielił pomocy w formie kapitału podwyższonego ryzyka o wartości 212,4 mln zł na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.47260(2017/X) - *Pomoc udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność (212,4 mln zł).*

Największymi beneficjentami pomocy horyzontalnej w formie kapitału podwyższonego ryzyka były spółki:

- The Batteries Sp. z o.o. - 21,4 mln zł;
- Surge Cloud Sp. z o.o. - 16,0 mln zł;
- Oxford Ionics Limited Sp. z o.o. Oddział w Polsce - 12,4 mln zł.

1.9. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania

Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	148,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	144,0
		wniesienie kapitału	4,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	129,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	129,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	54,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	54,6
Suma	332,1		

Udzielona w 2020 roku pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania wyniosła 332,1 mln zł i była o 108,5 mln zł większa od pomocy o tym przeznaczeniu udzielonej w 2019 roku (wynosiła wówczas 223,6 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (148,5 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52995(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (129,0 mln zł).

W grupie **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** w 2020 roku pomocy o takim przeznaczeniu udzieliły podmioty będące beneficjentami Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020 w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42799(2017/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (54,6 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania były spółki:

- Custom Sp. z o.o. - 4,4 mln zł;
- Renderro Sp. z o.o. - 1,8 mln zł;
- Coat-it Sp. z o.o. - 1,7 mln zł;
- RevDeBug.com Sp. z o.o. - 1,4 mln zł.

1.10. Infrastruktura lokalna

Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	263,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	263,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	0,05	pożyczka preferencyjna	0,05
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,02	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,02
Suma	263,2		

Wartość pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną udzielonej w 2020 roku wyniosła 263,2 mln zł i spadła w porównaniu z rokiem poprzednim o 253,6 mln zł (wynosiła wówczas 516,9 mln zł).

Marszałkowie województw oraz Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43141(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (263,2 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 7 pomocy indywidualnych o łącznej wartości 47,6 tys. zł na dostosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych. Beneficjentami były spółdzielnie mieszkaniowe i towarzystwo budownictwa społecznego.

Pomoc horyzontalną przeznaczoną na infrastrukturę lokalną o największej wartości otrzymały¹³:

- Miratrans Transport Sp. z o.o. - 42,5 mln zł;
- Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. - 40,9 mln zł;
- Uniwersytet Śląski w Katowicach - 25,1 mln zł.

1.11. Działalność sportowa i rekreacyjna

Tabela 28. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	158,6	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	158,6
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	5,4	zwolnienia z podatku	5,4
Suma	164,0		

W 2020 roku pomoc na działalność sportową i rekreacyjną wyniosła 164,0 mln zł i była o 86,3 mln zł wyższa niż w rok wcześniej (w 2019 roku wynosiła 77,7 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o tym przeznaczeniu w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43541(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (158,6 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast udzielili pomocy o wartości 164,0 mln zł w formie zwolnienia z podatku w ramach programów pomocowych:

- nr SA.41495(2015/X), SA.50427(2018/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na*

¹³ W przypadku projektów infrastrukturalnych faktycznym beneficjentem pomocy jest operator zarządzający infrastrukturą / użytkownik wybudowanej infrastruktury (w związku z tym zazwyczaj nie jest nim jednostka samorządu terytorialnego).

infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (5,4 mln zł).

Wśród beneficjentów, którym udzielono pomocy w ramach tego przeznaczenia, największą pomoc otrzymała Gmina Olsztyn - 131,4 mln zł.¹⁴

¹⁴ Patrz poprzedni przypis.

2. Pomoc regionalna

4 997,4 mln zł

Tabela 29. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Organy podatkowe	2 045,7	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	2 042,5
		zwolnienie z podatku	3,2
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 274,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 274,4
Marszałkowie województw	964,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	953,9
		refundacja	10,6
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	307,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	307,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	134,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	77,4
		gwarancja	30,7
		pożyczka preferencyjna	17,4
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	9,4
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	123,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	123,7
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	106,4	zwolnienie z podatku	103,1
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	3,2
Minister Rozwoju Pracy i Technologii	30,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	30,2
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	9,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	9,4
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	0,9	pożyczka warunkowo umorzona	0,9
Suma	4 997,4		

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2020 roku wyniosła 4 997,4 mln zł i była o 1 344,8 mln zł niższa niż w 2019 roku (wynosiła wówczas 6 342,2 mln zł). **Najwięcej pomocy** o tym przeznaczeniu udzieliły **organy podatkowe (2 045,7 mln zł)** przede wszystkim w formie ulg w podatku dochodowym dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych na podstawie programów pomocowych:

- zatwierdzonych przed akcesją Polski do UE oraz o nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych* (1 910,5 mln zł).

Wśród beneficjentów tej pomocy ulgi o największej wartości uzyskały spółki: Superior Industries Production (Poland) Sp. z o.o. (61,4 mln zł), Swiss Krono Sp. z o.o. (43,3 mln zł) oraz Borgwarner Poland Sp. z o.o. (39,6 mln zł).

Ponadto, organy podatkowe udzieliły pomocy w formie zwolnienia z podatku spółce Farm Frites Poland S.A. w kwocie 3,2 mln zł na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. z 1997 r. poz. 143, z późn. zm.).

Kwota pomocy regionalnej udzielonej przez marszałków województw wyniosła **964,4 mln zł**. Marszałkowie województw udzielili pomocy regionalnej w formie dotacji lub refundacji ponad 600 przedsiębiorcom w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (686,1 mln zł);
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (266,1 mln zł);
- nr SA.47690(2017/N) - *Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (1,6 mln zł).

Pomocy regionalnej o największej wartości marszałkowie udzielili spółkom: Ekoenergetyka - Polska S.A. (9,0 mln zł), FHU s.c. „YORK” (8,1 mln zł), „WALD-GOLD” Sp. z o. o. (7,2 mln zł), DOMEL Sp. z o. o. (7,1 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy regionalnej o wartości **1 274,4 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42799(2017/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (884,2 mln zł);
- nr SA.42798(2015/X), SA.50968(2018/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (390,2 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy udzielanej w formie dotacji przez Prezesa PARP były spółki: PPPH „Lamix” Mirosław Laszko (34,8 mln zł), WITPOL Sp. z o.o. (34,6 mln zł) oraz FPUH KOBEX Stanisław Rembisz (30,9 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy regionalnej o wartości **134,9 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.44348(2016/X), SA.57177(2020/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (86,8 mln zł);
- nr SA.51573(2018/X) - *Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (30,7 mln zł);

- nr SA.47209(2016/X) - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (17,4 mln zł).

Minister Rozwoju, Pracy i Technologii udzielił pomocy regionalnej o wartości **30,2 mln zł**. Była to pomoc indywidualna, udzielona głównie spółkom:

- *Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o.* - sprawa nr SA.58559(2020/X) (12,1 mln zł);
- *Foosung Poland Sp. z o.o. (dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji)* - sprawa nr SA.61182(2021/X) (11,0 mln zł).

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości **307,2 mln zł** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43257(2015/X) - *Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020.*

Dotacje o największej wartości otrzymali: Selvita S.A. (41,3 mln zł), Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piątnicy (37,1 mln zł), „Biomed-Lublin” Wytwórnia Surowic i Szczepionek S.A. (29,2 mln zł), Olimp Laboratories Sp. z o.o. (21,7 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy regionalnej w kwocie **106,4 mln zł**, z czego 103,1 mln zł stanowiła pomoc w formie ulg w podatkach lokalnych udzielona głównie na podstawie:

- *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych* (98,9 mln zł);
- *ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych* (1,1 mln zł).

W grupie podmiotów „**Pozostałe, w tym przedsiębiorcy**” pomocy regionalnej udzieliła Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (118,9 mln zł) i Agencja Rozwoju Pomorza (4,8 mln zł). Wsparcie to zostało udzielone na podstawie programów:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (89,8 mln zł);
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (33,8 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości 9,4 mln zł jako pomoc w ramach programu:

- nr SA.48057(2017/X) - *Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020.*

Pomoc regionalną o największej wartości otrzymali:

- Superior Industries Production Poland Sp. z o. o. (61,4 mln zł);
- WITPOL Sp. z o.o. (43,7 mln zł);
- Swiss Krono Sp. z o.o. (43,3 mln zł);
- Selvita S.A. (41,3 mln zł);

- BorgWarner Poland Sp. z o. o. (39,6 mln zł);
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Piątnicy (37,1 mln zł);
- Pratt & Whitney Rzeszów S.A. (37,1 mln zł);
- Nexteer Automotive Poland Sp. z o. o. (36,6 mln zł).

3. Pomoc sektorowa

2 935,0 mln zł

Zgodnie z przyjętą metodologią, do pomocy sektorowej zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych zasadach obowiązujących w określonych sektorach (wynikających ze specyfiki tych sektorów), tj. pomoc ograniczoną jedynie dla danego sektora i niedostępną dla przedsiębiorców działających w pozostałych sektorach. Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tych sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej lub regionalnej) lub takiej, która posiada wyraźny cel horyzontalny. Do pomocy sektorowej zaliczono również ograniczoną do jednego sektora pomoc uznaną za zgodną ze wspólnym rynkiem wprost na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych).

Wartość **pomocy sektorowej** udzielonej w 2020 roku wyniosła **2 935,0 mln zł**. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 1 203,8 mln zł (w 2019 roku wyniosła 1 731,1 mln zł). Wzrost nastąpił głównie w sektorze górnictwa węgla (o 1 227,0 mln zł), sektorze kinematografii (o 134,0 mln zł) i sektorze telekomunikacyjnym (o 117,1 mln zł). Spadki odnotowano w sektorze bankowym (o 257,7 mln zł) i sektorze wytwarzania energii elektrycznej (o 20,9 mln zł).

3.1. Sektor górnictwa węgla

Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Aktywów Państwowych	1 771,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	891,9
		wniesienie kapitału	879,5
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	151,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	151,0
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	24,7	zwolnienie z opłaty	24,7
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	9,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	9,5
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3,7	zwolnienie z podatku	3,7
Marszałkowie województw	0,005	zwolnienie z opłaty	0,005
Suma	1 960,4		

Minister Aktywów Państwowych, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz marszałkowie województw udzielali pomocy podmiotom działającym w **sektorze górnictwa węgla** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (1 960,4 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. - 1 922,8 mln zł,
- Kompania Węglowa S.A. - 26,4 mln zł,
- Katowicki Holding Węglowy S.A. - 9,3 mln zł,
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. - 1,9 mln zł.

3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej

Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	268,1	rekompensata	268,1
Suma	268,1		

Pomoc dla podmiotów działających w **sektorze wytwarzania energii elektrycznej** została udzielona przez **Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki** w ramach programu pomocowego:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (268,1 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o. - 180,1 mln zł;
- CEZ Chorzów S.A. - 47,7 mln zł;
- Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. - 40,3 mln zł.

3.3. Sektor kinematografii

Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	286,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	286,6
Suma	286,6		

Pomoc publiczna dla podmiotów działających w sektorze **kinematografii** została udzielona przez **Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej** w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (200,7 mln zł),
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej* (85,9 mln zł).

Pomoc o największej wartości w tym sektorze otrzymali:

- Aurum Film Bodzak Hickinbotham Sp.j. - 14,2 mln zł,
- MadAnts Sp. z o.o. - 13,9 mln zł,
- Animoon Sp. z o.o. - 11,7 mln zł.

3.4. Sektor gazu ziemnego

Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	4,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	4,9
Suma	4,9		

W 2020 roku w sektorze gazu ziemnego **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego** udzielił spółce **Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.** pomocy indywidualnej w ramach programu:

- nr SA.39050(2015/N) - *Indywidualny środek pomocy na rzecz infrastruktury gazowej w Polsce* (4,9 mln zł).

3.5. Sektor telekomunikacyjny

Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	218,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	218,4
Marszałek Lubelski	5,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	5,0
Suma	223,4		

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43484(2015/X) - *Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (218,4 mln zł).

Marszałek Lubelski udzielił pomocy na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.46203(2017/N) - *Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej* (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440) (5,0 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- NEXERA Sp. z o.o. - 115,5 mln zł;
- Orange Polska S.A. - 51,8 mln zł;
- INEA S.A. - 30,3 mln zł.

3.6. Sektor bankowy

Tabela 35. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	191,6	wniesienie kapitału	100,0 ¹⁵
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	91,6
Suma	191,6		

¹⁵ Kwota pomocy stanowi wniesiony przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny kapitał założycielski instytucji pomostowej.

W 2020 roku w sektorze bankowym **Bankowy Fundusz Gwarancyjny** udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.54463(2019/N) i SA.56141(2020/N) - *Przedłużenie programu przymusowej restrukturyzacji banków spółdzielczych i małych banków komercyjnych* (191,6 mln zł).

Beneficjentami tej pomocy były:

- Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku - 109,9 mln zł;
- Bank Spółdzielczy w Przemkowie - 81,7 mln zł.

4. Inne przeznaczenia

3 007,6 mln zł

4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych

Tabela 36. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	2 600,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	2 600,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin, starostowie powiatów	290,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	146,1
		refundacja	123,1
		wniesienie kapitału	21,5
Bank Gospodarstwa Krajowego	85,3	kredyt preferencyjny	85,3
Marszałkowie województw	19,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	19,5
Organy podatkowe	12,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	12,0
Suma	3 007,6		

W 2020 roku w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielono pomocy o wartości 3 007,6 mln zł. Największą część (86,4 procent) stanowiły dotacje finansowane z opłat abonamentowych udzielone jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (2 600,0 mln zł) następującym spółkom:

- Telewizja Polska S.A. - 2 042,9 mln zł;
- Polskie Radio S.A. - 278,5 mln zł;
- 17 regionalnych rozgłośni Polskiego Radia - łącznie 278,6 mln zł.

9,7 procent (290,8 mln zł) pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych to różnego rodzaju wsparcie udzielane przez gminy i starostwa. Najwyższą kwotę rekompensaty otrzymały:

- Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie - 61,4 mln zł,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie - 43,3 mln zł.

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił kredytów preferencyjnych na kwotę nominalną 241,5 mln zł, głównie towarzystwom budownictwa społecznego. Wartość pomocy publicznej w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji brutto wyniosła 85,3 mln zł. Pomoc ta stanowiła rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych udzieloną na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania (Dz. U. z 2021 r. poz. 766, z późn. zm.).

Ponadto, **organy podatkowe** udzieliły dotacji o wartości 12,0 mln zł na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1318).

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU

11 074,6 mln zł

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono jedynie:

- pomoc udzieloną na szczególnych (tj. wynikających ze specyfiki sektora) zasadach, obowiązujących w następujących sektorach: żegluga morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu intermodalnego;
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym¹⁶, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu, dla podmiotów posiadających klasy PKD zaczynające się od liczby 49, 50, 51 lub 52.

Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

W 2020 roku udzielono **11 074,6 mln zł** pomocy publicznej **podmiotom działającym w sektorze transportu**, co stanowiło **30,5 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy (poza pomocą kryzysową)**.

Z powyższej kwoty, pomocy o wartości **10 965,7 mln zł** udzielono podmiotom działającym w sektorze **transportu lądowego** (99 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu). Szczegółowe informacje o pomocy w sektorze transportu przedstawiono w tabelach.

¹⁶ W celu uproszczenia prezentacji wyników przeprowadzonych analiz, w odniesieniu do wszystkich usług świadczonych w ramach tzw. służby publicznej zastosowano jednakowe określenie: „usługi w ogólnym interesie gospodarczym”. Jest to uzasadnione analogicznym charakterem tych usług w poszczególnych sektorach, jak również brakiem wpływu zastosowanego nazewnictwa na ocenę zgodności pomocy na świadczenie tych usług z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak trzeba mieć na względzie, że usługi o charakterze służby publicznej w transporcie nazywane są w prawie UE usługami publicznymi, a nie usługami w ogólnym interesie gospodarczym, jak ma to miejsce w pozostałych sektorach. Należy przy tym podkreślić, że ocena zgodności pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie oraz usług w ogólnym interesie gospodarczym jest dokonywana na podstawie art. 93 i art. 106 ust. 2 TFUE oraz odnoszącego się do nich prawodawstwa wtórnego.

Tabela 37. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2018-2019

Rodzaj transportu	2019		2020	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
Transport kolejowy	2 853,2	23,0	9 552,9*	86,3
Transport lądowy pozostały	8 879,2	71,7	1 412,8	12,8
Transport rurociągowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport morski**	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport śródlądowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport lotniczy**	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport intermodalny	164,3	1,3	54,7	0,5
Działalność wspomagająca transport***	484,1	3,9	54,1	0,5
Ogółem	12 380,7	100,0	11 074,6	100,0

* Kwota obejmuje pomoc udzieloną przewoźnikom kolejowym przez marszałków województw na podstawie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (133,8 mln zł).

** W pozycjach „Transport morski” i „Transport lotniczy” uwzględnia się jedynie pomoc dla przewoźników, natomiast pomoc udzielana portom morskim i lotniczemu traktowana jest jako „Działalność wspomagająca transport”.

*** Do działalności wspomagającej transport zalicza się m.in.: działalność portów lotniczych, morskich i śródlądowych, działalność w zakresie przetadunku, magazynowania i przechowywania towarów, działalność agencji transportowych.

Tabela 38. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Główna forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Marszałkowie województw	8 474,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	8 397,4
Minister Infrastruktury	1 549,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 549,9
Prezydenci, burmistrzowie, starostowie, wójtowie	955,5	inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych	381,3
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	54,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	54,7
Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”	40,0	wniesienie kapitału	40,0
Ogółem	11 074,6		

2. Transport lądowy

Pomoc udzielona w 2020 roku w sektorze transportu trafiła niemal w całości do przedsiębiorców działających w sektorze transportu lądowego (99 proc.), którzy otrzymali 10 965,7 mln zł. Na wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu lądowego składa się pomoc dla przewoźników kolejowych (9 552,9 mln zł) oraz pomoc dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, głównie transportu pasażerskiego (1 412,8 mln zł).

Pomoc w sektorze transportu lądowego została udzielona w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przez: marszałków województw (8 460,3 mln zł)¹⁷, Ministra Infrastruktury (1 549,9 mln zł), prezydentów i burmistrzów miast, starostów powiatów, zarządy związków gmin i powiatów (955,5 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy publicznej przede wszystkim w sektorze transportu kolejowego (8 003,0 mln zł), głównie na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1371) - 7 849,2 mln zł. Powyższa pomoc była wypłacana w ramach umów zawartych pomiędzy przewoźnikiem kolejowym i samorządem województwa, do którego zadań należy organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób. W 2020 roku marszałkowie udzielili pomocy o największej wartości spółkom: POLREGIO Sp. z o.o. - 5 952,9 mln zł, Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o. - 1 211,1 mln zł, Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o. - 406,1 mln zł.

Marszałkowie województw udzielili również pomocy podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy (457,3 mln zł), przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 295) (404,6 mln zł).

Minister Infrastruktury udzielił w 2020 roku przedsiębiorstwom działającym w sektorze transportu kolejowego dotacji o łącznej wartości 1 549,9 mln zł na podstawie dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym - 1 216,1 mln zł;
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - 333,8 mln zł.

Największym beneficjentem ww. pomocy była spółka PKP Intercity S.A. (1 401,7 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast (niekiedy także związki gmin i powiatów) udzielili w 2020 roku pomocy publicznej będącej rekompensatą za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, w całości w zakresie transportu pasażerskiego, o wartości 955,5 mln zł, przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Pomoc o największej wartości została udzielona przez Prezydenta Miasta Poznania (381,3 mln zł), Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (173,2 mln zł) i Prezydenta Miasta Gdyni (87,1 mln zł). Beneficjentami pomocy były miejskie przedsiębiorstwa komunikacyjne i inne spółki świadczące usługi przewozów pasażerskich.

3. Transport morski

W 2020 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu morskiego.

¹⁷ Wartość pomocy nie zawsze pokrywa się z kwotą wydatków poniesionych w danym roku. Może ona dotyczyć okresu wieloletniego, na który podpisano umowę o świadczenie usług.

4. Transport śródlądowy

W 2020 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu śródlądowego.

5. Transport lotniczy

Wartość pomocy publicznej związanej z transportem lotniczym w 2020 roku wyniosła 54,1 mln zł. Pomoc ta była w całości udzielona portom lotniczym i zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności została zaliczona do kategorii „działalność wspomagająca transport”. Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” udzieliło pomocy o wartości 40,0 mln zł Portowi Lotniczemu „Rzeszów-Jasionka” Sp. z o.o. (sprawa SA.61062(2021/X)), a Marszałek Warmińsko-Mazurski - 14,1 mln zł spółce Warmia i Mazury Sp. z o.o. (sprawa SA.100160).

6. Transport intermodalny

W 2020 roku Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych udzielił 2 beneficjentom pomocy o wartości 54,7 mln zł na podstawie programu pomocowego SA.51036(2018/N) - *Pomoc na realizację projektów w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020*. Pomoc otrzymały spółki: CCIC Intermodal Depo Dunikowo Sp. z o.o. (35,4 mln zł) oraz LAUDE Smart Intermodal S.A. (19,4 mln zł).

7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie

Tabela 39. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2020 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
POLREGIO Sp. z o.o.	6 013,4
PKP Intercity S.A.	1 401,7
Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o.	1 222,9
Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o.	431,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu Sp. z o.o.	381,3
Suma	9 450,8

Wśród podmiotów prowadzących działalność w sektorze transportu w 2020 roku najwięcej pomocy udzielono spółkom: **POLREGIO Sp. z o.o.** (6 013,4 mln zł)¹⁸, **PKP Intercity S.A.** (1 401,7 mln zł), **Koleje Wielkopolskie Sp. z o.o.** (1 222,9 mln zł), **Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o.** (431,5 mln zł) oraz **Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu Sp. z o.o.** (381,3 mln zł). Pomoc udzielona tym pięciu podmiotom (9 450,8 mln zł) stanowi 85,3 procent wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu.

¹⁸ Kwota obejmuje umowy wieloletnie zawarte przez spółkę z marszałkami województw, których realizacja rozpoczyna się w 2021 roku.

VII. POMOC KRYZYSOWA W 2020 ROKU

W związku z ogólnoswiatową sytuacją wywołaną wirusem SARS-CoV-2, w dniu 19 marca 2020 r. Komisja Europejska przyjęła komunikat „Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19”¹⁹ (dalej jako tymczasowe ramy). Celem tymczasowych ram było zapewnienie odpowiedniej równowagi między pozytywnymi skutkami środków pomocy udzielanej przedsiębiorstwom w czasie pandemii COVID-19 a ewentualnymi negatywnymi skutkami dla konkurencji i wymiany handlowej. W dniu 3 kwietnia 2020 r. po raz pierwszy przyjęła zmiany tego komunikatu, aby umożliwić pomoc, która mogłaby przyspieszyć badania nad produktami służącymi zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz ich testowanie i produkcję, a także aby chronić miejsca pracy i w większym stopniu wspomóc gospodarkę podczas obecnego kryzysu²⁰. W dniu 8 maja 2020 r. przyjęła drugą zmianę, aby jeszcze bardziej ułatwić przedsiębiorstwom dotkniętym kryzysem dostęp do kapitału i płynności²¹. W dniu 29 czerwca 2020 r. przyjęła trzecią zmianę, aby dalej wspierać mikroprzedsiębiorstwa, małe przedsiębiorstwa i start-up’y oraz pobudzić inwestycje prywatne²². W dniu 13 października 2020 r. Komisja przyjęła czwartą zmianę, aby przedłużyć okres stosowania tymczasowych ram prawnych oraz umożliwić pomoc obejmującą niepokryte koszty stałe przedsiębiorstw dotkniętych kryzysem²³. Kolejna - piąta zmiana tymczasowych ram - została przyjęta 28 stycznia 2021 r., a jej celem było m.in. przedłużenie okresu obowiązywania środków do dnia 31 grudnia 2021 r.²⁴

Jednym z pierwszych polskich aktów prawnych odnoszących się do sytuacji wywołanej COVID-19 była *ustawa z dnia 2 marca o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*²⁵ (dalej ustawa covidowa), która także podlegała zmianom wynikającym ze zmieniającej się sytuacji w kraju. Na podstawie przepisów ustawy covidowej i jej kolejnych zmian opracowano większość programów pomocowych mających na celu zaradzenie negatywnym konsekwencjom gospodarczym wywołanym przez COVID-19, zgodnych z celami i warunkami pomocy publicznej określonymi w tymczasowych ramach. Następnie ogłoszono kolejne ustawy, w tym:

- ustawę z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19²⁶;
- ustawę z dnia 16 lipca 2020 r. o wsparciu rynku ubezpieczeń należności handlowych w związku z przeciwdziałaniem skutkom gospodarczym COVID-19²⁷;

¹⁹ Komunikat Komisji z dnia 19 marca 2020 r., C(2020) 1863 (Dz.Urz. UE C 911 z 20.03.2020, s. 1).

²⁰ Komunikat Komisji z dnia 3 kwietnia 2020 r., C(2020) 2215 (Dz.Urz. UE C 1121 z 04.04.2020, s. 1).

²¹ Komunikat Komisji z dnia 8 maja 2020 r., C(2020) 3156 (Dz.Urz. UE C 164 z 13.05.2020, s. 3).

²² Komunikat Komisji z dnia 29 czerwca 2020 r., C(2020) 4509 (Dz.Urz. UE C 218 z 02.07.2020, s. 3).

²³ Komunikat Komisji z dnia 13 października 2020 r., C(2020) 7127 (Dz.Urz. UE C 340 I z 13.10.2020, s. 1).

²⁴ Komunikat Komisji z dnia 28 stycznia 2021 r., C(2021) 564 (Dz.Urz. UE C 34 I z 28.01.2021, s. 6).

²⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1072, 1080 i 1535.

²⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1422.

- ustawę z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2²⁸.

Wśród ustaw zmienionych w związku z potrzebą wsparcia gospodarki i podmiotów dotkniętych obostrzeniami mającymi na celu minimalizację liczby zakażeń znalazły się:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych²⁹;
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa³⁰;
- ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju³¹.

W 2020 r. nadal wdrażane były ogólnopolskie i regionalne programy operacyjne współfinansowane ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Sytuacja wywołana COVID-19 wpłynęła także na realizację tych programów, bowiem część środków finansowych pozostałych do dyspozycji Instytucji Zarządzających programami operacyjnymi postanowiono przeznaczyć na cele związane z COVID-19, tj. m.in. usuwanie negatywnych konsekwencji ekonomicznych związanych z COVID-19, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, infrastrukturę badawczą i testową związane z COVID-19. Minister Funduszy i Polityki Regionalnej opracował nowe programy pomocowe, w ramach których udzielano pomocy kryzysowej:

- rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19³²;
- rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19³³.

Ponadto, w dniu 3 kwietnia 2020 r. ogłoszono ustawę o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r., na podstawie której opracowano kolejne programy pomocowe:

- rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19³⁴;
- rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz

²⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 875, 1086, 2255 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 159, 981 i 1192.

²⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 573, 1981.

³⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1540, 1598.

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1010.

³² Dz. U. z 2021 r. poz. 1095.

³³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1084.

³⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1094.

- z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19³⁵;
- rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie udzielania pomocy na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomocy inwestycyjnej na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020³⁶.

³⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1061.

³⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1051.

1. Dane ogólne

Tabela 40. Informacje ogólne o pomocy kryzysowej udzielonej w 2020 r.

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	1 002
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	2,3 mln
Liczba przypadków pomocy	7,6 mln
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	3
Całkowita wartość pomocy	93 959,5 mln zł
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	41,4 tys. zł

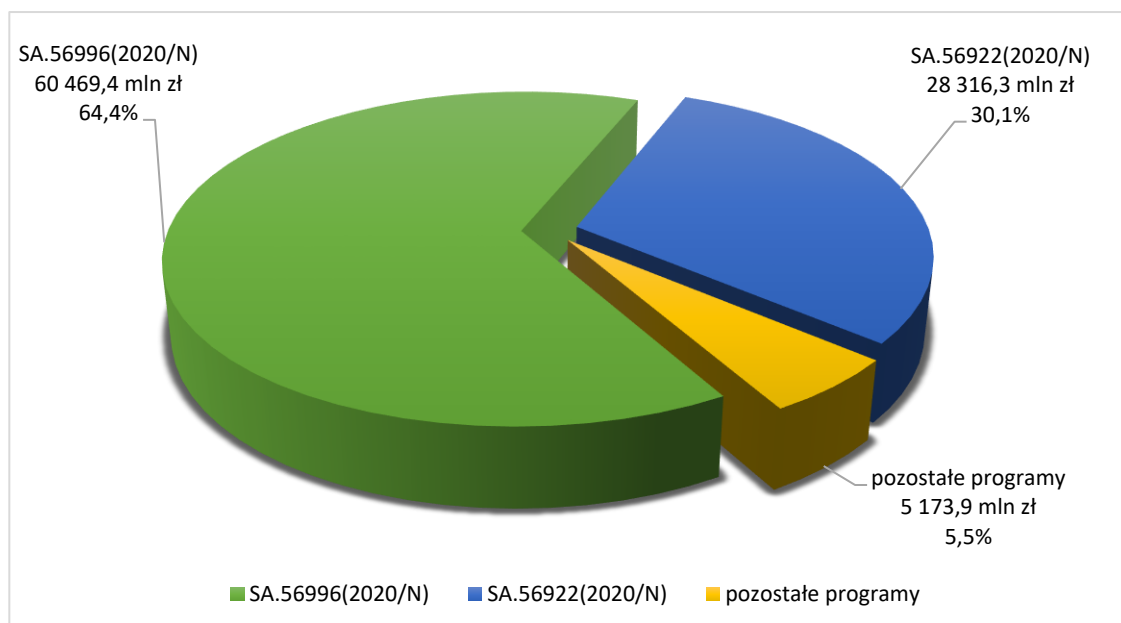
Podmioty, które udzielały pomocy kryzysowej w 2020 r. to:

- Minister Aktywów Państwowych,
- Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Minister Infrastruktury,
- Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej,
- Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Polski Fundusz Rozwoju S.A.,
- Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- 5 wojewodów (Wojewoda Małopolski, Wojewoda Podkarpacki, Wojewoda Lubelski, Wojewoda Wielkopolski i Wojewoda Śląski),
- 32 naczelników urzędów skarbowych,
- 13 marszałków (bez marszałków województw: lubuskiego, podkarpackiego i śląskiego),
- 586 podmiotów z grupy gmin, w tym: 79 prezydentów miast, 258 burmistrzów miast i gmin, 249 wójtów gmin,
- 300 starostów powiatów,
- 57 innych podmiotów, w tym:
 - Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu,
 - Dyrektor Sądu Okręgowego w Katowicach,
 - 16 banków,
 - 11 agencji rozwoju przedsiębiorczości i rozwoju regionalnego,
 - 22 podmioty doradczo-finansowe (fundacje, fundusze, instytucje finansowe, stowarzyszenia wspierania przedsiębiorczości i rozwoju),
 - Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Stalowej Woli,
 - Lubelski Zarząd Obsługi Przejść Granicznych,
 - Towarzystwo Oświatowe Ziemi Chrzanowskiej w Chrzanowie,
 - Centrum Kultury Podgórze,
 - Muzeum Fotografii w Krakowie,
 - Dolnośląski Park Innowacji i Nauki S.A.

W 2020 roku pomoc kryzysową otrzymało 2,3 mln beneficjentów, wśród których najliczniejszą grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Średnia wartość udzielonej pomocy przypadająca na jednego beneficjenta to 41,5 tys. zł.

W związku z sytuacją wywołaną COVID-19 Polska notyfikowała Komisji Europejskiej w 2020 roku 22 programy pomocowe³⁷, w ramach których udzielona pomoc wyniosła 93 959,5 mln zł. Jednakże wielkość środków budżetu państwa przeznaczonych na walkę z COVID-19 i niwelowanie negatywnych konsekwencji występowania wirusa Sars-CoV-2 była o wiele większa, bowiem nie każde wsparcie stanowiło pomoc publiczną. Przykładem takiego wsparcia o charakterze ogólnym były świadczenia na rzecz ochrony miejsc pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych³⁸ czy świadczenia postojowe³⁹. Ze świadczeń tych mogli korzystać wszyscy przedsiębiorcy, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności, miejsca jej prowadzenia czy wielkości przedsiębiorstwa, a zatem nie stanowiły one pomocy publicznej ze względu na niespełnienie przesłanki selektywności.

Wykres 11. Wartość pomocy kryzysowej w odniesieniu do programów pomocowych

Programy, w ramach których udzielono najwięcej pomocy kryzysowej, to:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mln zł);
- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki, zmieniony decyzją SA.57282(2020/N) (zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury) oraz SA.58481(2020/N) (zmiana w zakresie mikropożyczek i zwolnień z podatku od nieruchomości) (28 316,3 mln zł).

³⁷ Kilka programów pomocowych było zmienianych, a większość programów została wydłużona w związku z czwartą zmianą tymczasowych ram, zatem ogólna liczba decyzji Komisji Europejskiej jest większa. Listę wszystkich programów pomocowych notyfikowanych Komisji Europejskiej w związku z sytuacją wywołaną COVID-19 zawiera załącznik nr 3.

³⁸ Art. 15gg ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

³⁹ Art. 15zs ww. ustawy.

Pomoc publiczna udzielona w formie subwencji zwrotnych przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. w ramach programu SA.56996(2020/N) stanowiła 64,4 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej. W ramach programu SA.56922(2020/N) pomocy udzielali przede wszystkim wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów i Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a wartość pomocy wyniosła 30,1 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej udzielonej w 2020 r. Pomoc kryzysowa udzielona w ramach pozostałych programów pomocowych wyniosła 5,17 mld zł, co stanowi 6 proc. łącznej wartości pomocy kryzysowej udzielonej w 2020 r.

O wyjątkowości 2020 roku pod względem wartości udzielonej pomocy publicznej świadczy ogólna wartość udzielonej pomocy wynosząca 138 351,0 mln zł. Pomoc kryzysowa stanowiła 67,9 proc. tej kwoty.

Tabela 41. Pomoc publiczna w 2020 r. - dane ogólne

Pomoc publiczna w 2020 roku	Wartość udzielonej pomocy brutto		Udział w ogólnej wartości pomocy	% PKB	Liczba przypadków pomocy
	mln zł	mln euro			
Pomoc kryzysowa	93 959,5	21 139,2	67,8%	4,04	7 581 861
Pomoc niezwiązana z COVID-19, w tym:	36 517,0	8 215,7	26,4%	1,57	401 950
- pomoc publiczna z wyłączeniem transportu	25 442,3	5 724,1	18,4%	1,09	389 741
- pomoc publiczna w sektorze transportu	11 074,6	2 491,6	8,0%	0,48	12 209
Pomoc <i>de minimis</i>	8 056,3	1 812,5	5,8%	0,35	677 329
Ogółem	138 532,8	31 167,4	100%	5,96	8 661 140

Wartość pomocy publicznej z wyłączeniem pomocy w transporcie w 2020 r. wyniosła 25 442,3 mln zł, co stanowi 27,1 proc. wartości pomocy kryzysowej, a po uwzględnieniu pomocy w transporcie - 38,9 proc. wartości pomocy kryzysowej.

Suma wartości pomocy publicznej z uwzględnieniem pomocy w transporcie i pomocy *de minimis* to 44 573,2 mln zł. Kwota ta stanowi niespełną połowę wartości udzielonej pomocy kryzysowej (47,4 proc.).

Pomoc publiczna udzielona w 2020 roku wraz z pomocą w sektorze transportu stanowiła 1,57 proc. PKB, podczas gdy sama pomoc kryzysowa stanowiła 4,04 proc. PKB. Całkowita wartość pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku, wraz z pomocą *de minimis*, stanowiła zatem 5,96 proc. PKB.

2. Przeznaczenia pomocy kryzysowej

W celu zapewnienia prawidłowego monitorowania pomocy kryzysowej zatwierdzonej na podstawie tymczasowych ram, do sprawozdawczości wprowadzono⁴⁰ pięć nowych przeznaczeń pomocy:

- pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorstwo⁴¹;
- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19;
- pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19;
- pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19;
- pozostała pomoc kryzysowa.

Ponadto, Komisja Europejska zatwierdziła także dwa programy pomocowe na podstawie art. 107 ust 2 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁴² (TFUE), w ramach których udzielana była pomoc kryzysowa mająca na celu naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia.

Tabela 42. Pomoc kryzysowa w podziale według przeznaczeń

Przeznaczenie pomocy kryzysowej	Wartość pomocy publicznej [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej
pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorstwo	84 911,6	90,4%
pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19	0,00	0,0%
pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19	53,5	0,06%
pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19	0,0	0,0%
pozostała pomoc kryzysowa	8 855,6	9,4%
pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	138,9	0,15%
Ogółem	93 959,5	100%

⁴⁰ Nowe przeznaczenia wprowadzono rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1023).

⁴¹ W styczniu 2021 r. Komisja Europejska zwiększyła limit pomocy w sekcji 3.1 tymczasowych ram do 1,8 mln euro na przedsiębiorcę, a pierwszy program pomocowy z wyższym limitem został zatwierdzony w marcu 2021 r.

⁴² Dz. Urz. UE C 326 z 26.10.2012, str. 1 - 390.

Ponad 90 procent wartości pomocy kryzysowej - **84 911,6 mln zł** - zostało udzielone w ramach środków przyjętych na podstawie sekcji 3.1 tymczasowych ram. Sekcja 3.1 przewiduje wsparcie przedsiębiorstw, które w związku z COVID-19 znalazły się w sytuacji nagłego niedoboru środków finansowych lub nawet braku płynności. Pomoc ta, udzielana przedsiębiorcom w formie dotacji bezpośrednich, zaliczek zwrotnych, korzyści finansowych lub innych ulg w płatnościach, jest ograniczona kwotą 800 tys. euro na przedsiębiorstwo⁴³, przy czym limit 800 tys. euro odnosi się do nominalnej kwoty pomocy. Oznacza to, że w przypadku takich form pomocy jak odroczenie terminu płatności, rozłożenie płatności na raty czy pożyczka preferencyjna, kwota pomocy kryzysowej, jaką może otrzymać beneficjent uzależniona jest od wysokości środków podlegających odroczeniu bądź rozłożeniu na raty, a w przypadku pożyczki preferencyjnej - od nominalnej wysokości pożyczki bez względu na stosowaną preferencję w jej oprocentowaniu.

Największa część pomocy rekompensującej negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, ograniczonej limitem kwotowym, została udzielona w ramach dwóch programów:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mln zł, 71,2 proc pomocy o tym przeznaczeniu,);
- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki, zmieniony decyzją SA.57282(2020/N) (zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury) oraz SA.58481(2020/N) (zmiana w zakresie mikropożyczek i zwolnień z podatku od nieruchomości) (22 529,6 mln zł, 26,5 proc. pomocy o tym przeznaczeniu).

Jeden z polskich programów pomocowych notyfikowanych w związku z COVID-19 - nr SA.57519(2020/N) - obejmował udzielanie pomocy na badania i rozwój związane z COVID-19 (zgodnie z sekcją 3.6 tymczasowych ram), pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 (zgodnie z sekcją 3.7) oraz pomocy inwestycyjnej na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 (zgodnie z sekcją 3.8). W 2020 roku w ramach tego programu udzielono **53,5 mln zł pomocy na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19**.

Pozostała pomoc kryzysowa, udzielana w ramach programów zgłoszonych na mocy sekcji 3.2-3.5 lub 3.9-3.11 tymczasowych ram, wyniosła **8 855,6 mln zł** i stanowiła 9,4 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej. Największa jej część została udzielona w ramach programów:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki, zmieniony decyzją SA.57282(2020/N) (zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury) oraz SA.58481(2020/N) (zmiana w zakresie mikropożyczek i zwolnień z podatku od nieruchomości) (5 786,7 mln zł, 65,3 proc. pomocy o tym przeznaczeniu);

⁴³ Limit 800 000 euro nie dotyczy przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury ani przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych. Dla tych sektorów ustalono limity na poziomach niższych, odpowiednio 120 000 euro i 100 000 euro. Limit pomocy kryzysowej udzielanej na warunkach określonych w sekcji 3.1 tymczasowych ram został zwiększony w styczniu 2021 r. w ramach piątej zmiany Komunikatu do kwoty 1,8 mln euro na przedsiębiorstwo.

- **SA.59158(2020/N)** - COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A. (1 544,8 mln zł, 17,4 proc. pomocy o tym przeznaczeniu);
- **SA.56876(2020/N)** - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (1 291,3 mln zł, 14,6 proc. pomocy o tym przeznaczeniu).

Ponadto, dwa programy pomocowe zostały zatwierdzone bezpośrednio na podstawie art. 107 ust. 2 lit. b TFUE, uznającym za zgodną pomoc publiczną mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi. Są to programy:

- **SA.59017(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód ponoszonych przez lotniska (138,9 mln zł);
- **SA.57054(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki preferencyjne (0,0 zł).

Pomoc dla portów lotniczych w ramach programu SA.59017(2020/N) o wartości 138,9 mln zł została udzielona w formie dotacyjnej.

Program SA.57054(2020/N) przewiduje udzielanie subsydiowanych pożyczek dla dużych przedsiębiorstw w celu przeciwdziałania problemom finansowym i zachwianiu płynności tych podmiotów, co pozwoli zachować ciągłość działalności przedsiębiorstw zarówno w trakcie trwania obostrzeń i ograniczeń wprowadzonych wiosną 2020 r., jak i po ich odwołaniu. Pomoc w formie pożyczek została zatwierdzona na warunkach określonych w sekcji 3.3 tymczasowych ram - pomoc w formie subsydiowanych stóp oprocentowania pożyczek. Z uwagi na trudności w określeniu czasu trwania epidemii oraz rzeczywistych strat poniesionych przez przedsiębiorstwa, drugim instrumentem pomocowym w ramach programu SA.57054(2020/N) jest częściowe umorzenie pożyczki, które nie może przekroczyć 75 proc. wartości nominalnej pożyczki. W 2020 roku nie udzielono pomocy w formie umorzenia pożyczek, a jedynie samych pożyczek o wartości 387,5 mln zł, które zostały ujęte w kwocie pomocy udzielonej na sekcji 3.3 i wykazane jako pozostała pomoc kryzysowa. Wartość pomocy wynikająca z preferencji wyniosła 54,8 mln zł.

3. Formy pomocy kryzysowej

Pomoc publiczna udzielana w związku z sytuacją wywołaną COVID-19 udzielana była w formach należących do sześciu podgrup form pomocy:

1. Podgrupa A1 - dotacje, refundacje, dopłaty do oprocentowania pożyczek lub kredytów (8 233,7 mln zł);
2. Podgrupa A2 - zwolnienia, ulgi, umorzenia w podatkach, opłatach i innych należnościach (12 993,2 mln zł);
3. Podgrupa B1 - wniesienie kapitału (1 126,3 mln zł);
4. Podgrupa C1 - pożyczki preferencyjne, pożyczki warunkowo umorzone, zaliczki zwrotne (70,257,5 mln zł);
5. Podgrupa C2 - odroczenia lub rozłożenia na raty podatku, opłaty i innych należności (2 514,2 mln zł);
6. Podgrupa D1 - gwarancje (1 346,3 mln zł).

W odróżnieniu od pozostałej pomocy publicznej, która najczęściej udzielana jest w formach bezzwrotnych i dotacyjnych, najwięcej pomocy kryzysowej (74,8 proc.) zostało udzielone

w formie finansowania zwrotnego. Wartość pomocy udzielonej w formach z **podgrupy C1** wyniosła **70 257,5 mln zł**, a największą część tej pomocy stanowią subwencje zwrotne udzielone przez Polski Fundusz Rozwoju SA. (61 036,3 mln zł), przede wszystkim w ramach programu:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mln zł).

Tabela 43. Pomoc kryzysowa w podziale według form i przeznaczeń

Przeznaczenie pomocy Forma pomocy	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorstwo	pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19	pozostała pomoc kryzysowa	pomoc na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	Łącznie
Grupa A	15 248,6	53,5	5 786,0	138,9	21 226,9
Podgrupa A1	2 255,3	53,5	5 786,0	138,9	8 233,7
Podgrupa A2	12 993,2	0,0	0,0	0,0	12 993,2
Grupa B	0,0	0,0	1 126,3	0,0	1 126,3
Podgrupa B1	0,0	0,0	1 126,3	0,0	1 126,3
Podgrupa B2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C	69 663,1	0,0	596,0	0,0	70 260,0
Podgrupa C1	69 661,7	0,0	595,8	0,0	70 257,5
Podgrupa C2	1,3	0,0	1,2	0,0	2,5
Grupa D	0,0	0,0	1 346,3	0,0	1 346,3
Podgrupa D1	0,0	0,0	1 346,3	0,0	1 346,3
Ogółem	84 911,6	53,5	8 855,6	138,9	93 959,5

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje.

Pomoc dla podmiotów z sektora MŚP w formie pożyczek warunkowo umorzonych za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy była udzielana w ramach programu:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (9 137,5 mln zł).

W ramach powyższego programu była także udzielana pomoc w formach z **podgrupy A2**, tj. zwolnienia z podatku, zwolnienie z opłaty lub składki, ulgi w płatnościach, umorzenia podatku, opłaty lub innych należności (12 987,8 mln zł), z czego największa jej część została udzielona przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (12 914,4 mln zł) i dotyczy zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub umorzenia tej składki.

Dodatkowo pomoc o wartości 5,4 mln zł stanowiła pomoc w formie zwolnienia z czynszu najmu i dzierżawy oraz zwolnienia z opłaty lub obniżenia wysokości opłaty za użytkownię wieczyste udzielane w ramach programu:

- **SA.57726(2020/N)** - Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie (5 437,3 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w formach z podgrupy A2 wyniosła **12 993,2 mln zł**, co stanowi 13,8 proc. całkowitej wartości pomocy kryzysowej.

Pomoc w formach z **podgrupy A1** wyniosła **8 233,7 mln zł** (8,8 proc.), a udzielana była przede wszystkim w ramach programów:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (6 188,6 mln zł);
- **SA.57015(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych (1 771,0 mln zł).

W ramach programu SA.56922(2020/N) za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy przekazywane było dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników i składek na ubezpieczenie społeczne głównie dla przedsiębiorców z sektora MŚP oraz dofinansowanie na pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców niezatrudniających pracowników.

Pomoc w formie gwarancji spłaty kapitału - **podgrupa D1** wyniosła **1 346,3 mln zł** (1,4 proc.) i udzielona została przez Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego w ramach dwóch programów:

- **SA.56876(2020/N)** - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (1 291,3 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje faktoringu (55,0 mln zł).

Pomoc w formie subsydiowania kapitałowo-inwestycyjnego - **podgrupa B1** - została udzielona przez Ministra Aktywów Państwowych w kwocie **1 126,3 mln zł** w ramach programu:

- **SA.59158(2020/N)** - COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A. (1 126,3 mln zł).

Najmniejsza część pomocy kryzysowej (0,003 proc.) to pomoc w formach z **podgrupy C2** - odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty w odniesieniu do podatku, opłat lub innych należności a także odsetek od zaległości. Pomoc ta w wysokości **2,5 mln zł** została udzielona przez jednostki samorządu terytorialnego w odniesieniu do podatku od nieruchomości w ramach dwóch programów:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (1,9 mln zł);
- **SA.57172(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa (0,6 mln zł).

4. Podmioty udzielające pomocy kryzysowej

Tabela 44. Pomoc kryzysowa w podziale według podmiotów jej udzielających

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość udzielonej pomocy brutto [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej
Polski Fundusz Rozwoju S.A.	61 036,3	65,0%
Wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast, starostowie powiatów	15 098,6	16,1%
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	12 940,2	13,8%
Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	1 346,3	1,4%
Minister Aktywów Państwowych	1 126,3	1,2%
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	899,0	1,0%
Marszałkowie województw	685,9	0,7%
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	362,5	0,4%
Agencje rozwoju regionalnego, fundusze pożyczkowo-poręczeniowe, banki i instytucje finansowe	271,8	0,3%
Minister Infrastruktury	138,9	0,15%
Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	53,5	0,06%
Pozostałe podmioty	0,4	0,0005%
Ogółem	93 959,5	100%

Podmiotem, który udzielił pomocy kryzysowej o największej wartości - 61 036,3 mln zł - był **Polski Fundusz Rozwoju S.A.** Pomoc udzielona przez PFR stanowi 64,4 procent ogólnej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2020 r. w związku z sytuacją wywołaną COVID-19, udzielona została przede wszystkim w formie subwencji zwrotnych w ramach programu:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mln zł).

Ponadto, Polski Fundusz Rozwoju udzielił pomocy o wartości 566,9 mln zł w formie pożyczek preferencyjnych w ramach programów:

- **SA.59158(2020/N)** - COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A.(418,5 mln zł);
- **SA.57306(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe (93,6 mln zł);
- **SA.57054(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki preferencyjne (57,8 mln zł).

Pożyczki te zostały udzielone 47 podmiotom, a ich ogólna wartość wyniosła 3,5 mld zł.

Bardzo liczną grupą podmiotów udzielających pomocy kryzysowej byli **wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast oraz starostowie powiatów**, którzy łącznie udzieliли pomocy o wartości 15 098,6 mln zł, a największa jej część (99,6 proc.) została udzielona w ramach programu.

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki oraz **SA.58481(2020/N)** (zmiana w zakresie mikropożyczek i zwolnień z podatku od nieruchomości) (15 037,3 mln zł).

Ponad 60 procent pomocy udzielonej w ramach tego środka stanowiły pożyczki umarzalne na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikroprzedsiębiorców (9 137,5 mln zł), a blisko 40 procent to pomoc przekazywana przez powiatowe urzędy pracy na dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, wynagrodzeń pracowników i składek na ubezpieczenie społeczne dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przedsiębiorstw z sektora MŚP, organizacji pozarządowych oraz organizacji pożytku publicznego (5 826 mln zł). Ponadto, 73,4 mln zł stanowiła pomoc udzielana w formie zwolnienia z podatku lub jego umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty oraz innych ulg w płatnościach.

Pozostała część pomocy udzielona przez podmioty z tej grupy to pomoc w ramach programów:

- **SA.60376(2020/N)** - Wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, powziętych w celu przeciwdziałania COVID-19 (39,7 mln zł);
- **SA.61173(2021/N)** - COVID-19 - Pomoc publiczna w formie pożyczek dla organizacji pozarządowych oraz dofinansowania wynagrodzeń i składek dla kościelnych osób prawnych i ich jednostek organizacyjnych (15,6 mln zł);
- **SA.57726(2020/N)** - Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie (5,4 mln zł);
- **SA.57172(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa (0,5 mln zł).

Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych udzielił pomocy kryzysowej o wartości 12 940,2 mln zł (13,8 proc. ogólnej wartości pomocy kryzysowej) w ramach dwóch programów:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (12 914,4 mln zł);
- **SA.58102(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - wsparcie dla touroperatorów i innych przedsiębiorstw działających w sektorze turystyki i kultury (25,7 mln zł).

W zakresie składek na ubezpieczenie społeczne pomoc została udzielona w formie zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz umorzenia tych składek, natomiast touroperatorzy otrzymali pomoc w formie dotacji bezpośrednich.

Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy o wartości 1 346,3 mln zł w formie gwarancji w ramach dwóch programów pomocowych:

- **SA.56876(2020/N)** - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (1 291,3 mln zł);
- **SA.57452(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - gwarancje faktoringu (55,0 mln zł).

Minister Aktywów Państwowych udzielił pomocy w formie dokapitalizowania dla Państwowych Linii Lotniczych LOT S.A. w ramach środka:

- **SA.59158(2020/N)** - COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A. (1 126,3 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy kryzysowej o wartości 899 mln zł w ramach programu:

- **SA.57015(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych.

Pomoc w formie dotacji udzielana w ramach nowoutworzonego działania 1.5 *Wsparcie na kapitał obrotowy MŚP* Programu Operacyjnego Polska Wschodnia (206 mln zł) służyła finansowaniu związanych z bieżącą działalnością średnich przedsiębiorców z makroregionu Polski Wschodniej (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie oraz warmińsko-mazurskie), którzy odnotowali niedobór lub brak płynności finansowej w związku z wystąpieniem COVID-19. Dla średnich przedsiębiorstw z pozostałych 11 województw PARP udzielił pomocy o wartości 693 mln zł w ramach działania 3.4 *Dotacje na kapitał obrotowy* Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój.

Marszałkowie województw udzieliли pomocy kryzysowej o wartości 685,9 mln zł w ramach dwóch programów:

- **SA.57015(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych (684,2 mln zł);
- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (1,6 mln zł).

W ramach programu SA.57015(2020/N) mikro- i małe przedsiębiorstwa oraz osoby prowadzące działalność gospodarczą otrzymały dotacje na finansowanie bieżącej działalności w ramach regionalnych programów operacyjnych, natomiast w ramach programu SA.56922(2020/N)

marszałkowie województw udzielali pomocy w formie umorzenia opłaty lub innych zobowiązań finansowych, a także umorzenia całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu tych zobowiązań.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielił pomocy kryzysowej w formie dotacji o łącznej wartości 362,5 mln zł w ramach programu:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki, zmieniony decyzją **SA.57282(2020/N)** (zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury).

Pomoc ta skierowana była do podmiotów działających w sektorze kultury, których działalność twórcza lub artystyczna nie mogła być kontynuowana w związku z obostrzeniami wprowadzonymi w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii COVID-19.

Minister Infrastruktury udzielił pomocy kryzysowej dla 11 polskich portów lotniczych w ramach programu:

- **SA.59017(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód ponoszonych przez lotniska (138,9 mln zł).

Pomoc ta miała na celu zrekompensować operatorom portów lotniczych utratę przychodów i poniesione szkody wynikające z obostrzeń wprowadzonych w związku z COVID-19.

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej udzielił pomocy kryzysowej o wartości 53,5 mln zł dla 18 podmiotom, z którymi podpisano umowy o dofinansowanie projektów złożonych w ramach konkursu pn. „Dotacja na infrastrukturę do zwalczania COVID-19” ogłoszonego ze środków Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój. Przyznane dofinansowanie stanowiło pomoc publiczną udzieloną w ramach programu pomocowego:

- **SA.57519(2020/N)** - Pomoc na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomoc inwestycyjna na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, udzielana w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 (53,5 mln zł).

Ze środków unijnych udzielana była także pomoc przez banki, instytucje finansowe i agencje rozwoju przedsiębiorczości w ramach programu:

- **SA.57015(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych (187,8 mln zł).

Podmioty te udzieliły także pomocy kryzysowej w formie pożyczek preferencyjnych w ramach programów:

- **SA.57191(2020/N)** - Polska pomoc publiczna w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 na wsparcie polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (45,5 mln zł);

- **SA.56896(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE, zmieniony decyzją **SA.58848(2020/N)** (28,9 mln zł).

Wsparcie państwa dla podmiotów, których sytuacja ekonomiczna uległa pogorszeniu w związku z wystąpieniem COVID-19, przybierało różne formy. Nowym instrumentem pomocowym były także dopłaty do oprocentowania kredytów udzielane przez banki w ramach programu:

- **SA.56979(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do oprocentowania (9,6 mln zł).

Wśród podmiotów udzielających pomocy kryzysowej byli także dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy, naczelnicy urzędów skarbowych, wojewodowie, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego takie jak zakłady gospodarki komunalnej czy instytucje kultury. Naczelnicy urzędów skarbowych udzielali pomocy kryzysowej w formie odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty podatku oraz podatku wraz z odsetkami w ramach programu:

- **SA.57172(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa (41,1 tys. zł).

Prezes **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** był uprawniony do udzielania pomocy w formie dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego dla pracodawców w trudnej sytuacji ekonomicznej, zwrotu kosztów wynagrodzenia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym oraz zwrotu kosztów przystosowania stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pomoc ta była udzielana w ramach programu:

- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (75,7 tys. zł).

W ramach tego programu była także udzielana pomoc w formie ulg w płatnościach cywilnoprawnych (zwolnienie z opłaty, obniżenie jej wysokości, odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty lub umorzenie) przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto, pomocy udzielano w ramach programu:

- **SA.57726(2020/N)** - Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie (25 tys. zł).

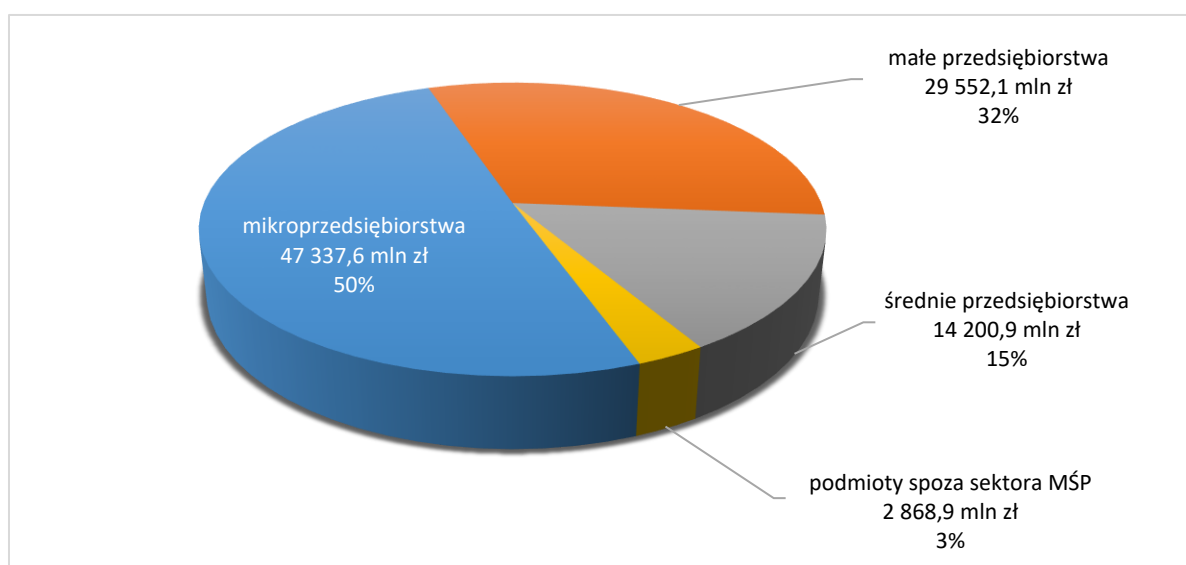
5. Pomoc kryzysowa w podziale według wielkości beneficjentów

W odróżnieniu od pomocy publicznej niezwiązanej z sytuacją kryzysową, której beneficjentami są przede wszystkim średnie i duże przedsiębiorstwa, około 70 proc. pomocy kryzysowej zostało udzielonej podmiotom z sektora MŚP, a ponad połowa pomocy kryzysowej to pomoc dla mikroprzedsiębiorstw. Wynika to z faktu, iż wprowadzane obostrzenia najczęściej wiązały się z brakiem możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez mikro- i małe podmioty lub jej istotnym ograniczeniem.

Pomoc kryzysowa o wartości 91 090,6 mln zł została udzielona przedsiębiorcom z sektora MŚP, a ponad połowę tej kwoty pomocy - 47 337,6 mln zł - udzielono mikroprzedsiębiorcom. Największą część pomocy to pomoc udzielona w ramach dwóch programów:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mln zł);
- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (28 213,1 mln zł).

Wykres 12. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku

Dodatkowo, ze środków przeznaczonych na realizację programów operacyjnych współfinansowanych z funduszy unijnych, przedsiębiorcy z sektora MŚP otrzymali pomoc w ramach programu:

- **SA.57015(2020/N)** - *Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych* (1 770,8 mln zł)

Pozostała część pomocy (637,4 mln zł) została udzielona w ramach 13 pozostałych programów pomocy kryzysowej.

Tabela 45. Pomoc kryzysowa w podziale według wielkości beneficjenta

Rodzaj przedsiębiorstwa	Pomoc kryzysowa		Pomoc publiczna	
	Wartość udzielonej pomocy brutto [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej	Wartość udzielonej pomocy brutto [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy publicznej
mikroprzedsiębiorstwa	47 337,6	50,4%	4 067,9	15,99%
małe przedsiębiorstwa	29 552,1	31,5%	3 228,3	12,69%
średnie przedsiębiorstwa	14 200,9	15,1%	3 949,2	15,52%
pozostałe, poza MŚP	2 868,9	3,1%	14 196,9	55,80%
Ogółem	93 959,5	100%	25 442,3	100%

Beneficjenci nienależących do grupy MŚP, w tym także duże przedsiębiorstwa, otrzymały pomoc kryzysową o wartości 2 868,9 mln zł (3,1% ogólnej wartości pomocy kryzysowej). Tylko nieliczne podmioty z tej grupy miały możliwość uzyskania pomocy kryzysowej, co stanowiło zupełne przeciwieństwo w porównaniu do zanotowanego rozkładu wartości udzielonej pomocy publicznej - tu przedsiębiorstwa nie należące do sektora MŚP otrzymały 55,8 proc. całkowitej wartości pomocy publicznej. Pomoc kryzysowa dla podmiotów innych niż MŚP, została udzielona głównie na podstawie programów pomocowych:

- SA.59158(2020/N) - COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A. (1 544,8 mln zł)
- SA.56876(2020/N) - Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa (889,7 mln zł)
- SA.59017(2020/N) - Zmiana programu polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód ponoszonych przez lotniska (138,9 mln zł)
- SA.56922(2020/N) - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (101,9 mln zł)

Pozostała część pomocy (192,4 mln zł) została udzielona w ramach 11 pozostałych programów pomocy kryzysowej, w ramach których możliwe było udzielanie pomocy beneficjentom nienależącym do sektora MŚP.

6. Pomoc kryzysowa w podziale według sektora działalności beneficjenta

Tabela 46. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej według sektora działalności

Sektor działalności (dział PKD)*	Wartość udzielonej pomocy brutto [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy kryzysowej
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	12 714,9	13,5%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	8 286,3	8,8%
Roboty budowlane specjalistyczne	6 375,6	6,8%
Transport lądowy oraz transport rurociągowy	6 038,9	6,4%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	4 889,7	5,2%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	4 115,7	4,4%
Działalność usługowa związana z wyżywieniem	3 342,7	3,6%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	3 214,3	3,4%
Pozostała indywidualna działalność usługowa	2 784,2	3,0%
Opieka zdrowotna	2 767,7	2,9%
Pozostałe sektory	39 429,6	42,0%
Ogółem	93 959,5	100%

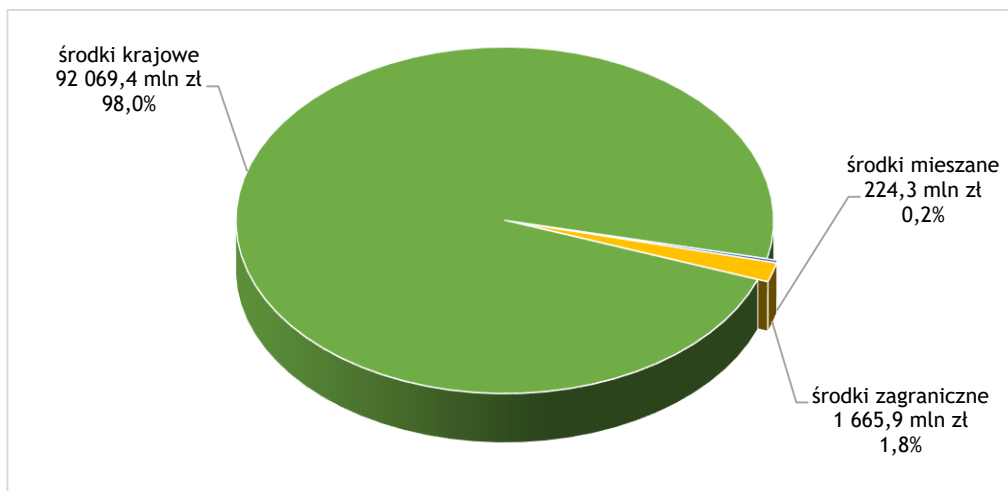
* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

Ponad połowę całkowitej wartości udzielonej pomocy kryzysowej w 2020 roku (58 proc.) udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w tabeli. Pomoc o największej wartości otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze handlu, zarówno hurtowego (12 714,9 mln zł) jak i detalicznego (8 286,3 mln zł), osiągając łączny udział pomocy powyżej 22 proc. całkowitej wartości pomocy kryzysowej. Trzecim rodzajem działalności, w zakresie którym przedsiębiorcy otrzymali pomoc o największej wartości była działalność związana z prowadzeniem specjalistycznych robót budowlanych (6 375,6 mln zł) - pomoc ta stanowiła prawie 7 proc. ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2020 roku. Z uwagi na obostrzenia w przemieszczaniu się osób, wśród beneficjentów pomocy znalazły się także podmioty prowadzące działalność w sektorze transportu lądowego (6 038,9 mln zł).

7. Źródła finansowania pomocy

Pomoc kryzysowa została sfinansowana przede wszystkim z krajowych środków publicznych, pochodzących z budżetu państwa i z budżetu jednostek samorządów terytorialnych.

Wykres 13. Pomoc kryzysowa według źródeł pochodzenia środków

Do największych programów pomocowych w całości finansowanych ze środków krajowych należą:

- **SA.56996(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (60 469,4 mld zł);
- **SA.56922(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki, zmieniony decyzją SA.57282(2020/N) (zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury) oraz SA.58481(2020/N) (zmiana w zakresie mikropożyczek i zwolnień z podatku od nieruchomości) (28 316,3 mln zł).

Środki zagraniczne występowały w programach przyjętych w związku z realizacją programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych. Największa część pomocy została udzielona w ramach programów:

- **SA.57015(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych (1 771,0 mln zł);
- **SA.57191(2020/N)** - Polska pomoc publiczna w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 na wsparcie polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (45,5 mln zł);
- **SA.56896(2020/N)** - Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE (wraz ze zmianą SA.58848(2020/N)) (28,9 mln zł).

VIII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ

W 2020 roku udzielono przedsiębiorcom pomocy publicznej w kwocie 138 532,8 mln zł (31 167,4 mln euro), przy czym ok. 2/3 tej wartości (93 959,5 mln zł) stanowiła **pomoc kryzysowa**, udzielona w celu wsparcia gospodarki w czasie epidemii COVID-19. Jako że pomoc tę należy uznać za wsparcie o charakterze nadzwyczajnym, udzielone na podstawie szczególnych przepisów, została ona **przeanalizowana odrębnie w rozdziale VII**.

Po odliczeniu pomocy kryzysowej wartość **pozostałej pomocy publicznej** wyniosła 36 517,0 mln zł (8 215,7 mln euro), z czego 11 074,6 mln zł stanowiła **pomoc udzielona w sektorze transportu**.

Wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,57 procent PKB (równego 2 323 859 mln zł). Zgodnie z metodologią stosowaną przez Komisję Europejską, wszelkie szczegółowe zestawienia i analizy struktury udzielonej pomocy publicznej dokonywane są z wyłączeniem pomocy udzielonej podmiotom prowadzącym działalność w sektorze transportu. **Wartość pomocy publicznej po wyłączeniu pomocy w transporcie wyniosła 25 442,3 mln zł** i była o 1 059,8 mln zł wyższa niż wartość pomocy udzielonej w 2019 roku (24 382,5 mln zł). Jej udział w PKB wyniósł 1,09 procent, zatem był nieznacznie wyższy niż udział wartości udzielonej pomocy z wyłączeniem transportu w PKB w 2019 roku, który wynosił 1,06 procent PKB.

Tak jak w latach poprzednich, również w 2020 roku najczęściej udzielano pomocy w formie dotacji lub zwolnień z podatku (grupa A) - 94,5 procent wartości pomocy zostało udzielone w formach należących do tej grupy. Dynamiczny wzrost wartości udzielonej pomocy odnotowano w formie wniesienia kapitału (grupa B1) - w 2019 roku wynosiła 63,8 mln zł, a w 2020 roku - 1 217,8 mln zł (19-krotność wartości z poprzedniego roku). Wzrosła także wartość pomocy udzielonej w postaci tzw. „miękkiego kredytowania” (grupa C1) - pomoc w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych w 2019 roku wynosiła 116,2 mln zł, natomiast w 2020 roku zwiększyła się o ok. 1/3 - do 156,6 mln zł. Znaczny spadek wartości (o ok. 91 procent) miał natomiast miejsce w przypadku pomocy udzielonej w formie poręczeń i gwarancji (grupa D1) - z 326,1 mln zł w 2019 roku do 30,7 mln zł w 2020 roku. Wydatki bezpośrednie stanowiły 22 786,5 mln zł czyli 89,6 procent wartości udzielonej w 2020 roku pomocy, natomiast w tzw. pasywnych formach (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu) udzielono pomocy w kwocie 2 655,8 mln zł (10,4 procent).

Pomoc horyzontalna wyniosła 14 502,4 mln zł, a zatem ponad połowa wartości udzielonej w 2020 roku pomocy była przeznaczona na cele horyzontalne, wśród których należy wymienić pomoc na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne (5 614,6 mln zł), pomoc udzieloną na ochronę środowiska i cele związane z energią (3 671,5 mln zł) oraz pomoc na zatrudnienie (3 214,4 mln zł). W porównaniu z rokiem wcześniejszym wartość pomocy horyzontalnej wzrosła o 439,5 mln zł (14 063,0 mln zł w 2019 roku). Wartość udzielonej **pomocy regionalnej** (4 997,4 mln zł) w porównaniu do 2019 roku była niższa o 1 344,8 mln zł, a wartość **pomocy sektorowej** (2 935,0 mln zł) wzrosła o 1 203,9 mln zł. Duża część pomocy sektorowej była skierowana do górnictwa węgla (1 960,4 mln zł), ponadto do sektora kinematografii (286,6 mln zł) i sektora energetyki (268,1 mln zł). Największy spadek nastąpił w sektorze bankowym (o 257,7 mln zł). Wartość **pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych** (3 007,6 mln zł) wzrosła o 761,3 mln zł w stosunku do roku 2019.

Spśród 29 podmiotów/grup podmiotów, które udzielały pomocy publicznej w 2020 roku (poza sektorem transportu), **pomocy o największej wartości udzielili**: Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, marszałkowie województw, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, organy

podatkowe, Minister Aktywów Państwowych, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Minister Klimatu i Środowiska.

Tabela 47. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2020 roku

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	4 882,5
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 113,9
Marszałkowie województw	2 719,6
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	2 600,0
Organy podatkowe	2 057,8
Minister Aktywów Państwowych	1 837,8
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 499,2
Minister Klimatu i Środowiska	1 438,5

Wskazane w tabeli podmioty (grupy podmiotów), udzieliły łącznie pomocy o wartości 20 149,3 mln zł, tj. około 4/5 ogólnej wartości pomocy.

W 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najwięcej pomocy publicznej zostało skierowane do beneficjentów spoza sektora MŚP (w tym dużych przedsiębiorców)**. Udział pomocy udzielonej tym beneficjentom wzrósł o niecały punkt procentowy w stosunku do udziału z 2019 roku i wyniósł 55,8 procent wartości udzielonej pomocy publicznej. Po uwzględnieniu całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom (pomoc publiczna oraz dedykowana małym i średnim przedsiębiorcom pomoc *de minimis*), wartość pomocy udzielonej dużym przedsiębiorcom nie przekracza połowy wartości pomocy udzielonej w 2020 roku i wynosi 44,0 procent. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały 16,0 procent ogólnej wartości pomocy publicznej, natomiast po uwzględnieniu pomocy *de minimis* ich udział jest znacząco wyższy (26,9 procent).

Tabela 48. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2020 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Telewizja Polska S.A.	2 042,9
Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	1 922,8
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	785,0
Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	574,3
Onco Scanner Sp. z o.o.	521,0
Elion Sp. z o.o.	514,6
Polskie Radio S.A.	278,5
Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o.	180,1
PGE Energia Ciepła S.A.	169,7
Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	146,7

Większość pomocy udzielonej w 2020 roku pochodziła ze źródeł krajowych - 56,1 procent wartości pomocy. Znaczący był jednak również udział środków zagranicznych i mieszanych (w tym funduszy unijnych) - 43,9 procent.

W 2020 roku udzielono pomocy na podstawie 89 programów pomocowych⁴⁴. Ta stosunkowo wysoka liczba wynika, przynajmniej częściowo, z przyjętej przez Komisję Europejską zasady, iż każda notyfikowana zmiana, przedłużenie, zwiększenie budżetu zatwierdzonego programu pomocowego uznawana jest za nowy, odrębny program. Duża część programów obowiązujących w 2020 roku związana była z realizacją programów operacyjnych w ramach unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Łączna wartość pomocy udzielonej na podstawie wszystkich programów pomocowych wyniosła 24 219,1 mln zł. Udzielono także pomocy indywidualnej, której łączna wartość wyniosła 924,6 mln zł. Listę 110 beneficjentów pomocy indywidualnej zawiera załącznik 2. Pozostała kwota pomocy (407,6 mln zł, z wyłączeniem pomocy udzielanej jednostkom radiofonii i telewizji udzielonej w ramach programu pomocy istniejącej) udzielona została w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym np. w zakresie gospodarki odpadami, budownictwa społecznego czy dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych.

Ocena wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest pochodną ogólnej kwestii zasadności wywierania przez państwo wpływu na gospodarkę rynkową. Głównym założeniem rozważań w tym kierunku jest stwierdzenie, że gospodarka rynkowa, dla której podstawowym warunkiem efektywności jest istnienie konkurencji, nie jest optymalnym sposobem na zapewnienie dostępu do wszystkich dóbr i usług. Niektóre z nich muszą być zapewnione przez państwo, a inne uznawane są przez społeczeństwo za takie, które państwo powinno sfinansować i udostępnić obywatelom. Ponadto, w gospodarce rynkowej wiele gałęzi gospodarki generuje negatywne efekty zewnętrzne takie jak np. zanieczyszczenie środowiska, które ograniczone być mogą na przykład na skutek interwencji państwa. Ingerencje państwa w gospodarce tłumaczone mogą być również potrzebą wyrównania szans osobom mającym określone trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy, jak również potrzebą stymulowania gospodarczego rozwoju jakiegoś regionu, wsparcia handlu zagranicznego czy też promowania nowoczesnych gałęzi przemysłu. Wszystkie wymienione wyżej przejawy zasadnych interwencji Państwa w gospodarkę rynkową zakłócają lub mogą zakłócić konkurencję. Podstawowym zagadnieniem przy ocenie wpływu pomocy publicznej jest więc nie tylko, czy i jak znaczący był wpływ przyznanej pomocy na konkurencję, ale też czy dana interwencja państwa osiągnęła zakładany cel przy możliwie najmniejszym zakłóceniu konkurencji na rynku. Należy bowiem pamiętać, iż nadzbyt rozbudowany system pomocy publicznej może wyeliminować z danego rynku wszelkie mechanizmy rynkowe, czego skutkiem będzie zmniejszenie efektywności tegoż rynku.

Przedstawiając ocenę wpływu udzielonej pomocy na konkurencję należy na wstępie zaznaczyć, iż **Prezes UOKiK jako organ krajowy, dokonując takiej oceny może czynić to jedynie z perspektywy krajowej**. Natomiast Komisja Europejska, będąca organem unijnym, bierze pod uwagę szerszy (unijny) kontekst udzielonej przez Polskę pomocy i jej wpływ na przedsiębiorców w innych państwach członkowskich. W związku z powyższym, konkluzje w zakresie oceny wpływu udzielonej pomocy na konkurencję dokonane przez Prezesa UOKiK i Komisję mogą się w pewnych sytuacjach różnić.

Ogólną analizę wpływu pomocy publicznej na konkurencję przeprowadzić można w oparciu o cztery podstawowe czynniki wynikające z doświadczeń Urzędu oraz materiałów publikowanych przez Komisję Europejską: **przeznaczenie pomocy, sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy, poziom selektywności pomocy oraz wielkość beneficjenta i wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi**.

⁴⁴ Liczba ta uwzględnia pomoc w transporcie oraz pomoc istniejącą przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, wykazaną w załączniku 1 z oznaczeniem PI.

Przeznaczenie pomocy

Pomoc sektorowa oraz pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowią potencjalnie największe zagrożenie naruszenia konkurencji. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowi doraźną reakcję państwa na problemy poszczególnych podmiotów, zwykle bez względu na przyczyny ich powstania (np. niegospodarność, błędy w zarządzaniu) i w pewnych sytuacjach powstrzymuje działanie normalnych mechanizmów rynkowych, które samoistnie eliminują z rynku przedsiębiorstwa nieefektywne, dając miejsce innym sprawniej działającym.

Natomiast **pomoc sektorowa** ze względu na fakt, iż jest dostępna tylko dla przedsiębiorców z danego sektora i w związku z tym **może być bardziej selektywna** niż pomoc horyzontalna i regionalna, **może, co nie znaczy że musi (o czym poniżej), w większym stopniu wpływać na warunki konkurencji.** Z drugiej strony, **za pomoc o mniej niekorzystnym wpływie na konkurencję uznaje się pomoc horyzontalną** (np. pomoc na badania i rozwój, na zatrudnienie, na ochronę środowiska) **oraz pomoc regionalną.** Pomoc taka nie jest ograniczona do określonych sektorów, a jej głównym zadaniem jest wsparcie realizacji określonego celu społeczno-gospodarczego, np. zmniejszenie bezrobocia czy też wyrównanie dysproporcji w rozwoju ekonomicznym pomiędzy regionami. Osiągnięcie tych celów rekompensuje ewentualne negatywne skutki wynikające z niekorzystnego wpływu udzielanej pomocy na konkurencję.

Sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy

Poszczególne sektory działalności gospodarczej różnią się od siebie pod względem struktury, tzn.: liczby działających podmiotów, ich wielkości, udziału w rynku, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, nasilenia konkurencji, itp. **W zależności od struktury danego sektora, pomoc udzielona podmiotom w nim działającym może wywierać mniejszy lub większy wpływ na konkurencję.** Przykładowo, jeśli w danym sektorze występuje tzw. nadwyżka mocy produkcyjnych, nawet niewielka wartość pomocy publicznej pozwala poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w stosunku do jego konkurentów.

Poziom selektywności pomocy

Aby dany instrument wsparcia (w ramach programu pomocowego lub jako pomoc indywidualna) mógł zostać uznany za pomoc publiczną, musi być selektywny tzn. dotyczyć określonego, ograniczonego kręgu beneficjentów. Jednakże **poziom selektywności różnego rodzaju pomocy może być różny.** Im szerszy krąg beneficjentów oraz im większy **automatyzm uzyskiwania pomocy** (np. pomoc otrzymują automatycznie wszyscy, którzy spełnią określone warunki) **tym selektywność jest mniejsza, a w konsekwencji mniejsze zakłócenie konkurencji.** I odwrotnie - wąski krąg beneficjentów, będący często pochodną znacznej uznaniowości podmiotów udzielających pomocy (które w ramach obowiązujących przepisów oraz w granicach wyznaczonych przez tzw. swobodę uznania administracyjnego mogą decydować o tym, by pewnym podmiotom pomocy udzielić a innym odmówić) oznacza bardziej niekorzystny wpływ na konkurencję.

Wielkość beneficjenta oraz wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi

Należy przyjąć, że im większa jest wartość pomocy, tym większe wzmocnienie pozycji **konkurencyjnej przedsiębiorcy, który ją otrzymał.** Ponadto, **pomoc publiczna udzielana dużym podmiotom dodatkowo wzmacnia ich pozycję, przez co może bardziej ograniczać lub eliminować istniejącą konkurencję lub też utrudniać jej powstanie.** Należy jednak zaznaczyć, iż analizowanie wysokości pomocy w powiązaniu z wielkością podmiotu, który ją otrzymał, nie powinno następować w oderwaniu od sektora, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą a zwłaszcza jego struktury (liczba i wielkość działających w nim przedsiębiorców) oraz poziomu selektywności pomocy (jaka część

przedsiębiorców z sektora skorzysta z pomocy). Pomoc udzielana symetrycznie wszystkim, nawet dużym podmiotom działającym na określonym rynku, nie musi mieć negatywnego wpływu na konkurencję (np. rekompensaty za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej czy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych). Każdy z uczestników rynku otrzymuje wówczas podobną pomoc, zaś uzyskanie lepszych od konkurentów wyników finansowych i możliwości rozwoju nadal zależeć będzie od wzrostu ich efektywności. Jednocześnie, nawet niewielka pomoc udzielona asymetrycznie jednemu z podmiotów na określonym rynku może znacząco poprawić jego pozycję konkurencyjną, a tym samym zakłócić działanie mechanizmów rynkowych (np. lokalne rynki transportowe). Ponadto, w sytuacji, gdy pomoc udzielana jest dużym podmiotom działającym w warunkach monopolu naturalnego na rynkach regulowanych (pomoc dla operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych w sektorze gazowym i energii elektrycznej), a więc gdy nie ma i/lub nie może być konkurentów, nie dojdzie do zakłócenia konkurencji (patrząc z perspektywy krajowej).

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na fakt, iż niekiedy wartość pomocy, w podziale według wielkości beneficjentów, zależy także od przyjętej konstrukcji programów pomocowych⁴⁵, która jednak nie wynika bezpośrednio z celu wspierania określonej grupy przedsiębiorców (dużych, średnich czy małych).

Mając na uwadze ww. czynniki można wskazać kategorie pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku mogące potencjalnie stanowić największe zagrożenie naruszenia konkurencji oraz kategorie beneficjentów pomocy, w przypadku których udzielanie znacznej pomocy może wywierać największy wpływ na konkurencję.

W 2020 roku udzielono kilku beneficjentom niewielkiej pomocy na ratowanie (łącznie 17 tys. zł), a pomoc na restrukturyzację (4,2 mln zł) została udzielona tylko jednemu beneficjentowi (Union Sp. z o.o.), który jest małym przedsiębiorcą działającym w sektorze produkcji metalowych wyrobów gotowych. Udział **pomocy sektorowej** wyniósł 11,5 procent i wzrósł o 4,4 punktu procentowego w porównaniu z rokiem poprzednim. Wartość tej pomocy pozostaje znacząca (2 935,0 mln zł), ponadto biorąc pod uwagę względnie istotne prawdopodobieństwo zakłócenia konkurencji przez tego rodzaju pomoc warto przyjrzeć się jej w kontekście możliwego negatywnego wpływu na konkurencję.

2/3 wartości pomocy sektorowej udzielono w 2020 roku w **sektorze górnictwa węgla kamiennego** - 1 960,4 mln zł. Stanowiły ją przede wszystkim dotacje udzielone przez Ministra Aktywów Państwowych oraz wsparcie udzielone w formie wniesienia kapitału do Spółki Restrukturyzacji Kopalń. Celem tej pomocy było pokrycie kosztów likwidacji kopalń i działań polikwidacyjnych, zatem jej wpływ na konkurencję jest ograniczony.

Odnosząc się natomiast **do pomocy stwarzającej relatywnie mniejsze zagrożenie dla konkurencji, czyli pomocy horyzontalnej oraz pomocy regionalnej należy zauważyć, iż stanowiły one łącznie ponad 3/4 ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej, a więc zdecydowaną większość pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku (z wyłączeniem pomocy w sektorze transportu).** Biorąc powyższe pod uwagę (a w szczególności wskazane

⁴⁵ Na przykład w odniesieniu do środków wypłacanych w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (jeden z największych w ostatnich latach programów pomocowych - w 2020 roku przyznano w jego ramach 3 104,3 mln zł) pamiętać należy, iż art. 21 ust 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, 1981) zobowiązuje pracodawców zatrudniających powyżej 25 pracowników do zatrudnienia minimum 6 procent osób niepełnosprawnych lub odprowadzania stosownych wpłat pieniężnych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym mechanizm ustawowy w praktyce zobowiązuje podmioty zatrudniające powyżej 25 osób do uczestniczenia w programie, który dla mniejszych podmiotów jest zupełnie fakultatywny.

powyżej szczegółowe przeznaczenia pomocy sektorowej), strukturę pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku pod względem przeznaczenia można ocenić pozytywnie.

Przechodząc do **wielkości beneficjenta oraz wartości pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi** należy zauważyć, iż raport ten nie obejmuje pomocy *de minimis* (pomocy, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów). Z tego powodu prezentowane w raporcie dane z samego założenia będą dotyczyć pomocy o większej wartości, której absorpcja jest najbardziej prawdopodobna w dużych podmiotach. W 2020 roku 55,8 procent wartości pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym, 15,5 procent - przedsiębiorcom średnim, a 28,7 procent - małym i mikroprzedsiębiorcom. Budzić to może pewne obawy o negatywny wpływ pomocy publicznej na konkurencję. Gdy jednak uwzględnia się udzieloną pomoc *de minimis* proporcje ulegają zmianie i wyglądają następująco: duzi przedsiębiorcy - 44,0 procent, średni przedsiębiorcy - 14,4 procent, mali i mikroprzedsiębiorcy łącznie - 41,6 procent.

Skalę potencjalnego niekorzystnego wpływu **pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi w dużej wysokości** w warunkach polskich rozpatrywać można na przykładzie analizy **największych beneficjentów pomocy**, wśród których znalazły się spółki z sektora usług radiowo-telewizyjnych, wydobywania węgla, energetyki, działalności kulturalnej, badań i rozwoju oraz usuwania odpadów.

Beneficjentem pomocy o największej wartości była **Telewizja Polska S.A.** (2 042,9 mln zł), która uzyskała dofinansowanie z wpływów abonamentowych i rekompensatę za wpływy utracone z tytułu ustawowych zwolnień z abonamentu. Pomoc ta jest przeznaczona na realizację misji publicznej i stanowi rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Beneficjentem tego rodzaju pomocy było również **Polskie Radio S.A.** (278,5 mln zł).

Podmiotom działającym na rynku energetycznym: **PGE Energia Ciepła S.A.**, **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** oraz **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** udzielono pomocy (w sumie 1 101,4 mln zł) przede wszystkim na podstawie *ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*, a **Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o.**, otrzymała pomoc (180,1 mln zł) na podstawie *ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej*. Pomoc przyznana tym czterem podmiotom stanowiła 5,0 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w 2020 roku.

Komisja Europejska w decyzji z dnia 22 stycznia 2014 roku w sprawie nr SA.34674(2013/N), zatwierdzającej pomoc w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, będąc świadoma występującego ryzyka umocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw działających w sektorze energetycznym, poddała ocenie zmianę udziału w rynku głównych producentów w latach 2011-2020. Z analizy tej wynikało, że udział trzech głównych wytwórców energii elektrycznej w wyniku udzielenia pomocy nie wzrośnie. Wynika to m.in. z narzuconego operatorom obowiązku likwidacji mniej wydajnych mocy wytwórczych odpowiadających nowo zainstalowanej mocy. Ponadto zakłócający konkurencję charakter systemu uprawnień osłabia stosowanie otwartego, niedyskryminacyjnego trybu oraz przejrzystych kryteriów selekcji wspieranych projektów. Niezwykle istotny jest w tym przypadku również pozytywny wpływ pomocy na ochronę środowiska. Komisja ostatecznie stwierdziła, że pozytywne skutki pomocy rekompensują jej skutki negatywne, a potencjalne zakłócenia powodowane przez pomoc nie zmieniają warunków rynkowych w takim stopniu, by było to sprzeczne ze wspólnym interesem.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń otrzymała pomoc o wartości 1 922,8 mln zł w ramach programu pomocowego dla sektora górnictwa SA.52832(2019/N). Środki te przeznaczone

zostały na realizację zadań likwidacyjnych i polikwidacyjnych w kopalniach, rekultywację i naprawę szkód górniczych oraz na wypłatę świadczeń pracownikom kopalń likwidowanych. Zgodnie z decyzją Rady, pomoc ta obejmuje tylko te kopalnie, które postawiono w stan likwidacji, zatem jej wpływ na konkurencję jest ograniczony.

Wśród 10 największych beneficjentów pomocy znalazły się ponadto trzy podmioty działające w sektorach: kultury, badań i rozwoju oraz usuwania odpadów. Otrzymały one pomoc w ramach programu pomocowego opracowanego zgodnie z rozporządzeniami Komisji Europejskiej w sprawie tzw. wyłączeń blokowych (grupowych) lub pomoc indywidualną zgodną z tymi rozporządzeniami (w rozporządzeniach określone są rodzaje pomocy i warunki jej udzielania, które zapewniają zgodność ze wspólnym rynkiem)⁴⁶. Udzielanie takiej pomocy oznacza minimalizację ryzyka zakłóceń konkurencji, programy te są zatem zwolnione z obowiązku notyfikowania Komisji Europejskiej i nie wymagają jej akceptacji (są opiniowane przez Prezesa UOKiK). Pomoc taką otrzymały:

- **Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE** (574,3 mln zł) - pomoc indywidualna przeznaczona na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, udzielona na realizację programu wieloletniego „Budowa siedziby Europejskiego Centrum Filmowego CAMERIMAGE” (nr sprawy SA.59171(2020/X));
- **Onco Scanner Sp. z o.o.** (521,0 mln zł) - pomoc przeznaczona na eksperymentalne prace rozwojowe w ramach projektu „ONCOscanner - sonda onkologiczna do śródoperacyjnej oceny czystości marginesów podczas chirurgicznych zabiegów leczenia nowotworów piersi”, udzielona w ramach programu pomocowego SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju*;
- **Elion Sp. z o.o.** (514,6 mln zł) - pomoc przeznaczona na eksperymentalne prace rozwojowe i badania przemysłowe w ramach projektu „Opracowanie i walidacja w warunkach rzeczywistych technologii recyklingu zużytych akumulatorów litowo-jonowych”, udzielona w ramach programu pomocowego SA.41471(2015/X).

Analizując dane dotyczące największych beneficjentów pomocy z ostatnich pięciu lat warto zauważyć, że udział udzielonej im pomocy w całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w danym roku nie przekraczał 1/3. W 2016 roku pomoc udzielona 10 największym beneficjentom stanowiła 31 procent ogólnej wartości pomocy, w 2017 roku - 24 procent, w latach 2018-2019 - 23 procent, a w 2020 roku - 28 procent. W związku z tym wpływ udzielonej pomocy na konkurencję jest w pewnym stopniu ograniczony.

Pomoc kryzysowa

Ze względu na ogólnoswiatową sytuację wywołaną wirusem SARS-CoV-2, 2020 rok był wyjątkowy także w odniesieniu do pomocy publicznej, notyfikowano bowiem Komisji Europejskiej ponad 20 programów pomocowych, których celem było wsparcie polskiej gospodarki i niwelowanie niekorzystnych konsekwencji ekonomicznych związanych z COVID-19. W ramach tych programów udzielono 93 959,5 mln zł pomocy kryzysowej. Największą część tej pomocy (65 proc.) stanowiły subwencje zwrotne udzielane przede wszystkim przedsiębiorcom z sektora MŚP przez Polski Fundusz Rozwoju S.A. Istotną część pomocy kryzysowej stanowiły pożyczki warunkowo umarzalne, dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i inne ulgi w płatnościach udzielane przez wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast oraz starostów powiatów (15 098,6 mln zł), a także pomoc w formie

⁴⁶ *Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 214 z 09.08.2008, str. 3, z późn. zm.), rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).*

zwolnienia z opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub umorzenia zaległych składek udzielane przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (12 940,2 mln zł). W odróżnieniu od pomocy publicznej, która jest udzielana najczęściej w formach dotacyjnych (w 2020 roku pomoc ta stanowiła 84,8 proc. ogólnej wartości pomocy publicznej innej niż *de minimis*), pomoc kryzysowa była udzielana przede wszystkim w formie zaliczek zwrotnych, pożyczek warunkowo umorzonych i pożyczek preferencyjnych (74,8 proc. pomocy kryzysowej zostało udzielonej w tych formach). Specyfika pomocy kryzysowej jest zauważalna także w odniesieniu do wielkości beneficjenta czy rodzaju działalności, na którą beneficjent otrzymał pomoc. W 2020 roku ok. 55,8 proc. pomocy publicznej zostało udzielonej podmiotom spoza sektora MŚP, podczas gdy same mikroprzedsiębiorstwa otrzymały ponad połowę ogólnej wartości pomocy kryzysowej (50,4 proc.), cały sektor MŚP - 96,9 proc. Jednym ze sposobów przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa były ograniczenia w przemieszczaniu się osób oraz w prowadzeniu działalności gospodarczej. Pomoc kryzysowa miała na celu zrekompensowanie skutków ograniczeń i zapewnienie płynności przedsiębiorstw w branżach, na które najbardziej te ograniczenia oddziaływały. Z tego względu, wśród sektorów działalności do których skierowana była pomoc kryzysowa znalazły się: handel detaliczny i hurtowy (22,5 proc.), roboty budowlane (12,0 proc.) i transport lądowy (6,4 proc.).

SPIS TABEL

Tabela 1. Formy pomocy publicznej	9
Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu i pomocy kryzysowej)	12
Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2020 roku	14
Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2020 roku	14
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2016-2020	15
Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2016-2020	18
Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2016-2020	20
Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2010-2020	21
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2019-2020	23
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2016-2020	25
Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2019-2020	28
Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2020 roku ...	38
Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2016-2020	43
Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2016-2020 w podziale według wielkości przedsiębiorcy	44
Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku	45
Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2020 roku	46
Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2020 roku	47
Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2020 roku	49
Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2020 roku	51
Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w 2020 roku	54
Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2020 roku	56
Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na restrukturyzację w 2020 roku	57
Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2020 roku	58
Tabela 24. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2020 roku	60
Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej w formie kapitału podwyższonego ryzyka w 2020 roku	61
Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2020 roku	61
Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej na infrastrukturę lokalną w 2020 roku ...	62
Tabela 28. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2020 roku	63
Tabela 29. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2020 roku	65
Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2020 roku	69
Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2020 roku	70

Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2020 roku	71
Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2020 roku	71
Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2020 roku.....	72
Tabela 35. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2020 roku	72
Tabela 36. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2020 roku.....	74
Tabela 37. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2018-2019	77
Tabela 38. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2020 roku	77
Tabela 39. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2020 roku ..	79
Tabela 40. Informacje ogólne o pomocy kryzysowej udzielonej w 2020 r.	83
Tabela 41. Pomoc publiczna w 2020 r. - dane ogólne.....	85
Tabela 42. Pomoc kryzysowa w podziale według przeznaczeń	86
Tabela 43. Pomoc kryzysowa w podziale według form i przeznaczeń.....	89
Tabela 44. Pomoc kryzysowa w podziale według podmiotów jej udzielających.....	91
Tabela 45. Pomoc kryzysowa w podziale według wielkości beneficjenta.....	97
Tabela 46. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej według sektora działalności	98
Tabela 47. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2020 roku.....	102
Tabela 48. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2020 roku.....	102

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej	6
Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2016-2020	16
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2016-2020	16
Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2016-2020 (2016 r. = 100)	17
Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2020 roku	19
Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2016-2020	19
Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2020 roku	24
Wykres 8. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2016-2020	25
Wykres 9. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2016-2020	26
Wykres 10. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku	43
Wykres 11. Wartość pomocy kryzysowej w odniesieniu do programów pomocowych	84
Wykres 12. Wartość udzielonej pomocy kryzysowej w podziale według wielkości beneficjenta w 2020 roku	96
Wykres 13. Pomoc kryzysowa według źródeł pochodzenia środków	99
Wykres 14. Udział w wartości pomocy kryzysowej w odniesieniu do siedziby beneficjenta pomocy według województw	100

ZALĄCZNIKI

Załącznik 1. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2020 roku*

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
1.	SA.41471(2015/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	–	05.03.2015 - 30.06.2021 **	różne podmioty	pomoc dla MŚP, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, pomoc na koszty rozpoznania, badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury	Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	1 565,65	4 064,93	2 558,35	3 717,04	4 880,25
2.	SA.40525(2015/X) (zastąpił X306/2009)	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	Art. 26a-26c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 960,59	3 166,00	3 176,86	3 110,29	3 104,34
3.	PI	Pomoc przyznana przed akcesją w formie dotacji i zwolnień podatkowych, których realizacja (wypłata) nastąpiła w roku xxxx [„xxxx” oznacza rok, za który są dane]	Różne	–	–	różne podmioty	różne	Różne podmioty	1 215,90	2 224,16	931,89	2 077,41	2 713,57
4.	SA.52832(2019/X) (zastąpił SA.46891(2017/N))	Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Ustawa z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw	19.07.2019 (z mocą od 15.04.2019)	15.04.2019 - 31.12.2023	spółki węglowe	rozwój sektorowy - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	Minister Energii, NFOŚiGW, PFRON, właściwe Urzędy Marszałkowskie i Urzędy Skarbowe, PGW Wody Polskie	–	–	–	508,58	1 960,40
5.	SA.34674(2013/N)	Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	22.01.2014	22.01.2014 - 28.04.2020	wytwórcy energii	ochrona środowiska	Minister Klimatu i Środowiska	3 394,12	2 473,45	1 741,80	2 595,66	1 378,68

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
6.	SA.42799(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielenia przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	–	06.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP - pomoc na koszty rozpoznania, badania, rozwój i innowacje, pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	807,96	1 108,14	821,71	890,77	1 022,60
7.	X193/2009	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	–	Od 01.01.2007	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna i pomoc na zatrudnienie	Organy podatkowe	649,86	762,27	938,24	970,19	872,75
8.	SA.43142(2015/X)	Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	15.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Marszałkowie województw	416,57	1 774,24	680,67	791,78	789,77
9.	SA.42839(2015/X)	Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	31.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności	Marszałkowie województw	190,41	655,49	625,96	673,13	572,56
10.	SA.40523(2015/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwoleń wydanych w okresie od 25 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	–	25.12.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Organy podatkowe	3,71	161,65	255,48	301,95	466,84

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
11.	PL 39/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	951,03	808,52	901,04	847,02	461,56
12.	SA.53850(2019/N)	Rekompensata dla sektorów i podsektorów energochłonnych	Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych	29.08.2019	01.01.2019 - 31.12.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	-	-	-	-	340,88
13.	SA.43229(2015/X)	Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	19.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Marszałkowie województw	81,85	138,42	396,03	241,30	316,82
14.	SA.43257(2015/X)	Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020	-	12.06.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna, eksperymentalne prace rozwojowe	Minister Inwestycji i Rozwoju	461,20	982,12	426,27	301,01	307,20
15.	SA.43247(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	19.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Marszałkowie województw	473,41	286,09	355,97	467,38	299,98
16.	SA.43180(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Marszałkowie województw	70,72	368,49	304,92	153,97	277,80
17.	SA.37345(2015/NN)	Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	-	01.10.2005 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	-	-	460,01	138,76	271,31

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
18.	C 43/2005	Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	25.09.2007	01.01.2008 - 31.12.2025	wytwórcy energii, u których powstały koszty osierocone i koszty gazu w wyniku przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	sektor energetyczny	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 864,36	406,60	355,45	288,98	268,13
19.	SA.43141(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	21.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Marszałkowie województw	26,04	359,06	224,82	516,88	263,18
20.	SA.42798(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	–	21.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	112,37	470,38	137,41	163,09	261,97
21.	SA.43907(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na wysokosprawną kogenerację	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	–	213,77	277,15	289,66	242,15
22.	SA.43904(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na efektywne energetycznie systemy ciepłowniczy i chłodniczy	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	–	1 013,25	349,05	167,66	220,24

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
23.	SA.43484(2015/X)	Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	04.11.2016	09.10.2015 - 30.06.2021	podmioty działające w sektorze telekomunikacji	sektor telekomunikacyjny	Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	264,69	1 877,71	1 642,72	93,08	218,42
24.	SA.47260(2017/X)	Pomoc udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na finansowanie ryzyka i dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	-	30.11.2016 - 30.06.2021	MŚP	pomoc w formie kapitału podwyższonego ryzyka	PFR Ventures Sp. z o.o	-	-	-	-	212,41
25.	SA.43905(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	-	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Minister Energii, Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - Państwowego Instytutu Badawczego	95,14	658,93	153,58	162,87	205,53
26.	N 292/2009 (zastąpił N 505/2005)	Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii	23.10.2009	nieokreślony	podmioty działające w sektorze kinematografii	wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	125,55	153,52	100,00	116,77	200,74
27.	SA.43541(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	31.10.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną	Marszałkowie województw	9,30	42,60	101,37	71,53	158,57

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
28.	SA.47030(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	02.12.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	–	122,02	33,58	9,50	156,94
29.	SA.50968(2018/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	–	25.04.2018 - 30.06.2021	MŚP	regionalna pomoc inwestycyjna pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	–	–	105,33	301,38	152,97
30.	SA.43697(2015/N)	Polski system wspierania OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	13.12.2017	01.01.2016 - 30.12.2021	wytwórcy energii elektrycznej, wytwórcy i dystrybutorzy pary wodnej, gorącej wody i powietrza do układów klimatyzacyjnych	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; pomoc w formie ulg podatkowych na odnawialne źródła energii	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	–	29,06	87,83	41,28	142,59
31.	SA.52995(2019/X) (zmiana SA.50968(2018/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	–	29.12.2018 - 30.06.2021	MŚP	pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna; pomoc na usługi doradcze, pomoc na udział w targach, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniowa, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	–	–	–	8,39	129,03
32.	SA.54463(2019/N)	Przedłużenie programu przymusowej restrukturyzacji banków spółdzielczych i małych banków komercyjnych (29.10.2019-28.04.2020)	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji	29.10.2019	29.10.2019 - 28.04.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Sektor bankowy	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-	-	-	-	109,91
33.	XR98/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenia Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	–	Od 01.01.2007	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	441,13	395,29	394,22	364,47	109,39

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
34.	SA.46134(2016/N) (zmiana SA.33608(2011/N))	Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności	Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiezionych Zakładów Pracy (Dz. U. poz. 1069)	30.01.2017	od 01.06.2017	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc w formie subsydiów placowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	—	—	181,03	154,65	101,60
35.	SA.51852(2018/X) (zmiana SA.37345(2015/NN))	Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	—	13.07.2018 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	—	—	—	68,35	98,49
36.	SA.51192(2019/N)	System wsparcia wysokosprawnej kogeneracji	Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji	15.04.2019	15.04.2019 - 31.12.2028	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wysokosprawną kogenerację	Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	-	-	-	-	92,21
37.	SA.54399(2019/X)	Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej	Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2018 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej		19.02.2019 - 31.12.2027	MŚP, duże przedsiębiorstwo	sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	Polski Instytut Sztuki Filmowej	—	—	—	35,86	85,87
38.	SA.56141(2020/N)	Przedłużenie programu przymusowej restrukturyzacji banków spółdzielczych i małych banków komercyjnych (29.04.2020-29.10.2020)	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji	29.04.2020	29.04.2020 - 29.10.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Sektor bankowy	Bankowy Fundusz Gwarancyjny	-	-	-	-	81,66

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
39.	SA.44685(2016/X) (zmiana SA.36499(2013/N))	Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	—	30.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów, pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc na badania środowiska, pomoc na inwestycje umożliwiające dostosowanie do standardów ochrony środowiska UE instalacji wymienionych w rozdziale 13 sekcji D pkt 2 lit. a-c załącznika XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi zarządów 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	23,08	5,40	20,23	35,12	80,27

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
40.	SA.57177(2020/X)	Kredyt na innowacje technologiczne (zmiana)	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	-	31.03.2020 - 31.12.2020	MŚP	pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	-	-	-	-	77,44
41.	SA.41495(2015/X)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	-	17.02.2015 - 31.12.2023	różne podmioty	pomoc regionalna, wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	7,96	16,08	33,78	55,98	66,84
42.	SA.46091(2016/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	25.06.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	Marszałkowie województw	-	241,32	174,79	72,26	59,35
43.	SA.51036(2018/N)	Pomoc na realizację projektów w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 listopada 2017 r. w sprawie pomocy publicznej na realizację projektów w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020	07.06.2018	07.06.2018 - 31.12.2023	MŚP, duże przedsiębiorstwa	sektor kolejowy - pomoc na koordynację transportu transport multimodalny i intermodalny	Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych	-	-	-	164,25	54,75
44.	SA.43254(2015/X)	Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	Marszałkowie województw	50,12	182,58	136,62	100,05	49,07

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
45.	SA.51573(2018/X) (zmiana SA.43595(2015/X))	Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 34a ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	-	01.07.2018 - 31.12.2020		regionalna pomoc inwestycyjna	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	-	-	-	26,94	30,74
46.	SA.43906(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	03.12.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Marszałkowie województw	-	12,23	48,58	64,52	24,58
47.	SA.52028(2018/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowej inwestycji	Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o wspieraniu nowych inwestycji Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej niektórym przedsiębiorcom na realizację nowych inwestycji Ustawa z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych Ustawa z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	-	05.09.2018 - 31.12.2020		regionalna pomoc inwestycyjna	Organy podatkowe	-	-	-	-	22,33
48.	SA.46088(2016/X)	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	-	18.06.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	-	2,26	129,05	6,05	18,21
49.	SA.47982(2017/X) (zmiana SA.42965(2015/X))	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	-	04.04.2017 - 30.06.2021	Podmioty prowadzące działalność w obszarze kultury	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu	-	726,08	26,11	0,96	17,68
50.	SA.47209(2016/X)	Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	03.12.2016 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Marszałkowie województw	-	-	10,31	27,45	17,40

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
51.	SA.52530(2019/N)	Ułgi w opłacie kogeneracyjnej dla odbiorców przemysłowych	Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie sposobu obliczania współczynnika intensywności zużycia energii elektrycznej przez odbiorcę przemysłowego	15.04.2019	15.04.2019 - 31.12.2028	MŚP, duże przedsiębiorstwa		Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	-	-	-	-	14,34
52.	SA.43179(2015/X)	Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział MŚP w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	-	19.09.2015 - 30.06.2021	MŚP	pomoc dla MŚP na usługi doradcze, pomoc dla MŚP na udział w targach	Marszałkowie województw	1,93	18,85	6,06	7,23	14,07
53.	XR119/2008	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie warunków udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	-	27.08.2008 - 31.12.2021	różne podmioty	pomoc regionalna	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	29,28	27,45	27,58	21,67	13,69
54.	SA.45151(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	-	21.08.2015 - 30.06.2021 (pomoc regionalna do 31.12.2020)	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na szkolenia, wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	67,09	12,41	7,03	55,91	13,33
55.	SA.48057(2017/X) (zmiana SA.44083(2016/X))	Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 stycznia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	-	01.02.2017 - 30.06.2021	MŚP	pomoc regionalna, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności	Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	-	-	0,56	4,84	11,23

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
56.	SA.49363(2017/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	29.10.2017 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	–	113,51	106,46	13,15	10,95
57.	SA.43908(2015/X)	Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na wcześniejsze dostosowanie do norm unijnych	Marszałkowie województw	–	0,01	–	2,21	10,53
58.	SA.44348(2016/X)	Kredyt na innowacje technologiczne	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	–	05.09.2015 - 31.03.2020	MŚP	pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP	Bank Gospodarstwa Krajowego	582,71	579,80	145,96	628,63	9,37
59.	SA.50427(2018/X) (zmiana SA.41495(2015/X))	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	–	09.01.2018 - 31.12.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych, lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	–	–	1,64	2,71	6,55
60.	SA.40693(2015/X) (zmiana X812/2009)	Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	6,26	5,69	5,91	6,18	5,89

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
61.	SA.46203(2017/N)	Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440)	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne Ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 marca 2013 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na tworzenie i umożliwienie dostępu do sieci szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013 Decyzja Komisji Europejskiej C (2007) 4568 w sprawie przyjęcia programu operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego objętego celem Konwergencji w Polsce Umowy z operatorami infrastruktury	21.12.2017	10.11.2011 - 21.12.2037	MŚP, duże przedsiębiorstwo, JST oferujące usługi dostępu hurtowego w sektorze teleinformatycznym	sektor telekomunikacyjny	Marszałek Lubelski, Podkarpacki, Podlaski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski	—	—	8,18	13,17	4,96
62.	PL 40/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 stycznia 2001 r. i zmienionego w trybie art. 6 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 10 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	2005	Od 13.05.2004	przedsiębiorstwa duże i z sektora motoryzacji, prowadzące działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych	pomoc regionalna pomoc inwestycyjna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	7,46	5,12	4,57	4,34	4,22
63.	SA.58255(2020/N)	Przedłużenie polskiego programu pomocy na ratowanie i restrukturyzację MŚP	Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o udzielaniu pomocy publicznej w celu ratowania lub restrukturyzacji przedsiębiorców	12.11.2020	12.11.2020 - 31.12.2026	MŚP	pomoc na ratowanie pomoc na restrukturyzację tymczasowa pomoc na restrukturyzację	Minister Rodziny i Polityki Społecznej Ministerstwo Finansów Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. Organy podatkowe	-	-	-	-	4,20
64.	SA.39770(2014/X)	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej - Stargard Szczeciński	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr XLII/490/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 września 2014 r.	—	01.07.2014 - 30.11.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargard Szczeciński	0,04	0,20	0,36	1,02	2,90

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
65.	SA.40339(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	-	11.11.2014 - 31.12.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,42	2,05	2,17	2,76	2,78
66.	SA.42843(2015/N)	Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2016-2021)	Art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2010 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do świadczenia usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych	27.11.2015	01.01.2016 - 31.12.2021	operatorzy pocztowi	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego; pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	Minister Cyfryzacji Minister Aktywów Państwowych	2,08	2,18	2,36	2,79	2,33
67.	SA.58757(2020/X) (zmiana SA.41471(2015/X))	Udzielanie pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	-	01.09.2020 - 30.06.2024	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie innowacyjności, na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania, dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, na finansowanie ryzyka pomoc na koszty rozpoznania działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe pomoc na studia wykonalności pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw regionalna pomoc inwestycyjna	Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	-	-	-	-	2,30

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
68.	SA.55396(2019/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 8 sierpnia 2019 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	-	24.08.2019 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	Pomoc dla klastrów innowacyjnych, na wspieranie innowacyjności, propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, gospodarowanie odpadami, Pomoc dla MŚP na udział w targach, koszty rozpoznania, Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe, studia wykonalności; pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	2,04
69.	SA.49970(2018/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury	Art. 87 ust. 7 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury	-	01.10.2017 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu	-	-	9,35	5,50	2,04
70.	SA.43592(2015/X)	Pomoc de minimis oraz pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	-	14.08.2015 - 30.06.2021	MŚP	pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc szkoleniowa, pomoc w formie subsydiów placowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pomoc w formie subsydiów placowych na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Minister Edukacji i Nauki, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Marszałkowie województw	0,46	1,77	4,12	2,69	1,97
71.	XR97/2007	Uchwała nr III/13/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	-	Do 31.12.2021	przedsiębiorcy realizujący nowe inwestycje, prowadzący działalność na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	3,98	6,03	4,75	3,44	1,72

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
72.	SA.47690(2017/N)	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	15.01.2018	08.03.2018 - 31.12.2020	MŚP	regionalna pomoc inwestycyjna	Marszałek Zachodniopomorski, Marszałek Pomorski	—	—	—	5,02	1,62
73.	XR185/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 I 2001 i zmienionego w trybie art. 6 ustawa z 2 X 2003 o zmianie ust. o spec. strefach ekonom i niektórych ustaw.	Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	—	16.08.2007 - 31.12.2021	różne podmioty	pomoc regionalna pomoc inwestycyjna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	6,33	5,47	4,37	4,87	1,60
74.	SA.43929(2015/X)	Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	Marszałkowie województw	0,08	8,96	1,03	1,75	1,45
75.	XR181/2007	Program pomocy w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr 157/XIV/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2007 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	—	01.10.2007 - 31.12.2027	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	1,00	0,99	0,99	0,99	1,00
76.	SA.41730(2015/X)	Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020	—	18.04.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesa zarządów 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	31,11	27,74	22,74	0,33	0,97

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
77.	SA.55626(2019/X)	Program udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w formie pożyczek i poręczeń	Uchwała nr 154/XII/19 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Programu udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w formie pożyczek i poręczeń"	-	11.11.2019 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Pomorski Fundusz Rozwoju Sp. z o.o.	-	-	-	-	0,60
78.	SA.40340(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	-	10.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	-	0,22	1,18	1,76	0,47
79.	SA.39771(2014/X)	Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	-	21.10.2014 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Rawicz	-	0,04	0,09	0,09	0,43
80.	XR101/2007	Program pomocy dotyczący zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	-	19.01.2007 - 31.12.2021	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	2,04	1,39	0,53	0,33	0,42
81.	SA.40694(2015/X) (zmiana X678/2009)	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	Art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	-	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Starostowie oraz Prezydenci miast na prawach powiatu	0,34	0,27	0,28	0,36	0,23
82.	N 526/2005	Program ramowy pomocy regionalnej udzielanej przez gminy na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	11.05.2006	Od 24.08.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe lub tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi	pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	3,34	1,20	0,75	0,86	0,22

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
83.	XR100/2007	Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT + na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	19.01.2007 - 31.12.2021	przedsiębiorcy innowacyjni lub prowadzący działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,17	0,17	0,30	0,18	0,18
84.	SA.45808(2016/XR)	Uchwała nr XI/127/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 2.07.2007 r. w sprawie: zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej nieruchomości położonych na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie gminy Zabrze	Art. 18 ust. 2 pkt 8 w związku z art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	11.09.2007 - 31.12.2020	przedsiębiorcy prowadzący działalność na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie gminy Zabrze	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Zabrze	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
85.	SA.44683(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	-	18.12.2015 - 30.06.2021	MŚP	pomoc szkoleniowa, na usługi doradcze	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	0,13
86.	SA.51875(2018/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021	Art. 28a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021	–	07.08.2018 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Sportu	–	–	–	0,09	0,08
87.	SA.56782(2020/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez PARP pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	-	03.03.2020 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwa	pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	-	-	-	-	0,05
88.	SA.40542(2015/X)	Uchwała nr LXIV/1642/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1642/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r.	–	10.11.2014 - 31.12.2021	przedsiębiorcy tworzący nowe inwestycje i prowadzący działalność na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Wrocław	–	–	–	0,01	0,02

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2016	2017	2018	2019	2020
89.	SA.46354(2016/X)	Uchwała nr XXII/160/2016 Rady Miejskiej w Paczkowie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie gminy Paczków	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr XXII/160/2016 Rady Miejskiej w Paczkowie z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje na terenie gminy Paczków	-	16.06.2016 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	regionalna pomoc inwestycyjna	Burmistrz Gminy Paczków	-	-	-	-	0,01
Ogółem													24 219,1

* Lista uwzględnia programy pomocowe w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2020 r., w tym programy, których termin obowiązywania wprawdzie upłynął przed 1 stycznia 2020 r., ale na ich podstawie w 2020 r. udzielono pomocy. W przypadku, gdy pomoc została udzielona na kilka lat, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, dane o niej mogą być przekazywane przez podmioty udzielające pomocy również po upływie okresu obowiązywania programu. Beneficjent nabył bowiem prawo do otrzymania pomocy jeszcze w trakcie tego okresu i zachował je po jego zakończeniu.

** Zgodnie z art. 349 pkt 2 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, przepisy wykonawcze wydane na podstawie poprzedniego brzmienia art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, tj. rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie później niż do 31 sierpnia 2020 r.

Załącznik 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2020 roku

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
1.	SA.59171(2020/X)	28.09.2020	Europejskie Centrum Filmowe CAMERIMAGE	574,3	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Prezydent Miasta Torunia	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
2.	SA.36222(2013/N)	08.07.2013	Zmiana pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli "Wieliczka"	45,0	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
3.	SA.61062(2021/X)	24.12.2020	Pomoc inwestycyjna dla Portu Lotniczego "Rzeszów-Jasionka" Sp. z o.o.	40,0	Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze”	lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych
4.	SA.57156(2020/X)	25.03.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "CLARIN - Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna" - Politechnika Wrocławska	25,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
5.	SA.61529(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Akademia Górniczo-Hutnicza im. S. Staszica	18,5	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
6.	SA.51767(2019/NN)	26.04.2019	Zmiana pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego Kopalni Soli „Bochnia”	15,7	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
7.	SA.100160	22.10.2020	Pomoc inwestycyjna na rzecz Regionalnego Portu Lotniczego Warmia i Mazury Sp. z o.o.	14,1	Marszałek Warmińsko-Mazurski	lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych
8.	SA.61260(2021/X)	22.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „ATOMIN 2.0 - Centrum badań materiałowych w skali ATOMowej dla INnowacyjnej gospodarki" - Uniwersytet Jagielloński	12,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
9.	SA.58559(2020/X)	20.08.2020	Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o.	12,1	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
10.	SA.61082(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji" - Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk	11,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
11.	SA.61182(2021/X)	29.12.2020	Dotacja celowa z tytułu poniesienia kwalifikowanych kosztów inwestycji - Foosung Poland Sp. z o.o.	11,0	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
12.	SA.61540(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL" - Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk	9,8	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
13.	SA.61630(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Instytut Chemii	7,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
14.	SA.61426(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem" - Instytut Chemii Bioorganicznej PAN Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe	7,7	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
15.	SA.61261(2021/X)	22.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Centrum Rozwoju Terapii Chorób Cywilizacyjnych i Związanych z Wiekami” - Uniwersytet Jagielloński - Collegium Medicum	7,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
16.	SA.61532(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Politechnika Wroclawska	6,6	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
17.	SA.61656(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	5,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
18.	SA.38122(2014/N)	10.06.2014	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu (kopalnie węgla kamiennego "Guido" oraz "Królowa Luiza")	5,2	Minister Aktywów Państwowych	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
19.	SA.59866(2020/X)	10.11.2020	Zwiększenie efektywności energetycznej budynków administracji rządowej (Centrum Obsługi Administracji Rządowej Instytucja Gospodarki Budżetowej)	5,2	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną
20.	SA.61424(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” - Instytut Łączności - Państwowy Instytut Badawczy	5,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
21.	SA.39050(2015/N)	17.07.2015	OGP Gaz-System S.A. (pomoc na realizację inwestycji w sieci przesyłowe gazu ziemnego w Polsce)	4,9	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	sektor gazowy
22.	SA.47662(2017/N)	28.01.2019	Pomoc dla LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o.	4,7	Wójt Gminy Kobierzyce	regionalna pomoc inwestycyjna
23.	SA.61657(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Gdańska	4,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
24.	SA.61422(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” - Politechnika Wroclawska	4,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
25.	SA.61423(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” - Politechnika Gdańska	4,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
26.	SA.61425(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” - Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	4,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
27.	SA.61421(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Krajowe laboratorium sieci i usług 5G wraz z otoczeniem” - Politechnika Warszawska	4,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
28.	SA.61419(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „NSMET - Narodowa Sieć Metrologii Współrzędnościowej” - Politechnika Krakowska	3,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
29.	SA.61658(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Wroclawska	3,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
30.	SA.61420(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „NSMET - Narodowa Sieć Metrologii Współrzędnościowej” - Politechnika Poznańska	3,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
31.	SA.57701(2020/X)	06.05.2020	Pomoc dla GFT Poland Sp. z o.o.	2,3	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
32.	SA.60210(2020/X)	30.11.2020	Erkado Radom Sp. z o.o.	2,1	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
33.	SA.61530(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Instytut Chemii Bioorganicznej PAN PCSS	2,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
34.	SA.58168(2020/X)	09.07.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "SOLARIS - Narodowe Centrum Promieniowania Synchrotronowego" - Uniwersytet Jagielloński	2,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
35.	SA.61528(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Stanowisko badawcze wodorowe wysokociśnieniowe" - Instytut Nafty i Gazu - Państwowy Instytut Badawczy	1,8	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
36.	SA.61663(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Narodowe Centrum	1,6	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
37.	SA.58911(2020/X)	05.10.2020	Alcon Polska Sp. z o.o.	1,5	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
38.	SA.56784(2020/X)	06.03.2020	Instalacja demonstracyjna do rozdzielenia mieszanin odpadów czynników chłodniczych - PROZON Fundacja Ochrony Klimatu	1,3	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
39.	SA.61587(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Uniwersytet Warszawski	1,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
40.	SA.56688(2020/X)	27.01.2020	Pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów udzielana Zakładowi Utylizacji Odpadów Komunalnych Sp. z o.o. w Mielcu	1,2	Marszałek Podkarpacki	pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów
41.	SA.61180(2021/X)	07.12.2020	Dotacja celowa z tytułu utworzenia nowych miejsc pracy - Hyland Poland Sp. z o.o.	1,2	Minister Rozwoju, Pracy i Technologii	regionalna pomoc inwestycyjna
42.	SA.61584(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	1,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
43.	SA.61583(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Politechnika Wrocławska	1,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
44.	SA.61661(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Świętokrzyska	1,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
45.	SA.59852(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Tumult w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	1,0	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
46.	SA.61660(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Białostocka	1,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
47.	SA.61588(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Instytut Badań Literackich PAN	1,0	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
48.	SA.61175(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
49.	SA.61181(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Gdańska	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
50.	SA.61659(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Częstochowska	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
51.	SA.61178(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Wrocławska	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
52.	SA.61581(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Instytut Podstaw Informatyki PAN	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
53.	SA.61662(2021/X)	29.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. Krajowy Magazyn Danych. Uniwersalna infrastruktura dla składowania i udostępniania danych oraz efektywnego przetwarzania dużych wolumenów danych w modelach HPC, BigData i sztucznej inteligencji - Politechnika Łódzka	0,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
54.	SA.56785(2020/X)	06.03.2020	Instalacja demonstracyjna do rozdziału mieszanin odpadów czynników chłodniczych - Chemat Sp. z o.o.	0,8	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
55.	SA.61582(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Instytut Sztuki PAN	0,7	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
56.	SA.61154(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Warszawski	0,7	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
57.	SA.57146(2020/X)	25.03.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "CLARIN - Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna" - Uniwersytet Łódzki	0,6	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
58.	SA.61589(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Instytut Historii PAN	0,6	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
59.	SA.61576(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL”- Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	0,5	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
60.	SA.61172(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa - Państwowy Instytut Badawczy	0,5	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
61.	SA.59846(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji "Biuro Kultury" w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,5	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
62.	SA.57158(2020/X)	25.03.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "CLARIN - Wspólne zasoby językowe i infrastruktura technologiczna" - Uniwersytet Wrocławski	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
63.	SA.61174(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
64.	SA.61152(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Koszalińska	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
65.	SA.61167(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Łódzka	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
66.	SA.61177(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Świętokrzyska	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
67.	SA.61534(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Instytut Informatyki Teoretycznej i Stosowanej PAN	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
68.	SA.59860(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Toruńskiej Agendy Kulturalnej w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,4	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
69.	SA.61171(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Zielonogórski	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
70.	SA.61165(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Białostocka	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
71.	SA.61531(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Politechnika Gdańska CI TASK	0,4	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
72.	SA.61590(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL” - Instytut Języka Polskiego PAN	0,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
73.	SA.61170(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie	0,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
74.	SA.59844(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Centrum Sztuki Współczesnej "Znaki Czasu" w Toruniu w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,3	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
75.	SA.61164(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy	0,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
76.	SA.61533(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Narodowe Centrum Badań Jądrowych	0,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
77.	SA.61166(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Częstochowska	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
78.	SA.61179(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
79.	SA.61578(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL”- Politechnika Poznańska	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
80.	SA.61169(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Politechnika Rzeszowska	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
81.	SA.61535(2021/X)	30.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. "Narodowa infrastruktura superkomputerowa dla EuroHPC - EuroHPC PL" - Centrum Fizyki Teoretycznej PAN	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
82.	SA.61577(2021/X)	28.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „Cyfrowa infrastruktura badawcza dla humanistyki i nauk o sztuce DARIAH-PL”- Uniwersytet Wrocławski	0,2	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
83.	SA.58634(2020/X)	07.09.2020	Demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z elewacji budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Piłsudskiego 65, Dojazd 27 i Paderewskiego 7 w Zawierciu oraz termoizolacja budynków - Spółdzielnia Mieszkańcowa "ZAWIERCIE"	0,2	Marszałek Śląski	pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
84.	SA.59850(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Muzeum Ziemi Chełmińskiej w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,2	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
85.	SA.59851(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Nowa Sztuka Wet Music w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,2	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
86.	SA.59847(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Czarny Karzeł w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,2	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
87.	SA.59855(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla SOS Music Remigiusz Trawiński i Wojciech Zaguta Sp. J. w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,2	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
88.	SA.61176(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	0,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
89.	SA.59845(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji "Serca Bicie" w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
90.	SA.61168(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu	0,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
91.	SA.61151(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Opolski	0,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
92.	SA.59853(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla HiFly spółka cywilna Arkadiusz Iwański, Arkadiusz Wiśniewski w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
93.	SA.61153(2021/X)	09.12.2020	Dotacja zwrotna na realizację projektu pn. „PIONIER-LAB - Krajowa Platforma Integracji Infrastruktur Badawczych z Ekosystemami Innowacji” - Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	0,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
94.	SA.58635(2020/X)	04.09.2020	Demontaż, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z elewacji budynków mieszkalnych zlokalizowanych przy ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 77 i 79 w Zawierciu oraz termomodernizacja budynków - Spółdzielnia Mieszaniowa "HUTNIK" w Zawierciu	0,1	Marszałek Śląski	pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów
95.	SA.59854(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Świeciu w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
96.	SA.59858(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Stowarzyszenia KOLOROFFON w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa sprawy / beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
97.	SA.59856(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Stowarzyszenia Artystycznego Eljazz w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
98.	SA.59859(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Teatru Polskiego im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
99.	SA.59849(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Kultury Pozytywka w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
100.	SA.59848(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Fundacji Farbiarnia w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
101.	SA.59857(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Stowarzyszenia GET UP w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
102.	SA.59861(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Toruńskiej Orkiestry Symfonicznej w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
103.	SA.59843(2020/X)	04.11.2020	Pomoc dla Centrum Kultury Dwór Artusa w ramach projektu Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę 2020	0,1	Marszałek Kujawsko-Pomorski	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
Ogółem				924,6		

Załącznik 3. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy kryzysowej w 2020 roku

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2020 roku [mln zł]
1.	SA.56996(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	27.04.2020 - 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	zaliczka zwrotna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	60 469,4
2.	SA.56922(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	23.04.2020 - 31.12.2021	Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Wójtowie gmin Burmistrzowie i prezydenci miast Starostowie powiatów Marszałkowie województw Organy wykonawcze JST	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie refundacja pożyczka warunkowo umorzona zwolnienie z podatku obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku odroczenie terminu płatności podatku odroczenie terminu płatności opłaty (składki, wpłaty) rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty) umorzenie opłaty (składki, wpłaty) umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary) zwolnienie z opłaty zaniechanie pobory opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę pozostała pomoc kryzysowa	27 953,4
	SA.57282(2020/N) zmiana SA.56922(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (Zwiększenie budżetu programu dotacji dla instytucji kultury)	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	23.04.2020 - 31.12.2021	Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu	Podmioty działające w sektorze kultury, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	362,5
	SA.58481(2020/N) zmiana SA.56922(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do wynagrodzeń, ulgi podatkowe i w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne oraz inne środki (zmiana programu SA.56922(2020/N) w zakresie środka nr 3 - mikropożyczki i nr 5 - zwolnienia z podatku od nieruchomości)	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	23.04.2020 - 31.12.2021	Wójtowie gmin Burmistrzowie i prezydenci miast Starostowie powiatów	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie pożyczka warunkowo umorzona zwolnienie z podatku	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	0,4

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2020 roku [mln zł]
3.	SA.57015(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc państwa w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	30.04.2020 - 31.12.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie pożyczka preferencyjna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	1 771,0
4.	SA.59158(2020/N)	COVID-19: Pomoc publiczna dla PLL LOT S.A.	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	22.12.2020 - 30.09.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A. Minister Aktywów Państwowych	PLL LOT S.A.	pożyczka preferencyjna wniesienie kapitału	pozostała pomoc kryzysowa	1 544,8
5.	SA.56876(2020/N)	Polski program gwarancji publicznych na wsparcie gospodarki w związku z pandemią koronawirusa	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	03.04.2020 - 31.12.2021	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja poręczenie	pozostała pomoc kryzysowa	1 291,3
6.	SA.59017(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - pomoc na pokrycie szkód ponoszonych przez lotniska (zmiana)	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	26.10.2020 - 31.12.2020	Minister Infrastruktury	Porty lotnicze	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia	138,9
7.	SA.57306(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - pożyczki płynnościowe	ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	25.05.2020 - 30.06.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna	pozostała pomoc kryzysowa	93,6
8.	SA.57452(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Gwarancje faktoringu	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	23.07.2020 - 31.12.2021	Prezes Banku Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	55,0
9.	SA.57054(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - umorzenie pożyczek	ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	29.05.2020 - 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	pożyczka preferencyjna umorzenie opłaty (składki, wpłaty)	pomoc udzielana na naprawienie szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia pozostała pomoc kryzysowa	54,8

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2020 roku [mln zł]
10.	SA.57519(2020/N)	Pomoc na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomoc inwestycyjna na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, udzielana w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020	ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 15 lipca 2020 r. w sprawie udzielania pomocy na działalność badawczo-rozwojową związaną z wystąpieniem pandemii COVID-19, pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę służącą do testowania i przygotowania do masowej produkcji produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz pomocy inwestycyjnej na produkcję produktów służących zwalczaniu pandemii COVID-19, w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020	18.06.2020 - 31.12.2021	Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej Marszałkowie województw	Instytuty badawcze, uczelnie wyższe Przedsiębiorstwa prowadzące działalność badawczo-rozwojową lub produkcyjną związaną z branżą medyczną i leczniczą	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie zaliczka zwrotna	pomoc inwestycyjna na produkcję wyrobów związanych z COVID-19 pomoc na infrastrukturę badawczą i testy związane z COVID-19 pomoc na projekty badawczo-rozwojowe związane z COVID-19	53,5
11.	SA.57191(2020/N)	Polska pomoc publiczna w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 na wsparcie polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 26 maja 2020 r. w sprawie udzielania pomocy w uproszczonej formie wsparcia zwrotnego ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu oraz z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	28.05.2020 - 31.12.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	gwarancja kredyt preferencyjny poręczenie pożyczka preferencyjna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	45,5
12.	SA.60376(2020/N)	Wsparcie dla przedsiębiorstw dotkniętych skutkami ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej, powziętych w celu przeciwdziałania COVID-19	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	21.12.2020 - 31.12.2021	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Dyrektorzy wojewódzkich urzędów pracy Starostowie powiatów i prezydenci miast na prawach powiatu	Przedsiębiorstwa i osoby prowadzące działalność gospodarczą, działające w branżach na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie umorzenie opłaty (składki, wpłaty) zwolnienie z opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	39,7
13.	SA.56896(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	16.04.2020 - 31.12.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poręczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	28,2

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2020 roku [mln zł]
	SA.58848(2020/N) zmiana SA.56896(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe COVID-19 - w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z funduszy UE	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	13.11.2020 - 31.12.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poręczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	0,6
14.	SA.58102(2020/N)	Wsparcie dla touroperatorów dotkniętych COVID-19	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	21.09.2020 - 31.03.2021	Prezes Zarządu Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	Podmioty prowadzące działalność w branży turystycznej	pożyczka preferencyjna zwolnienie z opłaty dotacja lub inne bezwrotne świadczenie	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę; pozostała pomoc kryzysowa	25,7
15.	SA.61173(2021/N)	Pomoc publiczna w formie pożyczki na bieżące koszty prowadzenia działalności dla organizacji pozarządowych i organizacji pożytku publicznego oraz dofinansowanie do kosztów wynagrodzeń pracowników kościelnych osób prawnych	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	24.06.2020 - 31.12.2021	Wójtowie gmin Burmistrzowie i prezydenci miast Starostowie powiatów	Organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego, kościoły	dotacja lub inne bezwrotne świadczenie pożyczka warunkowo umorzona	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	15,6
16.	SA.56979(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - dopłaty do oprocentowania	ustawa z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami covid-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19	10.04.2020 - 30.06.2021	Banki, które podpisały umowę o współpracy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	9,6
17.	SA.57726(2020/N)	Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	28.07.2020 - 30.06.2021	Starostowie powiatów i prezydenci miast na prawach powiatu Organy stanowiące JST	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	obniżenie wysokości opłaty zaniechanie poboru opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	5,4
	SA.59915(2020/N) zmiana SA.57726(2020/N)	Pomoc publiczna w formie pomniejszenia opłaty za użytkowanie wieczyste i niepobierania czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych	11.12.2020 - 30.06.2021	Starostowie powiatów i prezydenci miast na prawach powiatu Organy stanowiące JST	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	obniżenie wysokości opłaty zaniechanie poboru opłaty	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	0,0
18.	SA.57172(2020/N)	Polskie środki antykryzysowe - COVID-19 - Ordynacja podatkowa	ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	10.04.2020 - 30.06.2021	Wójtowie gmin Burmistrzowie i prezydenci miast Naczelnicy urzędów skarbowych	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	odroczenie terminu płatności podatku odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami rozłożenie na raty płatności podatku rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	pozostała pomoc kryzysowa	0,6

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Okres obowiązywania	Podmiot udzielający pomocy	Beneficjenci pomocy	Forma pomocy	Przeznaczenie pomocy	Wartość pomocy w 2020 roku [mln zł]
19.	SA.57065(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - udzielane w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z ponownego wykorzystania zasobów zwróconych z instrumentów finansowych na lata 2007-2013	ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie udzielania pomocy ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19	01.05.2020 - 31.12.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poręczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	0,04
	SA.58849(2020/N) zmiana SA.57065(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - udzielane w formie pożyczek i gwarancji finansowanych z ponownego wykorzystania zasobów zwróconych z instrumentów finansowych na lata 2007-2013	ustawa z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r.	13.11.2020 - 30.06.2021	Pośrednicy finansowi	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	pożyczka preferencyjna kredyt preferencyjny poręczenie gwarancja	pozostała pomoc kryzysowa	0,0
20.	SA.57055(2020/N)	Polskie środki antykrzysowe - COVID-19 - tarcza finansowa dla dużych przedsiębiorstw - inwestycje kapitałowe	ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	11.06.2020 - 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A.	Duże przedsiębiorstwa	wnieście kapitału konwersja wierzytelności na akcje lub udziały	pozostała pomoc kryzysowa	0,0
21.	SA.58185(2020/N)	Pomoc publiczna udzielana przez Lasy Państwowe	ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2	29.10.2020 - 31.03.2021	Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych	Podmioty, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19	umorzenie opłaty umorzenie w całości lub w części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty umorzenie kary lub odstąpienie od nałożenia kary	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę	0,0
22.	SA.59763(2020/N)	COVID-19 - Tarcza finansowa dla MŚP 2.0 (pomoc w formie dotacji dla mikro- i w formie dopłat do niepokrytych kosztów stałych dla małych i średnich przedsiębiorstw)	ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju	23.12.2020 - 31.12.2021	Polski Fundusz Rozwoju S.A. PFR Ventures	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, na które negatywnie wpłynęła sytuacja wywołana COVID-19 ⁴⁷	zaliczka zwrotna	pomoc rekompensująca negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19, udzielana w ramach limitu 800 tys. euro na przedsiębiorcę pozostała pomoc kryzysowa	0,0
Ogółem									93 959,5

⁴⁷ Z pomocy kryzysowej w ramach programu SA.59763(2020/N) mogły skorzystać także podmioty, które pod względem liczby zatrudnionych osób i obrotów kwalifikują się do sektora MŚP, jednak utraciły ten status z uwagi na udział podmiotu publicznego.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

**RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE
UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM
W 2020 ROKU**

Warszawa, grudzień 2021 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	11
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	11
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy	12
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	16
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	18
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według województw	23
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	26
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjentów	27
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	29
IV. PODSUMOWANIE	30

I. POMOC DE MINIMIS I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 z późn. zm., str. 1, dalej: rozporządzenie 1407/2013)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów (uwzględnia się wszelką pomoc *de minimis* otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Ponadto od 29 kwietnia 2012 roku obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (dalej: rozporządzenie 360/2012)³, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych i związany jest ściśle z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem, pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy *de minimis* do wysokości 500 tys. euro w ciągu 3 kolejnych lat podatkowych.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc *de minimis* nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy *de minimis* jest stosunkowo duża (w roku 2020 wyniosła 8 056 mln zł)⁴, od 2008 roku Prezes UOKiK przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Niniejszy raport dotyczy pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż niniejszy raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych⁵, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tym sektorze. Raport obejmuje także pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem 360/2012.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

¹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5, z późn. zm.).

² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 47.

³ Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.

⁴ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 16 sierpnia 2021 r.

⁵ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9)⁶. Pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 oraz rozporządzeniem 360/2012:

- łączna kwota pomocy *de minimis* dla danego beneficjenta nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech kolejnych lat podatkowych, 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów oraz 500 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury i transportu),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 6 rozporządzenia 1407/2013 oraz art. 3 rozporządzenia 360/2012, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tę pomoc oświadczenie w formie pisemnej lub elektronicznej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat. Zobowiązanie to zostało odzwierciedlone w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej⁷, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia) o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

Zaświadczenia o pomocy *de minimis*, o których szczegółowo mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie⁸, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Umożliwiają one weryfikowanie nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony poprzez udzielenie nowej pomocy, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis* w centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazie danych o udzielonej

⁶ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy *de minimis* w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35, z późn. zm.).

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 743.

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 350.

pomocy *de minimis* (obsługiwanej przez aplikację SHRIMP). Baza ta, stanowiąca część centralnego systemu sprawozdawania pomocy publicznej, umożliwi podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* dodatkową weryfikację bezpośrednio przed udzieleniem pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji zbadania możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do przekazywania poprzez aplikację SHRIMP sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy *de minimis* w 2020 roku.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami *rozporządzenia 1407/2013* oraz *rozporządzenia 360/2012* i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocowych *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w jej udzielaniu (niezgodność z przepisami *rozporządzenia 1407/2013* oraz *rozporządzenia 360/2012*) oraz sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Przy sporządzaniu niniejszego raportu przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu *Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku*.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1 Statystyka ogólna

Wskaźniki	2019	2020
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,62 tys.	3,67 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	252 tys.	284 tys.
Liczba przypadków pomocy	720 tys.*	677 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,85	2,38
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	22,8 tys. zł (5,3 tys. euro**)	28,3 tys. zł (6,4 tys. euro**)

*Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnej formie, źródle pochodzenia,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

**Przyjmując średnie kursy: w 2019 r. 1 euro = 4,2980 zł, w 2020 r. 1 euro = 4,4448 zł.

Tabela 2 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2020		
	mln zł	mln euro	% PKB
	8 056,3	1 812,5	0,35

Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku wyniosła 8 056,3 mln zł, co stanowi 1 812,5 mln euro⁹. Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom w 2020 roku stanowiła **0,35 proc. PKB**.

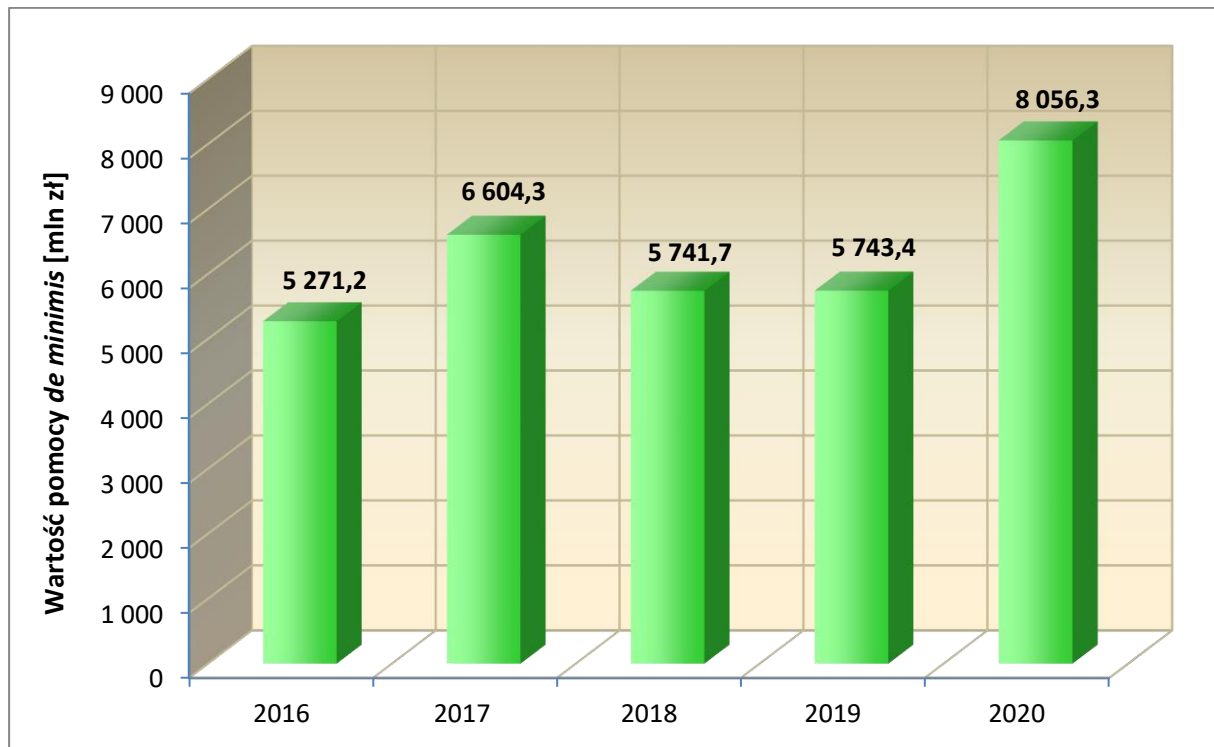
W porównaniu z rokiem poprzednim, w 2020 wzrosła zarówno liczba beneficjentów pomocy *de minimis* - zwiększenie o ok. 32 tys. w porównaniu do roku poprzedniego, jak i wartość pomocy *de minimis* przypadająca średnio na jednego beneficjenta - zwiększenie o ok. 25 proc. w stosunku do roku 2019. W 2020 r. o ok. 42 tys. spadła liczba przypadków pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem 2019, natomiast wartości pomocy wzrosła o ok. 2,3 mld zł.

Na wykresie 1 przedstawiono wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2016-2020. W 2017 roku wartość udzielonej pomocy wyniosła 6 604,3 mln zł, co oznaczało wzrost o ponad 25 proc. w porównaniu z rokiem 2016. Następnie w 2018 roku wartość pomocy *de minimis* spadła w stosunku do roku poprzedniego o ponad 13 proc. W 2019 roku nastąpił

⁹ Przyjmując średni kurs w 2020 roku: 1 euro = 4,4448 zł.

niewielki wzrost wartości pomocy *de minimis* o ok. 2 proc. w porównaniu z wartością pomocy udzieloną rok wcześniej. Natomiast w 2020 roku nastąpił znaczący wzrost wartości pomocy *de minimis* o ok. 40 proc.

Wykres 1 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2016-2020

Na przetłome lat 2016-2019 wartość udzielonej pomocy *de minimis* ulegała zmianom w zależności od ukierunkowania polityki finansowej kraju. I tak też na początku omawianego okresu w 2017 roku nastąpił znaczny wzrost wartości pomocy (o ponad 25 proc. w stosunku do roku poprzedniego), który wynikał w dużej mierze ze zwiększenia wartości pomocy udzielanej w ramach projektów unijnych finansowanych ze środków perspektywy finansowej 2014-2020, a także na podstawie: ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹⁰ oraz ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości¹¹, czy też ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020¹².

Spadek wartości udzielonej pomocy *de minimis* w 2018 roku wynikał przede wszystkim ze znacznego zmniejszenia się wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹³ (o ponad 40 proc.) oraz ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (spadek wartości o 20 proc.). Przełożyło się to na ogólny spadek wartości

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 818.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 299.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 2137.

¹³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, 1162 i 1621.

pomocy *de minimis* w 2018 roku, pomimo dalszego wzrostu wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wartość pomocy *de minimis* w przypadku 2019 roku uległa nieznacznemu zwiększeniu w porównaniu do roku poprzedniego (zwiększenie o 1,7 mln zł). Niewielki wzrost wartości wynikał m.in. z rozpoczęcia udzielania pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów¹⁴. Ponadto znaczący wzrost w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹⁵.

Natomiast w 2020 r. zanotowany został znaczący wzrost o ponad 40% udzielonej pomocy *de minimis* w porównaniu do wartości z 2019 roku. Co stanowiło kontynuację rozpoczętych w roku ubiegłym procesów - o czym świadczy kilkunastoprocentowy wzrost udzielanej pomocy na podstawie m.in. ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Ponadto znaczący wzrost w porównaniu do roku poprzedniego nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Szczegóły zostały przedstawione w dalszej części raportu.

Z porównania wielkości udzielonej pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE¹⁶ i pomocy *de minimis* wynika, że pomocy *de minimis* udziela się zdecydowanie mniej, co jest zrozumiałe ze względu na ograniczenie wielkości pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jednego przedsiębiorcę. W 2016 roku wartość pomocy *de minimis* stanowiła ok. 17,5 proc. całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w Polsce. Następnie udział ten zaczął maleć, osiągając w 2017 roku - zaledwie 13,5 proc. Warto zauważyć, że pomimo spadku udziału w całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej, wartość pomocy *de minimis* w latach 2016-2017 wzrosła. W 2018 roku, udział pomocy *de minimis* wzrósł do ok. 17,5 proc., mimo spadku wartości całkowitej udzielonej pomocy. Natomiast w 2019 roku wartość udzielonej pomocy *de minimis* spadła do poziomu 13,5 proc całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w tym roku. W 2020 roku poziom pomocy *de minimis* wzrósł do najwyższego dotąd poziomu 18,1 proc.

W omawianym okresie (2016-2020) tendencja zmian wartości pomocy publicznej (wzrost lub spadek) była często zbieżna z tendencją zmian pomocy *de minimis*. W 2017 roku wartość pomocy *de minimis* wzrosła o 25 proc., natomiast pomocy publicznej o prawie 70 proc. Było to skutkiem udzielania znacznej pomocy publicznej z przeznaczeniem na rozwój regionalny, prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne oraz rozwój sektora

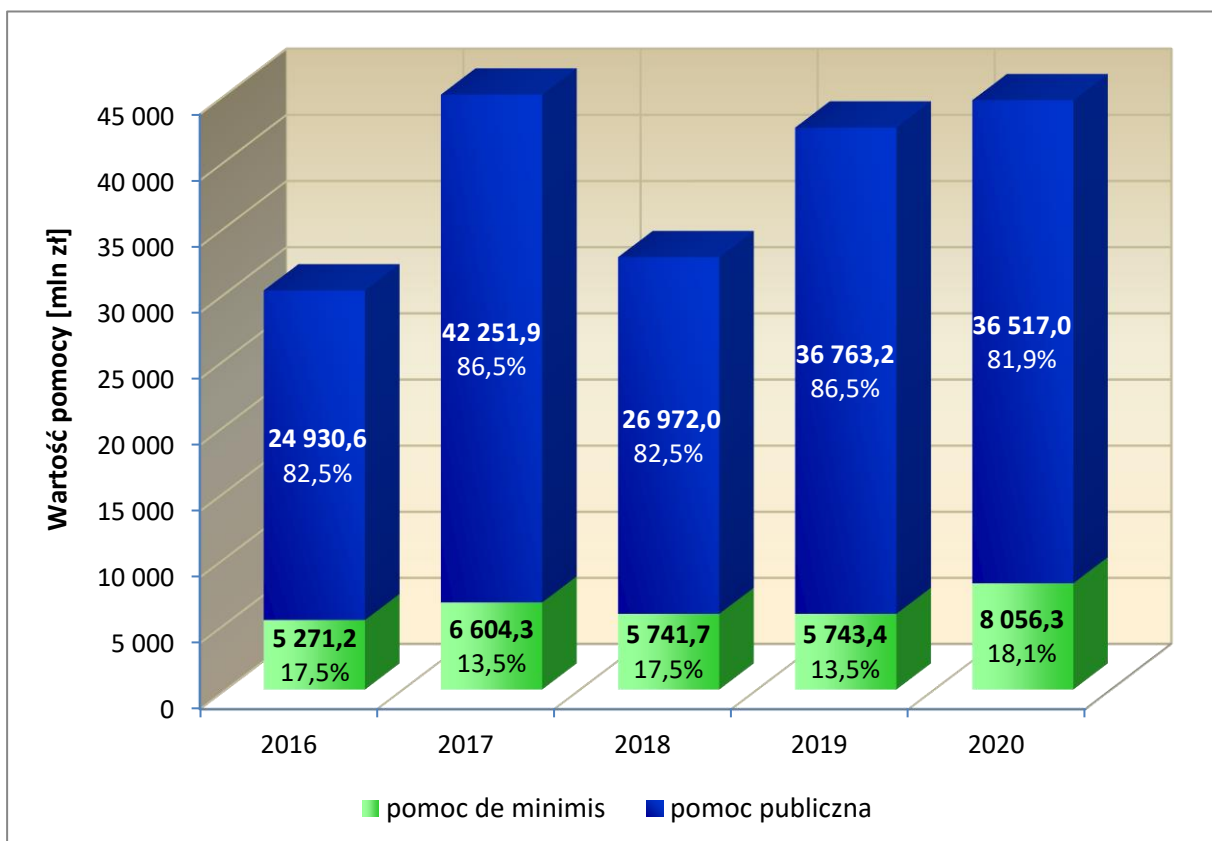
¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 2040.

¹⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 442, 1535.

¹⁶ Dalej zwana także pomocą publiczną.

telekomunikacyjnego w ramach projektów dofinansowanych ze środków unijnych z perspektywy finansowej na lata 2014-2020. W 2018 roku nastąpił spadek wartości pomocy do poziomu z 2016 roku: wartość pomocy *de minimis* spadła o 13 proc., a pomocy publicznej o 36 proc. Poziom pomocy *de minimis* w 2019 roku ustabilizował się - zanotowana wartość była zbliżona do tej z 2018 roku. Natomiast w przypadku pomocy publicznej ta uległa znaczącemu zwiększeniu o 36 proc. nie osiągając jednak najwyższego zanotowanego poziomu z 2017 roku. Spowodowane było to wzrostem udzielania pomocy publicznej w sektorze transportu lądowego m.in. dla kolei czy też przewozów autobusowych. Podobny poziom pomocy publicznej utrzymał się i w 2020 roku - niewielki spadek o ok. 5 proc. W przypadku pomocy *de minimis* poziom udzielonej pomocy, stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 40 proc., osiągając do tej pory najwyższy poziom 18,1 proc.

Wykres 2 Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2016-2020

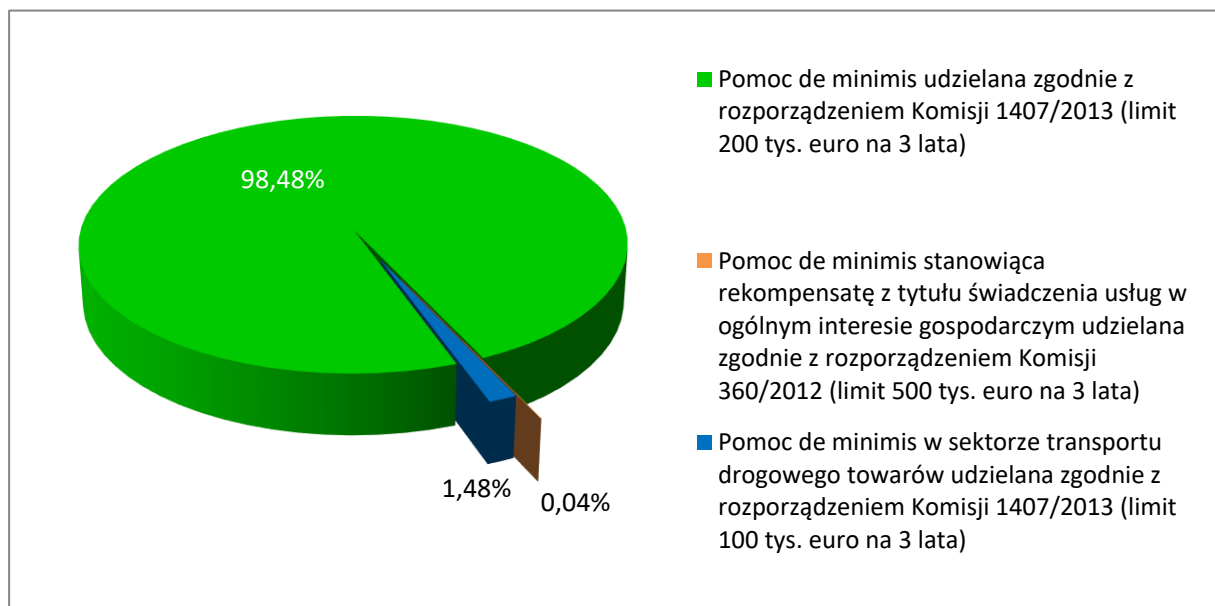

III. POMOC *DE MINIMIS* W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2020 roku najwięcej pomocy *de minimis* (7 933,8 mln zł, tj. 98,48 proc.) udzielono zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013, gdzie limit dla jednego przedsiębiorcy wynosi 200 tys. euro na 3 lata podatkowe. Pozostałe rodzaje pomocy *de minimis* stanowiły niewielki odsetek pomocy udzielonej w 2020 roku. Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego towarów (limit 100 tys. euro na 3 lata podatkowe) udzielana zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013 stanowiła jedynie 1,48 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (118,9 mln zł). Najmniej udzielono jej natomiast zgodnie z rozporządzeniem 360/2012 (limit 500 tys. euro na 3 lata podatkowe) - 3,6 mln zł, co stanowiło zaledwie 0,04 proc. Powyższe dane zostały przedstawione na wykresie 3.

Wykres 3 Wartość pomocy *de minimis* w 2020 r. według jej rodzaju

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszym raporcie dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono formy pomocy przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty i w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
umorzenie kosztów procesu sądowego		

B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału do spółki
C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów sądowych
D	D1	poręczenia i gwarancje
E inne		

Wśród form pomocy *de minimis*, podobnie jak w 2019 roku, dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje i ulgi podatkowe (6 123,2 mln zł). Udział wartości pomocy udzielonej w formach z grupy A w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł 76 proc. i był niższy o 4,3 proc. od udziału w roku poprzednim (ok. 80 proc. w 2019 r.)

Wzrost wartości pomocy *de minimis* nastąpił w grupie B, czyli subsydiach kapitałowo-inwestycyjnych. Pomoc udzielona w 2020 roku wyniosła 7 mln zł (0,09 proc. całej pomocy *de minimis*) i była wyższa o 1,1 mln zł (o ok. 19 proc.) w stosunku do roku poprzedniego.

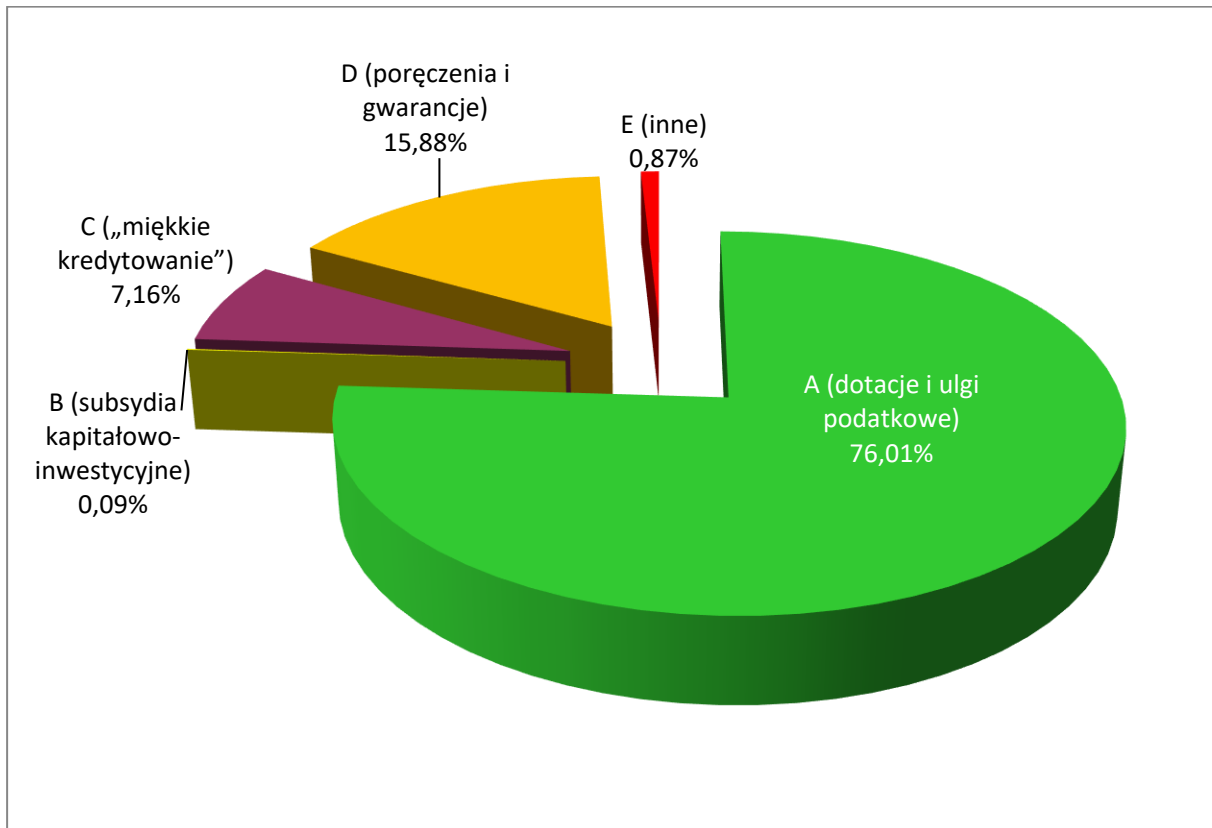
Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w formie pomocy z grupy C, czyli tzw. „miękkiego kredytowania”, osiągnęła wartość 576,5 mln zł (7,16 proc. pomocy *de minimis* ogółem), co oznacza wzrost o 128,6 mln zł (o ok. 29 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Pomoc *de minimis* z grupy D (poręczenia i gwarancje kredytowe) wzrosła znacząco o 672,7 mln zł (o 110,9 proc.) i wyniosła w 2020 roku 1 279,1 mln zł (ok. 15,9 proc. całej pomocy *de minimis*).

Pomoc *de minimis* stanowiąca grupę E - inne wyniosła w 2020 roku 70,4 mln zł. Forma E wskazywana jest wtedy, gdy podmiot udzielający pomocy nie zdołał jej zakwalifikować do żadnej z form określonej kodami.

Podsumowując, zaobserwowany w 2020 roku wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem 2019, przetożył się na zwiększenie wartości pomocy udzielonej w większości form pomocy. Największy wzrost wystąpił w podgrupie A1 obejmującej pomoc w formie **dotacji i refundacji** - w 2020 roku pomocy udzielono o 1 375,5 mln zł (33 proc.) więcej niż w 2019 roku. Znaczny wzrost nastąpił również w podgrupie D - pomoc udzielana w formie **poręczeń i gwarancji** była większa o 672,7 mln zł (o 110,9 proc.) w porównaniu z rokiem wcześniejszym.

Wykres 4 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku

Analizując bardziej szczegółowo strukturę pomocy *de minimis* w podziale według formy pomocy zauważyć można zdecydowaną przewagę pomocy udzielanej w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 68,6 proc. (spadek udziału o 3,7 punktu procentowego¹⁷ w porównaniu z rokiem poprzednim) całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku.

Drugiej co do wielkości pomocy *de minimis* udzielono w formie poręczeń i gwarancji (grupa D1), przy czym udział tych form w ogólnej wartości udzielonej pomocy w 2020 roku wzrósł (z 10,6 proc. w 2019 roku do 15,9 proc. w 2020 roku).

Udział pomocy *de minimis* udzielonej w formie ulg podatkowych (podgrupa A2) w ogólnej wartości pomocy *de minimis* zmalał (z 8 proc. do 7,4 proc.).

W przypadku pomocy udzielanej w formach z podgrupy C2 (odroczenia, rozłożenia na raty) udział zmniejszył się z 4,5 proc. w 2019 roku do 4,2 proc. w 2020 roku. W omawianej podgrupie pomoc *de minimis* była przyznawana głównie w formie rozkładania na raty opłat, składek, wpłat i zaległości podatkowych, w tym wraz z odsetkami. Z kolei udział pomocy w formie pożyczek preferencyjnych (podgrupa C1) zmniejszył się z 3,3 proc. do 3 proc. Zmniejszył się również nieznacznie udział (w ogólnej pomocy *de minimis*) pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) - z 0,1 proc. w 2019 roku do 0,09 proc. w 2020 roku.

Szczegółowe dane na ten temat zawarte są w tabeli 4.

¹⁷ Dalej także p.p.

Tabela 4 Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy

Forma pomocy	2019			2020		
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	4 610,1	100,00%	80,27%	↗ 6 123,2	100,00%	76,01%
A1 - dotacje i refundacje	4 149,6	90,01%	72,25%	↗ 5 525,1	90,23%	68,58%
A2 - ulgi podatkowe	460,5	9,99%	8,02%	↗ 598,1	9,77%	7,42%
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	5,9	100,00%	0,10%	↗ 7,0	100,00%	0,09%
B1 - wniesienie kapitału	5,9	100,00%	0,10%	↗ 7,0	100,00%	0,09%
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	447,9	100,00%	7,80%	↗ 576,5	100,00%	7,16%
C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	191,9	42,84%	3,34%	↗ 241,8	41,94%	3,00%
C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	256,0	57,16%	4,46%	↗ 334,7	58,06%	4,15%
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	606,4	100,00%	10,56%	↗ 1 279,1	100,00%	15,88%
Grupa E - Inne	73,1	100,00%	1,27%	↘ 70,4	100,00%	0,87%

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2020 roku w Polsce wskazuje, że podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej udzielano tej pomocy w postaci bezpośrednich wydatków¹⁸ - ok. 69 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących głównie uszczuplenia wpływów do budżetu wyniósł ok. 30 proc. pomocy *de minimis* ogółem. Nieco poniżej 1 proc. pomocy *de minimis* stanowiła grupa „inne” zawierająca w sobie zarówno bezpośrednie wydatki, jak i uszczuplenia wpływów.

¹⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2019 roku **pomocy *de minimis* o największej wartości** udzielono na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* - 1 909,4 mln zł (stanowiła ona 23,7 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku). W porównaniu z 2019 rokiem wartość tej pomocy wzrosła o 3,5 proc.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* osiągnęła w 2020 roku 1 433,5 mln zł, czyli o ponad 9 proc. więcej niż w 2019 roku. Stanowiło to 17,8 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*.

Znaczny wzrost wartości pomocy nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne*. Zgodnie z art. 34a ust. 1a Bank Gospodarstwa Krajowego mógł udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego. W 2020 roku wartość tej pomocy wyniosła 1 261,5 mln zł, co stanowiło 15,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (wzrost o 117,8 proc. w stosunku do roku 2019).

Pomoc *de minimis* udzielona na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* wyniosła w 2020 roku 1 260,9 mln zł (15,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Wartość tej pomocy znacząco wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (o 968,8 mln zł, co stanowiło wzrost o 332 proc. w stosunku do 2019 roku).

Ponad 6 proc. pomocy *de minimis* (486,4 zł) udzielono w 2020 roku na podstawie *ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*. Wartość tej pomocy wzrosła w stosunku do 2019 roku o 84,2 mln zł (o 21 proc.)

Prawie 97 proc. pomocy *de minimis* w roku 2020 udzielono na podstawie piętnastu aktów prawnych. Zostały one przedstawione w tabeli 5.

Tabela 5 Największa pomoc *de minimis* według podstaw prawnych jej udzielenia w 2020 roku*

Podstawa prawna	2019		2020	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 844,7	32,12%	↗ 1 909,4	23,70%
ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	1 312,9	22,86%	↗ 1 433,5	17,79%
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	579,3	10,09%	↗ 1 261,5	15,66%
ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	292,1	5,09%	↗ 1 260,9	15,65%
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	402,2	7,00%	↗ 486,4	6,04%
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	71,2	1,24%	↗ 239,1	2,97%
ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	184,6	3,21%	↗ 227,4	2,82%
ustawa z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw	6,9	0,12%	↗ 195,9	2,43%
ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	207,7	3,62%	↘ 185,1	2,30%
ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	178,2	3,10%	↘ 149,5	1,86%
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	155,0	2,70%	↘ 136,2	1,69%
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	97,5	1,70%	↗ 105,0	1,30%
ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	80,2	1,40%	↘ 77,5	0,96%
ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	76,5	1,33%	↘ 66,7	0,83%
ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	45,6	0,79%	↘ 41,1	0,51%
pozostałe akty prawne	208,9	3,64%	↗ 281,3	3,49%
Ogółem	5 743,4	100,00%	↗ 8 056,3	100,00%

*W tabeli wyszczególniono ustawy, na podstawie których udzielono w 2020 roku najwięcej pomocy *de minimis*; dla porównania podano również wartości pomocy udzielonej w 2019 roku na podstawie tych samych ustaw.

4. Pomoc *de minimis* w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 6 Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2020 roku

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 646
▪ marszałkowie województw	16 (spośród 16*)
▪ starostowie powiatów	305 (spośród 314*)
▪ wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	2 323 (spośród 2 477*)
Organy podatkowe**	411
Organy centralne	30
Organy terenowe	67
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	513
Ogółem	3667

*Zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2020 r.

**Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

Spośród około 5 tysięcy podmiotów, które miały prawo do udzielania pomocy publicznej, w 2020 roku 3,67 tys. **udzieliło przedsiębiorcom pomocy *de minimis***. Największą grupę stanowiły organy jednostek samorządu terytorialnego (ok. 2,6 tys.), w tym wszyscy marszałkowie województw, 97 proc. starostów powiatów i 94 proc. wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast.

Tabela 7 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy w 2020 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy (mln zł)	Główne formy pomocy ¹⁹	Wartość pomocy (mln zł)
Bank Gospodarstwa Krajowego	1 271,0	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	1 261,4	gwarancja	1 261,4
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1 045,1	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 037,2	refundacja	1 036,3

¹⁹ Podział głównych form pomocy jest zgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1871)

Beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych, przedsiębiorcy publiczni	1 007,0	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	834,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	548,8	
				pożyczka preferencyjna	144,8	
				refundacja	100,0	
	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	72,6			dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	40,4
				refundacja	11,4	
Starostowie powiatów	979,3	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	939,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	572,4	
					refundacja	361,6
	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	20,3			refundacja	13,0
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	7,0	
Wójtowie gmin / Burmistrzowie / Prezydenci miast	952,4	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	249,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	168,3	
					refundacja	81,5
	ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkownika wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	209,2			zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	181,8
					obniżenie wysokości opłaty	24,4
	ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	149,5		dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	148,4	
	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	105,8		umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej wraz z odsetkami	89,2	
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	104,9		zwolnienie z podatku	93,5		
Marszałkowie województw	828,5	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	557,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	541,0	
					refundacja	16,3
	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	223,7		refundacja	112,3	

				dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	111,4
Ochotnicze Hufce Pracy	708,4	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	708,4	refundacja	708,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	396,1	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	396,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	396,0
Urzędy skarbowe	197,3	ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	129,7	rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	72,3
				odroczenie terminu płatności podatku	26,8
				odroczenie terminu płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	15,8
				ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	66,6
		jednorazowa amortyzacja	3,1		
Prezes Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A.	195,9	ustawa z dnia 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw	195,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	195,9
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	186,8	ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	185,1	rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami	100,9
				rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty)	82,2
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	89,8	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	89,8	refundacja	82,4
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	77,5	ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	77,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	77,5
inne podmioty	121,2				
Ogółem	8 056,3				

W 2020 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielił **Bank Gospodarstwa Krajowego** - prawie 16 proc. łącznej wartości pomocy (1 271,0 mln zł). Pomoc była przyznana głównie w formie gwarancji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne* (1 261,4 mln zł).

Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielił pomocy *de minimis* o wartości 1 045,1 mln zł, przede wszystkim w formie refundacji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020* (1 037,2 mln zł).

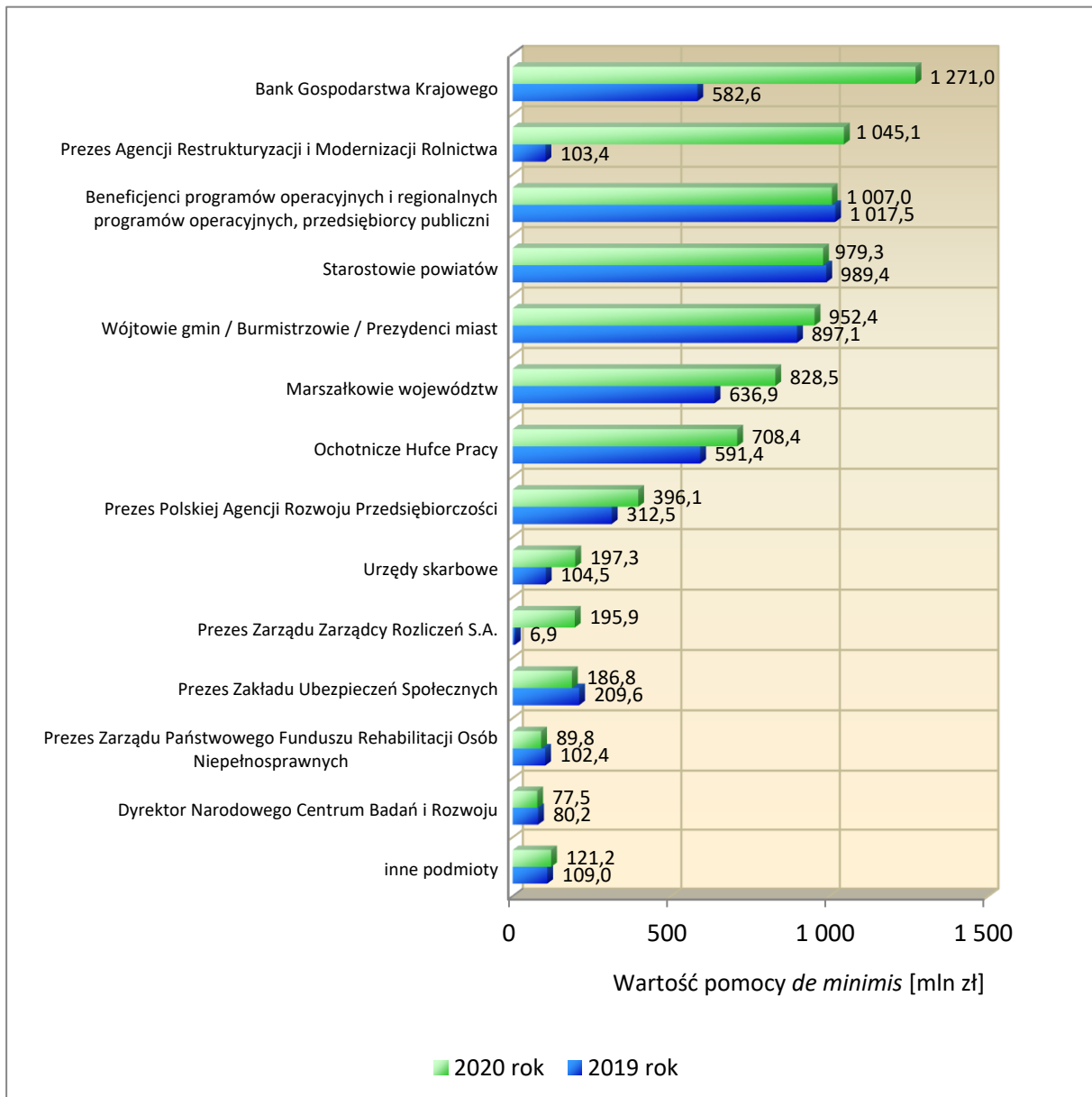
Trzecią grupą podmiotów, które udzieliły pomocy *de minimis* o znaczącej wartości - 1 007,0 mln zł - byli **beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni**. Pomoc była udzielana głównie w formie dotacji i świadczeń bezzwrotnych²⁰, pożyczek preferencyjnych oraz refundacji przekazanych na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (834,3 mln zł).

Starostowie powiatów udzielili łącznie 979,3 mln zł pomocy *de minimis*, przede wszystkim w formie dotacji oraz refundacji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (939,4 mln zł) oraz *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (20,3 mln zł).

Wójtowie gmin oraz burmistrzowie i prezydenci miast udzielili łącznie 952,4 mln zł pomocy *de minimis*, najwięcej w formie dotacji i refundacji na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (249,9 mln zł). Znaczną wartość miała także pomoc w formie zbycia mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku oraz obniżenia wysokości opłaty, udzielona na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów* (209,2 mln zł).

²⁰ Dalej zwane także dotacją.

Wykres 5 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy

W przypadku większości podmiotów udzielających pomocy wystąpił w 2020 roku wzrost wartości udzielonej pomocy. Dotyczy to zwłaszcza Banku Gospodarstwa Krajowego, Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, marszałków województw, Ochotniczych Hufców Pracy i Prezesa Zarządu Zarządcy Rozliczeń S.A. Do podmiotów, które odnotowały spadek wartości udzielonej pomocy należą: beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni, starostowie powiatów, Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Trzydzieści grup podmiotów wskazanych w tabeli 7 udzieliło pomocy, która stanowi prawie 98,5 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według województw

Badając położenie geograficzne siedziby przedsiębiorstw, które otrzymały w 2020 roku pomoc *de minimis*, można zauważyć, że podobnie jak w latach ubiegłych, **najwięcej tej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa mazowieckiego** (1 027,5 mln zł), **wielkopolskiego** (844,4 mln zł) i **śląskiego** (836,9 mln zł), których łączny udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2020 sięga 33,6 proc.

Najmniej pomocy *de minimis* otrzymali beneficjenci z województwa opolskiego (174,8 mln zł), **lubuskiego** (192,0 mln zł), i **podlaskiego** (241,8 mln zł). Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom posiadającym siedzibę we wspomnianych województwach łącznie stanowiła 7,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku.

W porównaniu z rokiem 2020 na terenie wszystkich 16 województw zwiększyła się wartość otrzymanej pomocy *de minimis*. Największy wzrost wystąpił w województwie mazowieckim - o 338,2 mln zł (o 47,2 proc.), wielkopolskim - o 250,8 mln zł (o 42,3 proc.) oraz śląskim - o 268,2 mln zł (o 18,3 proc.).

Tabela 8 Pomoc *de minimis* w podziale na województwa według siedziby beneficjenta pomocy

Województwo	2019		2020	
	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
mazowieckie	689,3	12,00%	↗ 1 027,5	12,75%
wielkopolskie	593,6	10,34%	↗ 844,4	10,48%
śląskie	568,5	9,90%	↗ 836,9	10,39%
małopolskie	551,3	9,60%	↗ 727,0	9,02%
lubelskie	274,4	4,78%	↗ 560,5	6,96%
dolnośląskie	423,5	7,37%	↗ 518,5	6,44%
pomorskie	354,9	6,18%	↗ 517,8	6,43%
łódzkie	411,5	7,16%	↗ 492,8	6,12%
podkarpackie	346,2	6,03%	↗ 485,4	6,02%
kujawsko-pomorskie	297,2	5,17%	↗ 444,1	5,51%
warmińsko-mazurskie	378,8	6,60%	↗ 389,3	4,83%
świętokrzyskie	139,3	2,42%	↗ 311,3	3,86%
zachodniopomorskie	239,9	4,18%	↗ 287,3	3,57%
podlaskie	164,5	2,86%	↗ 241,8	3,00%
lubuskie	142,2	2,48%	↗ 192,0	2,38%
opolskie	166,0	2,89%	↗ 174,8	2,17%
brak danych*	2,3	0,04%	↗ 5,0	0,06%
Ogółem	5 743,4	100,00%	8 056,3	100,00%

*w sprawozdaniu nie podano siedziby lub miejsca zamieszkania beneficjenta

Wielkość pomocy *de minimis* w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał taką pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy *de minimis* przypisana niektórym województwom może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera duże miasta

na swoją siedzibę. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc *de minimis* w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa (np. w związku z posiadaniem tam oddziału).

Należy także zauważyć, iż poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości rozumianej jako udział przedsiębiorców działających w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców zarejestrowanych w Polsce. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy *de minimis* w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym poniżej zestawiono udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom z poszczególnych województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* z danymi wskazującymi na poziom przedsiębiorczości w poszczególnych województwach²¹.

Tabela 9 Udział województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2020 roku

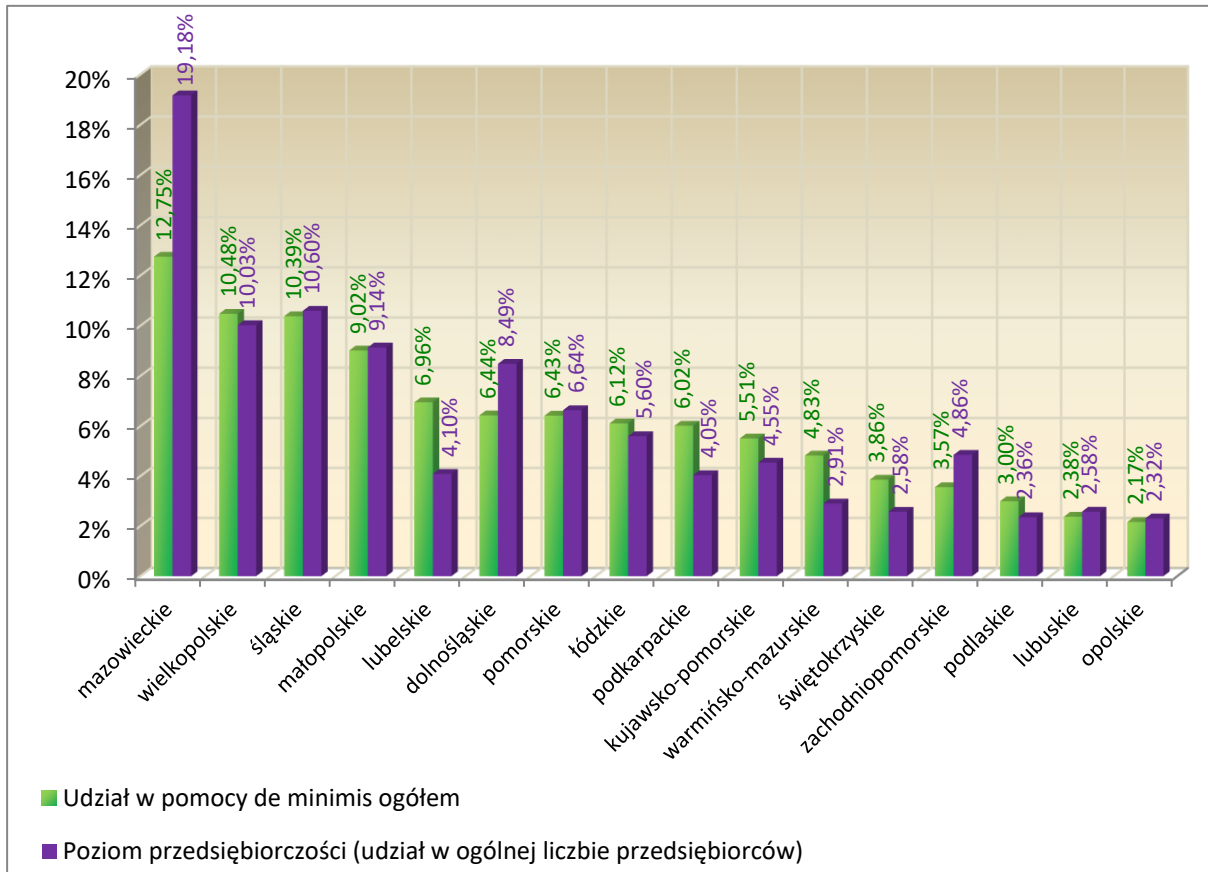
Województwo	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw)
mazowieckie	12,75%	12,00%
wielkopolskie	10,48%	10,34%
śląskie	10,39%	9,90%
małopolskie	9,02%	9,60%
lubelskie	6,96%	4,78%
dolnośląskie	6,44%	7,37%
pomorskie	6,43%	6,18%
łódzkie	6,12%	7,16%
podkarpackie	6,02%	6,03%
kujawsko-pomorskie	5,51%	5,17%
warmińsko-mazurskie	4,83%	6,60%
świętokrzyskie	3,86%	2,42%
zachodniopomorskie	3,57%	4,18%
podlaskie	3,00%	2,86%
lubuskie	2,38%	2,48%
opolskie	2,17%	2,89%

Zestawienie powyższych wartości pozwala stwierdzić, że w 8 województwach udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w ogólnej wartości pomocy *de minimis* przewyższa poziom przedsiębiorczości tych województw - dotyczy to zwłaszcza województwa lubelskiego, podkarpackiego i kujawsko-pomorskiego. Natomiast

²¹ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalonej na podstawie badania statystycznego) oraz wielkości PKB w podziale na województwa za 2019 rok nie były dostępne w momencie sporządzania niniejszego Raportu, w obliczeniach uwzględniono publikowane przez GUS dane o liczbie zarejestrowanych w rejestrze REGON przedsiębiorców deklarujących prowadzenie działalności, tj. z wyłączeniem tych, którzy zawiesili działalność bądź znajdują się w stanie upadłości lub likwidacji (wg stanu na 31.12.2020 r.). W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż mimo uwzględnienia ww. wyłączenia, liczba oparta na rejestrze REGON może być zawyżona (obejmuje ona przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

w pozostałych 8 województwach sytuacja jest odwrotna - najwyraźniej widać to w przypadku województwa mazowieckiego, zachodniopomorskiego i pomorskiego.

Wykres 6 Pomoc *de minimis* udzielona w poszczególnych województwach w porównaniu z poziomem przedsiębiorczości w roku 2020

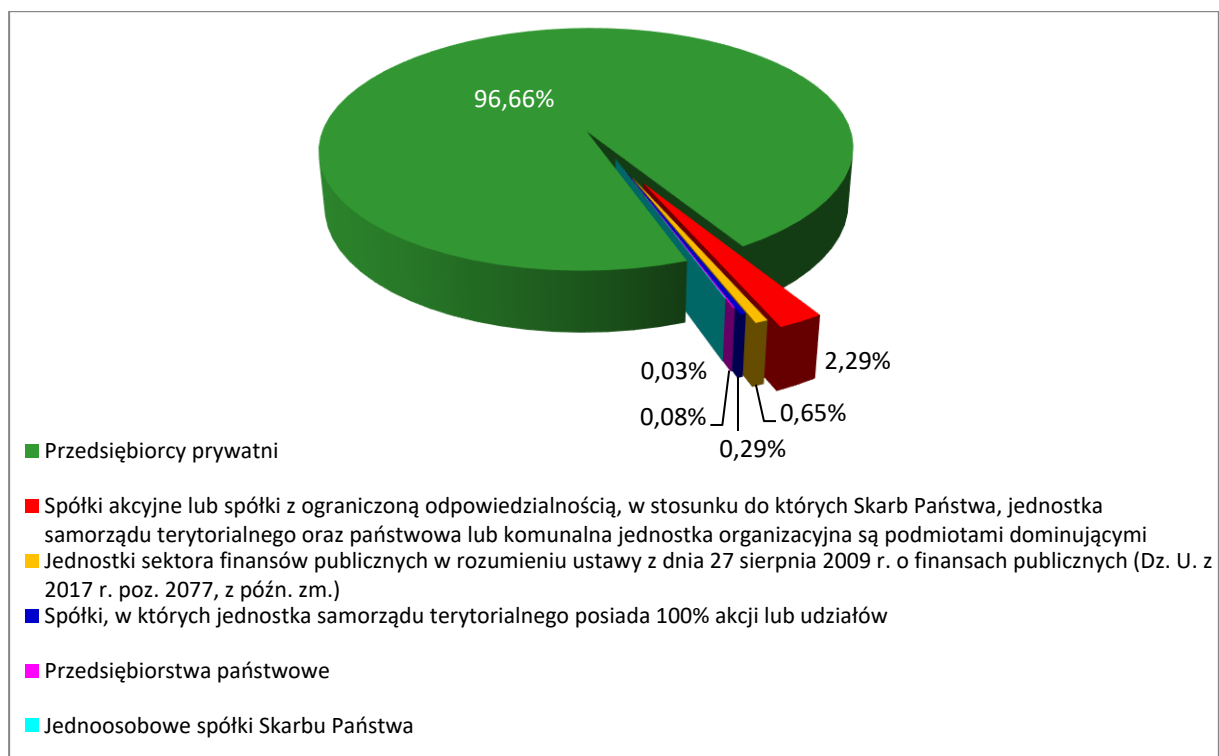
6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

W 2020 roku **najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni** (ok. 96 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

Tabela 10 Wartość pomocy *de minimis* w 2020 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

Forma prawna przedsiębiorcy	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
Przedsiębiorcy prywatni	7 786,9	96,66%
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	184,8	2,29%
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	52,2	0,65%
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	23,6	0,29%
Przedsiębiorstwa państwowe	6,4	0,08%
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	2,2	0,03%
Ogółem	8 056,1	100,00%

Wykres 7 Wartość pomocy *de minimis* w 2020 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

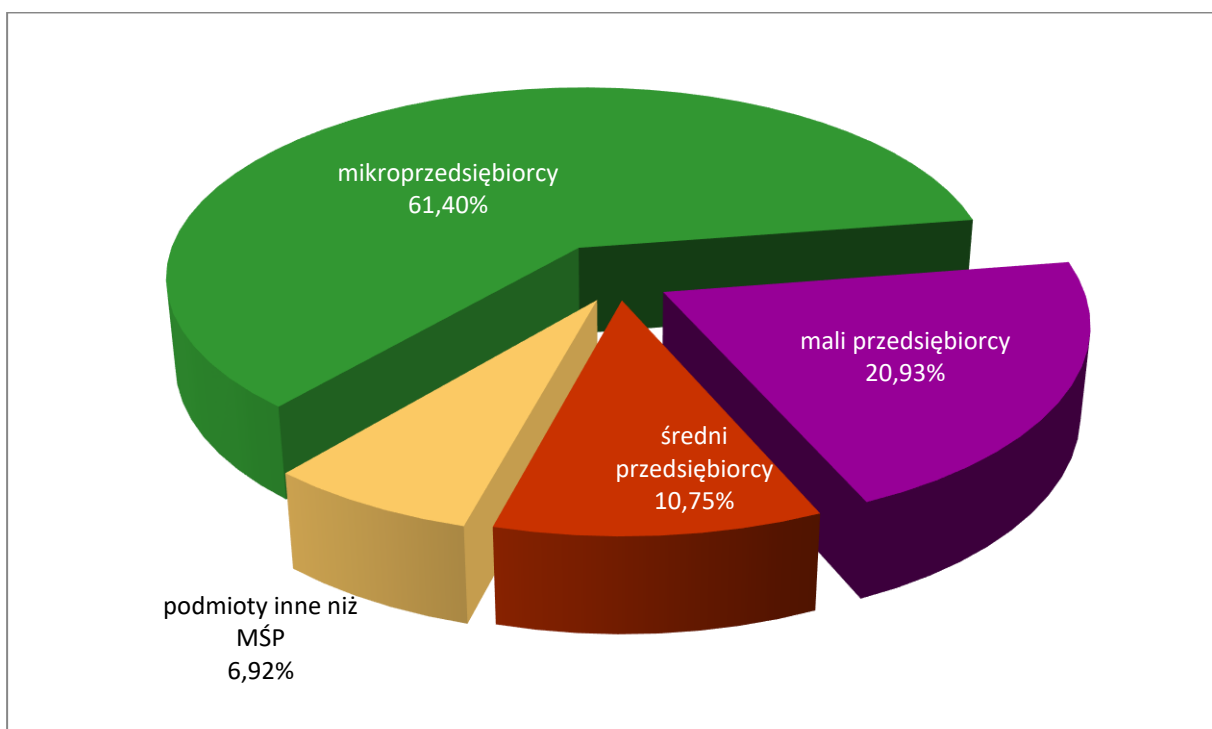
7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjentów

W 2020 roku 93 proc. pomocy *de minimis* udzielono mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkiem, który powinien spełnić jej beneficjent, było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy),
- często brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim mniejsze podmioty. Potwierdzeniem tego jest fakt, że ok. 61 proc. tego rodzaju pomocy w 2020 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy, a prawie 21 proc. mali przedsiębiorcy. Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjentów przedstawiono na wykresie 8, a porównanie tych wielkości z rokiem 2019 w tabeli 11.

Wykres 8 Wartość udzielonej w 2020 roku pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej mikroprzedsiębiorcom w roku 2020 wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 1 425,1 mln zł (co stanowi wzrost wartości o ponad 40 proc, niż w roku 2019). Podobnie przypadku pozostały grup przedsiębiorców, tu również zanotowano wzrosty wartości: dla małych przedsiębiorców o 389,1 mln zł (wzrost o 30 proc.), dla średnich przedsiębiorców o 259,4 mln zł (o ok. 42 proc.) oraz dla podmiotów spoza sektora MŚP w tym dużych przedsiębiorców o 239,2 mln zł (największy wzrost wartości w roku 2020 - o 75,2 proc.) Jakkolwiek same wartości udzielonej pomocy *de minimis* w poszczególnych grupach uległy znaczącym zmianom to, ich poszczególny udział w całkowitych wartościach utrzymał się na podobnym poziomie co w roku ubiegłym.

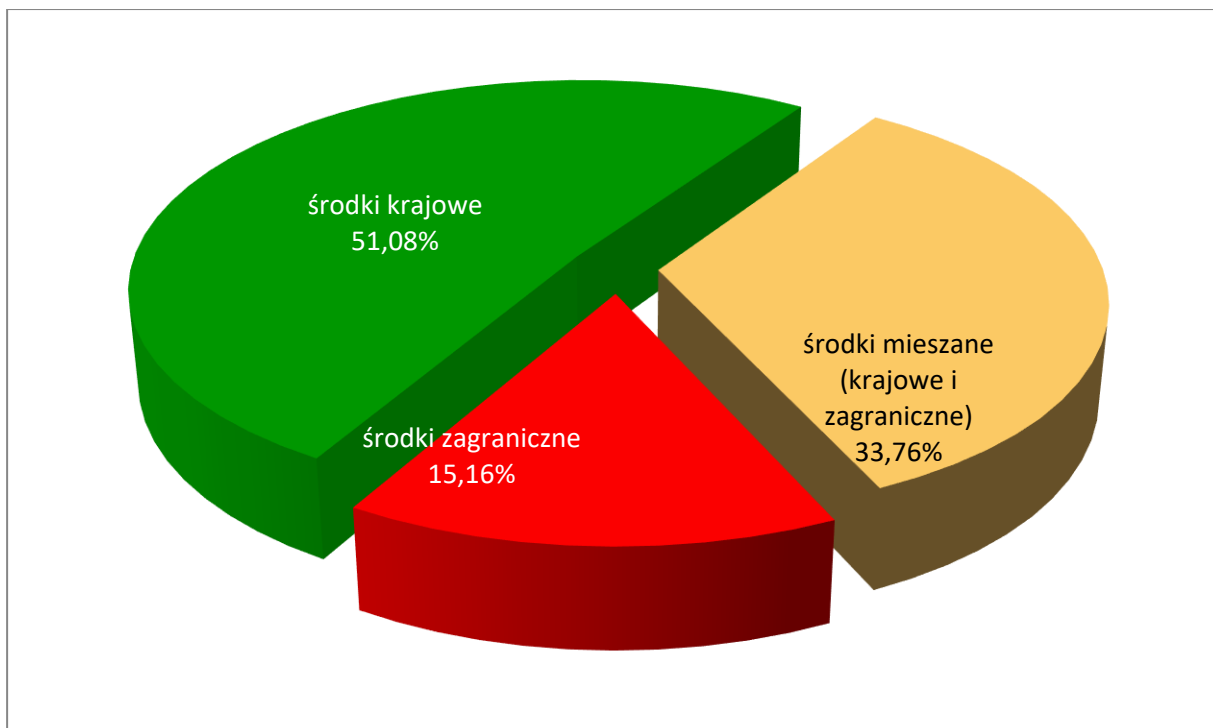
Tabela 11 Wartość udzielonej pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Wielkość przedsiębiorcy	2019		2020	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
mikroprzedsiębiorcy	3 521,7	61,32%	4 946,8	61,40%
mali przedsiębiorcy	1 296,9	22,58%	1 686,0	20,93%
średni przedsiębiorcy	606,7	10,56%	866,1	10,75%
podmioty inne niż MŚP	318,2	5,54%	557,4	6,92%
Ogółem	5 743,4	100,00%	8 056,2	100,00%

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Pomoc *de minimis* udzielana była w 2020 roku **głównie ze środków pochodzenia krajowego** - 4 115,3 mln zł (51,08 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków **mieszanych (jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego)** - 2 719,9 mln zł, (33,76 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie zagranicznego - 1 120,9 mln zł (15,16 proc. pomocy *de minimis*).

Wykres 9 Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia

W porównaniu do roku poprzedniego, w 2020 roku nastąpił wzrost udziału pomocy *de minimis* udzielanej ze środków pochodzenia krajowego i mieszanego (środki zarówno pochodzące ze źródeł krajowych i zagranicznych) oraz spadek udziału pomocy *de minimis* ze środków wyłącznie zagranicznych.

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku w Polsce wyniosła 8 056,3 mln zł, co stanowiło 18,1 proc. wsparcia udzielonego przedsiębiorcom ze środków publicznych, nie licząc pomocy kryzysowej związanej z COVID-19²² (całkowita wartość pomocy kryzysowej udzielonej przedsiębiorcom w Polsce w 2020 r. wyniosła 93,9 mld zł, natomiast pozostałej pomocy publicznej wyniosła 44 573,2 mln). W latach 2016-2017 wartość udzielanej pomocy *de minimis* wykazywała tendencję wzrostową. Natomiast w latach 2018-2019 poziom utrzymywał się na zbliżonym poziomie - nieznaczny wzrost pomocy *de minimis* w 2019 roku o 0,03 proc. w stosunku do 2018 roku. W 2020 roku wartość udzielonej pomocy *de minimis* wzrosła, aż o ponad 40 proc. w stosunku do roku poprzedniego, co w głównej mierze wynikało z udzielania pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Zanotowano również wzrost udzielonej pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W 2020 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - 1 909,4 mln zł (stanowiła ona 23,7 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (1 433,5 mln zł, co stanowiło 17,79 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Pomoc udzielona na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, stanowiła 1 261,5 mln zł (15,66% ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Na podobnym poziomie zanotowano udzielanie pomocy w ramach ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - 1 260,9 mln zł (15,65% ogólnej wartości pomocy *de minimis*).

Pomoc *de minimis* była udzielana przede wszystkim w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły ok. 69 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2020 roku.

Wśród grup podmiotów które w 2020 roku udzieliły pomocy *de minimis* o największej wartości byli kolejno Bank Gospodarstwa Krajowego, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni, starostowie powiatów oraz wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2020 roku wykazywała tendencje, które występowały również w przypadku pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE udzielonej w tym samym roku. Przede wszystkim występowała dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa - ok. 69 proc. pomocy *de minimis* i ok. 90 proc. pomocy

²² Pomoc kryzysowa w 2020 r. w: *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2020 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2021.

publicznej²³ oraz bardzo duży udział prywatnych przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* - 93 proc. (44 proc. w przypadku pomocy publicznej)²⁴.

Główna różnica między pomocą publiczną a pomocą *de minimis*, to dominacja mikro-, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* (93-procentowy udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* w 2020 roku). Natomiast udział wartości pomocy publicznej udzielonej grupie przedsiębiorców tej wielkości w ogólnej wartości pomocy publicznej to jedynie około 44,2 proc. Wiąże się to z kwotowym ograniczeniem pomocy *de minimis*, przez co korzystają z niej głównie mniejsze podmioty. Różnicę szczególnie widać w grupie mikroprzedsiębiorców, którzy w 2020 roku stanowili około 61 proc. beneficjentów pomocy *de minimis* i zaledwie 16 proc. beneficjentów pomocy publicznej²⁵.

²³ Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy, tamże.

²⁴ Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy, tamże.

²⁵ Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów, tamże.